

דוחות כספיים ביניים ליום 31 במרס 2014

דוחות כספיים ביניים ליום 31 במרס 2014

פרק א': דוח הדירקטוריון

**פרק ב': דוח בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית
על הדיווח הכספי ועל הגילוי**

פרק ג': דוחות כספיים

**פרק ד': הצגת נתונים כספיים מתוך הדוחות הכספיים
המיוחדים לחברה**

פרק ה': נספחים

פרק א': דוח הדירקטוריון

תוכן עניינים

1.	הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד.....	2
1.1	תיאור החברה.....	2
1.2	התפתחויות מאז הדוח השנתי האחרון.....	3
1.3	התפתחויות בסביבה המאקרו כלכלית.....	6
2.	המצב הכספי.....	8
2.1	נתונים עיקריים מהדוחות הכספיים.....	8
2.2	דיווח בדבר "הערך הגלום" (Embedded Value).....	10
3.	תוצאות פעילות.....	10
3.1	נתונים מדוחות רווח והפסד המאוחדים.....	10
3.2	פרמיות ביטוח שהורווחו, ברוטו.....	11
3.3	תוצאות הפעילות בתקופת הדוח.....	11
3.4	מידע כספי לפי תחומי הפעילות.....	13
3.5	תזרים מזומנים.....	19
4.	מקורות מימון.....	19
5.	דיווח בדבר חשיפה לסיכוני שוק ודרכי ניהולם.....	20
6.	היבטי ממשל תאגידי.....	20
6.1	גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בחברה.....	20
7.	גילוי ייעודי למחזיקי אגרות חוב.....	21
7.1	פרטים בדבר תעודות התחייבות של התאגיד.....	21
8.	הוראות גילוי בקשר עם הדיווח הפיננסי של התאגיד.....	21
8.1	דיווח בדבר אומדנים חשבונאיים קריטיים.....	21
9.	הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי.....	21
10.	אירועים לאחר תאריך המאזן.....	22
10.1	גיוס הון משני.....	22
10.2	הסכם בזק - הסדר פרישה מוקדמת.....	22
10.3	הון אנושי.....	22

מנורה מבטחים החזקות בע"מ

דוח הדירקטוריון ליום 31 במרס 2014

פרק זה, במסגרת הדוח הרבעוני, כולל לעיתים מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על האינפורמציה הקיימת בחברה במועד פרסום הדוח וכולל את הערכות החברה או כוונותיה, נכון למועד פרסום הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על ידי הופעת מילים, כגון: "החברה/הקבוצה מעריכה", "החברה/הקבוצה סבורה", "בכוונת החברה/הקבוצה", "צפוי/ה" וכדומה, אך ייתכן כי מידע זה יופיע גם בניסוחים אחרים.

דוח הדירקטוריון שלהלן סוקר את פעילותה של מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן: "החברה") לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2014 (להלן: "תקופת הדוח").

דוח הדירקטוריון סוקר את השינויים העיקריים בפעילות החברה בתקופת הדוח. הדוח נערך בהתאם לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970, ומתוך הנחה שבפני המעיין בו מצוי גם הדוח התקופתי המלא של החברה לשנת 2013.

ביחס לתיאור עסקי המבטחים המאוחדים בדוחות החברה, נערך הדוח בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח-1998 ובהתאם לחוזרי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון.

1. הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד

1.1 תיאור החברה

1.1.1 בעלי מניותיה של החברה

החברה הינה חברה ציבורית, שמניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל אביב. בעלי מניותיה העיקריים של החברה הינם ניידן אסטרטגיה ופולמס אסטרטגיה (תאגידים זרים) המוחזקים בנאמנות עבור היורשות (שתי בנותיו) של המנוח מר מנחם גורביץ ז"ל, והמחזיקים (ביחד) בכ- 61.86% ממניות החברה. מנכ"ל החברה, מר ארי קלמן, המכהן גם כיו"ר מנורה מבטחים ביטוח בע"מ, חברה בת של החברה (להלן: "מנורה מבטחים ביטוח") מחזיק, באמצעות החברה לנאמנות עובדים, נכון למועד הדוח, בכ- 2.72% ממניות החברה. יתרת מניות החברה מוחזקות בידי הציבור.

1.1.2 תחומי פעילותה של החברה

נכון למועד הדוח, החברה עוסקת באמצעות חברות בנות בשליטתה בכל ענפי הביטוח העיקריים, ובכלל זה ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח, הכולל פנסיה וגמל, ביטוח כללי, הכולל ביטוח רכב (חובה ורכוש) וביטוח כללי אחר וכן ביטוח בריאות. בנוסף, עוסקת החברה, באמצעות חברות בנות נוספות בשליטתה, בפעילות בתחום שוק ההון והפיננסים, ובכלל זה בניהול קרנות נאמנות, ניהול תיקי השקעות וחיתום. לחברה גם פעילויות נוספות (שאינן מהוות "תחום פעילות" כהגדרת המונח בתקנות ניירות ערך (פרטי התשקיף וטיטוט תשקיף, מבנה וצורה), התשכ"ט-1969), כגון השקעות בנדל"ן בחו"ל, באמצעות חברה בשליטתה.

כמו כן, מחזיקה הקבוצה בשלוש סוכנויות ביטוח: ארנון את וינשטוק סוכנות לביטוח (1989) בע"מ וסיני סוכנות לביטוח בע"מ, באמצעות שומרה חברה לביטוח בע"מ (להלן: "שומרה"), ואורות סוכנות לביטוח חיים (2005) בע"מ, באמצעות מנורה מבטחים ביטוח, והכל כמפורט בתרשים מבנה האחזקות של הקבוצה, בסעיף 1.2 בפרק תיאור עסקי התאגיד לשנת 2013.

לתיאור תחומי הפעילות של הקבוצה ראה סעיף 1.3 בפרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי לשנת 2013.

1.2 התפתחויות מאז הדוח השנתי האחרון

1.2.1 דירוג כתבי התחייבות של החברה וחברות הבנות

בחדש ינואר 2014, פרסמה חברת מידרוג בע"מ (להלן: "מידרוג") דוחות דירוג על תעודות ההתחייבות של החברה וחברות הבנות שלה, ובו הודיעה כי היא מותירה את דירוג כתבי ההתחייבות הקיימים של החברה ושל חברות הבנות על כנם, כלהלן: דירוג של Aa3 עם אופק יציב לסדרות א' ו- ב' של החברה; וכן דירוג Aa3 עם אופק יציב לסדרות 1 ו- א', ודירוג A1 עם אופק יציב לסדרה ב', של מנורה מבטחים ביטוח ומנורה מבטחים גיוס הון בע"מ (להלן: "מנורה מבטחים גיוס הון"), לפי העניין.

לדוחות הדירוג המלאים ראה דיווח מיידי של החברה מיום 09.01.2014 (אסמכתאות: 2014-01-009922 ו- 2014-01-010276).

לפרטים בדבר גיוס סדרה ג' במנורה מבטחים גיוס הון ודוח דירוג בגינה, שפורסם לאחר תאריך המאזן, ראה סעיף 10.1 להלן.

1.2.2 הליכים משפטיים

לעניין התפתחויות בדבר חשיפה לתובענות ייצוגיות ולאישור תובענות שהוגשו כנגד החברה ו/או החברות המאוחדות שלה, כייצוגיות ותביעות תלויות נוספות, ראה באור 6 לדוחות הכספיים.

1.2.3 מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד

כללי

- בחדש אפריל 2014, פרסמה הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, חוזר שעניינו **מדיניות תגמול לנושאי משרה בגופים מוסדיים**, וזאת לנוכח ממצאי בחינת יישומו של חוזר קודם בנושא האמור משנת 2009, לצד התאמתו לסטנדרטים בינלאומיים ורגולציה שנקבעה בישראל, ובכלל זה, תיקון 20 והוראות המפקח על הבנקים לגבי תאגידים בנקאיים. מטרת החוזר הינה לקבוע הוראות לעניין גיבוש מדיניות תגמול לנושאי משרה, בעלי תפקיד מרכזי ועובדים אחרים בגופים מוסדיים כהגדרתם בחוזר (לרבות עובדי שיווק ופונקציות בקרה בגוף המוסדי), תוך מניעת תמריצים שיעודדו נטילת סיכונים שאינם עקביים עם יעדיו ארוכי הטווח של הגוף המוסדי, עם מדיניות ניהול הסיכונים שלו, ועם הצורך בניהול מושכל של כספי החוסכים באמצעותו. בהתאם, נקבעו בחוזר שורה ארוכה של כללים, ובכלל זה, הגבלת הרכיב המשתנה ל-100% (ובמקרים חריגים ל-200% מהרכיב הקבוע בתגמול, למעט ביחס למנכ"ל/יו"ר), קביעה כי לפחות 50% מהקריטריונים המשמשים לחישוב הרכיב המשתנה יהיו מדידים (משתנים פיננסיים, משתני שוק ומשתנים חשבונאיים) וכי הם משלבים בין ביצועי בעל התפקיד, היחידה שבניהולו והגוף המוסדי בכללותו. כמו כן, נקבע, כי לפחות 50% מהרכיב המשתנה בגין שנה קלנדארית יידחה, ויפרש בשיטת הקו הישר על פני תקופה של לפחות 3 שנים (למעט אם הרכיב המשתנה אינו עולה על 1/6 מהרכיב הקבוע), תוך קביעה כי שיעור הרכיב הנדחה יעלה בהתאם לבכירות בעל התפקיד וכי סיום העסקה לא יביא להבשלת רכיב משתנה שנדחה תשלומו. עוד נקבעו בחוזר הסדרים שונים בקשר עם הענקת של מניות או מכשירים מבוססי מניות, בקשר עם מענקי פרישה ובנושאים נוספים. תחילתו של החוזר נקבעה ליום 1 ביולי 2014 ("מועד התחילה"). בנוסף, נקבעו בחוזר הוראות תחולה מדורגות ביחס להתאמת מדיניות תגמול המעוגנת בהסכמי העסקה שאושרו לפני פרסום טיוטת החוזר (25 בדצמבר 2013) ובכל מקרה לפני מועד תחילתו, להוראות החוזר, וזאת לכל המוקדם עד לסוף שנת 2014.

- בחדש אפריל 2014, פורסם דוח סופי של הוועדה לבחינת אופן השקעת גופים מוסדיים בהלוואות מותאמות שהוגש למפקח על הביטוח. עניינו של הדוח הוא בניסיון להסדיר רגולטורית את שוק ההלוואות המתואמות הניתנות על ידי גופים מוסדיים. טרם הועברו הוראות או הנחיות לגופים המוסדיים בקשר לדוח הסופי.

• בחודש אפריל 2014, פרסמה טיוטת חוזר סוכנים ויועצים שעניינו **מעורבות גוף שאינו בעל רישיון בשיווק ומכירה של מוצר ביטוח שאינו קבוצתי**. מטרת הטיוטה לקבוע עקרונות להסדרת אופן ההתקשרות בין גוף מפוקח לאדם או גוף שאינו בעל רישיון מטעם המפקח ("גוף חיצוני"), בכל הנוגע למעורבות גוף חיצוני בשיווק או מכירה של מוצרי ביטוח פרט. הטיוטה קובעת, בין היתר, מהי פעולה של הגוף החיצוני שאינה סותרת את הוראות הדין לעניין מעורבות גוף חיצוני בשיווק או במכירת מוצר ביטוח פרט, וכן מאפיינים של התקשרות מותרת בין גוף מפוקח לגוף חיצוני שמטרתה להיעזר בגוף החיצוני לצורך שיווק מוצר כאמור. הקבוצה לומדת את טיוטת החוזר.

• בחודש מרס 2014, פרסמה המפקחת על הביטוח טיוטת חוזר בעניין **חידוש חוזה ביטוח**. הטיוטה מעגנת את העיקרון שלפיו חידוש חוזה ביטוח טעון הסכמה של בעל הפוליסה. בהקשר זה מבקשת המפקחת להטיל על המבטחים חובת תיעוד של הסכמת המבוטח תוך ציון העובדה שתרשומת פנימית לא תיחשב כתיעוד. בנוסף, מוצע להחיל על חברות הביטוח חובת משלוח הודעות לקראת תום תקופת הביטוח בפוליסה, כלהלן: **הודעה על הצעה לחידוש**, ובה, בין היתר, נתוני בסיס ופרטי ההצעה לחידוש, או **הודעה על אי-חידוש**, ובה, בין היתר, פירוט סיבת אי החידוש. במקרה של משלוח הודעה על הצעה לחידוש אשר לא נענתה בהסכמת המבוטח או במקרה של משלוח הודעה על אי חידוש, יידרש המבטח לשלוח לבעל הפוליסה, הודעה מתאימה, 14 ימים לפני תום תקופת הביטוח. חובת מסירת ההודעות כאמור, לא תחול על פוליסות ביטוח בהן תקופת הביטוח אינה עולה על 3 חודשים. מתחולת החוזר מוצע להחריג תכניות לביטוח חיים קבוצתי, תכניות לביטוח אבדן כושר עבודה קבוצתי ותכניות לביטוח בריאות קבוצתי, למעט ביטוח תאונות אישיות קבוצתי שתקופת הביטוח בהן אינה עולה על שנה.

ככל שטיטת החוזר תתקבל, צפוי גידול בהוצאות התפעוליות ויכול שתהיה לו השפעה על מערכת היחסים עם המבוטחים. ואולם, בשלב מקדמי זה, לא ניתן להעריך את מלוא השלכות הטיוטה והיקף השפעתה, בין היתר, מן הטעם שלא ברור מה יהיה נוסחה הסופי.

• בחודש מרס 2014, התקבל בכנסת תיקון מס' 6 לחוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981, במסגרת התיקון נקבע כי ממועד פרסום תיקון החקיקה, במקרה של תביעת נכות שנגרמה למבוטח ממחלה או מתאונה, שטרם התיישנה נכון למועד פרסום התיקון (יום 24.3.14), יש למנות את תקופת ההתיישנות מהיום שקמה למבוטח הזכות לתבוע את תגמולי הביטוח לפי תנאי חוזה הביטוח. משכך, התייתר הצורך בחוזר המפקח שעניינו "התיישנות בחוזה ביטוח הכולל כיסוי ביטוחי לנכות" ובהתאם בוטל החוזר ולא נכנס לתוקף.

ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

• בחודש מאי 2014, פרסמה המפקחת על הביטוח, טיוטת חוזר שעניינו **מתן הנחה בדמי ניהול בשל מקבלי קצבה בקרן פנסיה**. מטרת החוזר הינה להסדיר את האופן שבו תחושב הקצבה והאופן שבו ייגבו דמי ניהול על ידי החברה המנהלת, במקרים בהם ניתנת הנחה בדמי ניהול למקבלי הקצבה תוך קביעה כי הנחה בדמי ניהול למקבלי הקצבה תינתן למשך כל תקופת תשלום הקצבה, ותחול גם ביחס לשאירי העמית. להערכת החברה, טיוטת החוזר הנ"ל, ככל שתפורסם בנוסחה הקיים, עשויה להשפיע על תנאי התחרות בשוק קרנות הפנסיה ביחס לתקופה שלאחר תחילת קבלת קצבה בידי העמיתים. עם זאת, בשלב זה, לא ניתן להעריך את השלכות החוזר, והיישום בפועל תלוי במידה רבה בנוסחו הסופי של החוזר ובהתנהגות גורמים מתחרים, מפיצים והלקוחות בשוק הפנסיה.

• בחודש מאי 2014, פרסמה המפקחת על הביטוח טיוטת חוזר בעניין **התניות בהסדרים פנסיוניים הכוללים כיסויים ביטוחיים**, שמטרתה לקבוע הוראות שיצמצמו את החשש לניגודי עניינים בין מעסיק לעובדיו במהלך הצטרפות להסדרי חיסכון פנסיוני. במסגרת הטיוטה מוצע לקבוע מגבלות לעניין התנית רכישת כיסוי ביטוחי לאבדן כושר עבודה או מוות ("כיסוי ביטוחי") בניהול מוצר חיסכון פנסיוני אצל הגוף המוסדי, למנוע התניה של הנחות בדמי ניהול או הנחות בעלות הכיסוי

הביטוחי בפוליסה פרטית ברכישת מוצר אחר אצל הגוף המוסדי, ולקבוע כי הנחה שתינתן בצירוף מבוטח באמצעות מעסיקו לכיסוי ביטוחי בפוליסה פרטית, תינתן למשך כל תקופת הביטוח ולא לתקופה קצובה. החברה לומדת את טיטת החוזר.

ביטוח כללי

- **תיקון לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי לחוזה ביטוח דירות ותכולתן) (תיקון), התשע"ד-2014**

בהמשך לתיאור בסעיף 5.2.1.2 לדוח התקופתי, בדבר טיטת לתיקון תקנות ביטוח דירות ותכולתן והפוליסה התקנית לביטוח דירה הכלולה בהן, פורסמה בחודש מאי 2014 טיטת שנייה אשר במסגרתה בוצעו, בין היתר, התיקונים שלהלן (ביחס לטיטת הראשונה):

במקום "ביטוח ערך חילוף לדירה בבית משותף", התווסף פרק "כיסוי סכום ביטוח נוסף בבית משותף", שעל פיו, במקרה של נזק לדירה בבית משותף כתוצאה מסיכון רעידת אדמה, בשיעור שאינו פחות מ- 70% מסכום ביטוח הדירה, יהיה המבוטח זכאי לתגמולי ביטוח לפי סכום ביטוח נוסף מוסכם מראש שיצוין בדף הרשימה, שלא יעלה על 100% מסכום ביטוח הדירה. כמו כן נקבע, כי כיסוי סכום ביטוח נוסף בבית משותף האמור, כמו גם ההרחבה לכיסוי צד שלישי – שנוספו לפוליסה התקנית - לא יהיו כיסויי חובה, אלא הרחבות אופציונאליות שניתן להציע למבוטח. בנוסף, ובמקום הסייגים שנכללו בטיטת הראשונה למימוש הסעדים העומדים למבטח במקרה של ביטוח חסר (שמשמעותם הפחתת היקף חבות המבטח), נקבע באופן קטגורי, כי במקרה של ביטוח חסר, לא תפחת חבות המבטח כלל. כמו כן, הובהר, כי הגדרת רעידת אדמה, כוללת צונאמי כתוצאה מרעידת אדמה.

להערכת החברה, אם וככל שטיטת התקנות תאושר ותהפוך לנוסח מחייב, ובשל השפעה מצטברת של מספר שינויים הכלולים בטיטת, צפוי גידול בהיקף התביעות ובגובה התביעה הממוצעת. בשלב זה, בטרם פורסם הנוסח הסופי של התקנות, החברה אינה יכולה להעריך את היקף ההשפעות האמורות, אשר תלויות, בין היתר, בהתנהגות הגורמים המתחרים בשוק, בהתנהגות הלקוחות, בתנאי התחרות שיתפתחו ובמחירי השוק שיקבעו. הערכת החברה בעניין זה, הינה בגדר מידע צופה פני עתיד המבוסס על המידע המצוי בידי הקבוצה במועד פרסום הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מן התוצאות המוערכות, בין היתר, בשל שינויים נוספים בנוסח טיטת התקנות ובשל הטעמים שפורטו לעיל.

- בחודש אפריל 2014, פורסמו תקנות התעבורה (תיקון מס' 5), התשע"ד-2014 (להלן: "התיקון"). במסגרת התיקון הורחבה, בין היתר, רשימת הנזקים המפורטים בתקנה 309 לתקנות התעבורה כמחייבים, כתנאי להמשך שימוש ברכב, תהליך בדיקה ואישור על ידי מנהל מקצועי באמצעות טופס ייעודי כמפורט בתקנה. כמו כן, הוטלה על מספר גורמים מקצועיים (כגון: שמאי רכב או מנהל מקצועי במפעל שתיקן את הרכב או מנהל מקצועי במפעל בודק, כהגדרתם בתיקון), חובה להודיע לרשות הרישוי כי לרכב נגרם "נזק בטיחותי" (כהגדרתו בתיקון) וכי הנזק תוקן. עוד נקבע במסגרת התיקון, כי במקרה שקיבלה רשות הרישוי הודעה כאמור, תירשם ברישיון הרכב הערה בנוסח: "נזק בטיחותי תוקן ונבדק".

בדיון בוועדת הכלכלה אשר במסגרתו אושר התיקון, התחייב משרד התחבורה להפיץ, תוך 60 יום, רשימת דוגמאות שיבהירו מתי צריך לדווח, ובהתאם גם מתי תירשם הערה בדבר "נזק בטיחותי" כאמור.

להערכת החברה, התיקון עלול להשפיע על היקף עלויות תביעות רכב רכוש ולהגדילן, בין היתר, בשל השפעת רישום ההערה ברישיון הרכב שספג "נזק בטיחותי" על ערכו, וכתוצאה מכך על התמורה שתקבל החברה בגין עסקאות למימוש הניצולת של רכבים באובדן גמור או אובדן גמור להלכה מחד גיסא, ו/או על הגדלת תגמולי הביטוח בגין ירידת ערך, מאידך גיסא. עם זאת, לא ניתן, בשלב זה, להעריך את השלכות התיקון התלויות, בין היתר, בהבהרות שיפיץ משרד התחבורה כנזכר לעיל, באופן יישום התקנות על ידי הגורמים הרלוונטיים, בהתנהגות השחקנים בשוק ובמחירי השוק שייקבעו. הערכת החברה הינה בגדר

מידע צופה פני עתיד המבוסס על המידע המצוי בידי הקבוצה במועד פרסום הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מן התוצאות המוערכות, בין היתר, מן הטעמים שפורטו לעיל.

1.3 התפתחויות בסביבה המאקרו כלכלית

1.3.1 התפתחות המשק, שוקי ההון והכספים

האינדיקטורים המאקרו כלכליים שהתפרסמו במהלך החודשים האחרונים, מעידים, כי במהלך הרבעון הראשון של שנת 2014 חלה האטה משמעותית בקצב צמיחת המשק הישראלי.

על פי האומדן הראשון של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, המשק הישראלי צמח ברבעון הראשון של 2014 בקצב שנתי של 2.1% בלבד (משקף צמיחה לנפש אפסית), בניגוד להערכות לצמיחה של לפחות 3.5% ובהשוואה לקצב צמיחה שנתי של 2.9% ברבעון האחרון של 2013.

ההאטה בצמיחת המשק הישראלי הורגשה בכל אחד ממרכיביה למעט מרכיב היבוא כאשר ההאטה הורגשה בעיקר בצריכת הפרטית שהתכווצה במהלך הרבעון הראשון של שנת 2014 בקצב שנתי של כ-2% המשקפת ירידה של כ-4% בצריכה לנפש. הירידה בצריכה הפרטית לנפש, שיורדת זה הרבעון השני ברציפות, עומדת בקנה אחד עם הדוחות החלשים של חלק מחברות קמעונאות המזון והאופנה שהתפרסמו לאחרונה ועם הירידה החדה בסביבה האינפלציונית של המשק והינה פועל יוצא מהכבדת נטל המס והקטנת ההוצאה הציבורית והינה תוצאה של חולשה בביקושים הפנימיים הנובעים בין היתר משכר ריאלי קפוא ומשער החליפין של השקל אשר פוגע ביצואנים. יתרה מכך, ההוצאה למוצרים בני קיימא לנפש, המשקפת את אמון הצרכנים במשק, נפלה בשיעור שנתי של כ-6% לאחר צניחה של 8% ברבעון הקודם. זאת, על רקע ירידה חדה בשיעור שנתי של כ-40% ברכישת מקררים, מזגנים ומכוניות כביסה.

האומדן המעודכן לצמיחה הצפויה בשנת 2014, עומד על כ-3.1% ועל כ-2.8% בניכוי השפעת הזרמת הגז מקידוח "תמר" אולם על רקע נתוני הצמיחה המאכזבים של המשק הישראלי ברבעון הראשון סביר שנתוני הצמיחה יעודכנו כלפי מטה.

למרות ההאטה בצמיחת המשק, שיעור האבטלה הכללי במשק מצוי ברמה נמוכה (כ-5.8% מנוכה עונתיות, נכון לחודש מרס 2014). על פי סקר כוח האדם לחודש פברואר 2014 שנערך על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה חלה ירידה בשיעור האבטלה בגילאי 25-64, לרמה נמוכה של 4.9%, תוך עלייה בשיעור התעסוקה (76%) ובשיעור ההשתתפות (79.9%). תקבולי מס הבראות, המהווים אינדיקציה לסך תשלומי השכר במשק, היו גבוהים (נומינלית) בפברואר-מרס ב-3.4% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. יחד עם זאת, אינדיקטורים שונים, דוגמת נתוני המשרות הפנויות, מצביעים על רפיון מסוים בשוק העבודה. יצוין, שלשיעורי התעסוקה ולרמות השכר במשק ישנה השפעה על היקף הפרמיות בתחום החיסכון ארוך הטווח, ועלולה להיות להם השפעה על היקפי הפדיונות בתחום זה.

מדד המחירים לצרכן ירד ברבעון הראשון של שנת 2014, בכ-0.5%, כאשר האינפלציה ב-12 החודשים שהסתיימו במרס 2014, הסתכמה בכ-1.3% (0.6% בנטרול סעיף הדיור). יצוין, שהציפיות לאינפלציה לשנה הקרובה נמצאות מתחת למרכז יעד האינפלציה שנקבע על ידי בנק ישראל. במחירי הדיירות, הנמדדים על פי סקר מחירי הדיירות של הלמ"ס ואינם נכללים במדד המחירים לצרכן, נרשמה עלייה בשיעור של כ-7.1% ב-12 החודשים שהסתיימו בחודש מרס 2014, למרות הגבלות חדשות שנקבעו לעניין מתן הלוואות לדיור על ידי בנק ישראל במהלך שנת 2013. צעדי המדיניות הנדונים בימים אילו ביחס לשוק הדיור (דוגמת מע"מ בשיעור של 0% לרוכשי דירה ראשונה ומכרזי מחיר מטרה) עשויים להביא לתנודתיות בהיקפי הפעילות ורמות המחירים בשוק הדיור בחודשים הקרובים.

המדיניות המוניטרית של בנק ישראל הגיבה להמשך הפעילות המתונה באופן מדוד. במהלך הרבעון הראשון של שנת 2014, ירדה ריבית בנק ישראל מרמה של 1% לרמה של 0.75%, וזאת על מנת לתמוך בפעילות הריאלית לנוכח ההשפעה השלילית של ההאטה הגלובלית על צמיחת המשק המקומי ועל רקע הירידה בציפיות האינפלציה.

ממשלת ישראל רשמה ברבעון הראשון של 2014 עודף תקציבי של כ- 700 מיליון ש"ח, לעומת גירעון של כ- 5 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הצמצום בגירעון נובע בעיקר מהעלאת מיסים.

הכלכלה העולמית הציגה תמונה מקרו-כלכלית מעורבת במהלך הרבעון הראשון של שנת 2014.

במהלך חודש אפריל 2014, הפחיתה קרן המטבע הבינלאומית ב- 0.1% את תחזית הצמיחה הגלובלית ואת התחזית לסחר העולמי, בעיקר על רקע ירידה בתחזיות לפעילות בשווקים המתעוררים. תחזית הצמיחה לארה"ב נותרה ללא שינוי, והתחזית לגוש האירו עודכנה קלות כלפי מעלה.

בארה"ב נרשמו נתונים חיוביים המבטאים התאוששות מהחורף הקשה: מדדי מנהלי הרכש השתפרו, בשוק העבודה נוספו בחודש מרס כ- 192 אלף משרות, ונרשמה עלייה בשיעור ההשתתפות וביעור התעסוקה וכן מגמה חיובית במדדי האמון ובנתוני הצריכה הפרטית, אם כי אלו עדיין לא חזרו לרמתם ערב המשבר. כמו כן, האשראי העסקי בארה"ב התרחב, ושוק הנדל"ן המשיך להפגין חולשה. לפי ההערכות, תהליך ה-tapering (הצמצום ההדרגתי של רכישות האג"ח על ידי ה-FED) צפוי להימשך בקצב הנוכחי והריבית בארה"ב צפויה להתחיל לעלות במחצית השנייה של 2015.

באירופה, נתוני המאקרו היו ברובם חיוביים - מדדי מנהלי הרכש עלו מעבר לציפיות, והמכירות הקמעונאיות עברו להתרחבות. מנגד, שיעור האבטלה נותר גבוה והאשראי העסקי ממשיך לרדת. ה- ECB עדכן מעט כלפי מעלה את תחזית הצמיחה לשנת 2014, ל- 1.2%. האינפלציה בגוש האירו ירדה בשנה האחרונה לשפל של 0.5%, אך מרבית ההערכות כעת הן שלא תהיה גלישה לדפלציה. הבנק המרכזי האירופאי התחייב לנקוט כל צעד שיידרש כדי למנוע התפתחות כזו, וציין שהתחזקות נוספת של האירו עשויה להביא למדיניות מוניטרית מרחיבה יותר. נשיא ה- ECB אף ציין כי הריבית צפויה להישאר ברמתה הנוכחית, או למטה ממנה, למשך תקופה ארוכה. קרן המטבע העריכה כי המשבר באוקראינה, במידה שיחמיר, עלול להכביד על ההתאוששות בגוש האירו. במדינות שסבלו ממשבר החוב ממשיך להסתמן שיפור, והוא בא לידי ביטוי בירידה בתשואות, בהנפקות אג"ח (יוון) ובהעלאת אופק הדירוג (פורטוגל).

החשש ביפן גובר נוכח חוסר הוודאות לגבי השפעת העלאת המע"מ שבוצעה בחודש אפריל 2014 על המשך הצמיחה, והמדדים הצופים פני עתיד נמצאים במגמת ירידה.

בסין, הצביעו נתוני המאקרו על חולשה יחסית, וגבר חוסר הוודאות בשל הצורך בשינויים מבניים וההתפתחויות בשוק האשראי. ביתר השווקים המתעוררים נמשכה התמתנות של הפעילות הכלכלית ותחזית הצמיחה הופחתה, בעיקר ברוסיה, מזרח אירופה, ברזיל ודרום אפריקה. בהודו הצביעו נתוני המאקרו על התאוששות ובברזיל נרשמו נתונים מעורבים, אולם בסך הכול נמשכת תנועת ההון אל מחוץ למשקים המתעוררים.

1.3.2 שוקי האג"ח והמניות

הרבעון הראשון של שנת 2014, התאפיין במגמה חיובית בשווקים הפיננסיים על רקע הריביות הנמוכות והערכות המשקיעים כי הכלכלה העולמית נמצאת במגמת שיפור בר קיימא.

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2014, עלו מדדי המניות העיקריים בבורסה לני"ע בת"א (מדד ת"א 25, מדד ת"א 100 ומדד ת"א 75) בשיעור של 5.5% - 6.2%. מדד היתר עלה בשיעור של כ- 3.9%.

גם שווקי המניות בעולם הציגו במהלך הרבעון הראשון של שנת 2014 עליות שערם. בארה"ב, מדד ה-S&P עלה בשיעור של כ- 1.4%, מדד הדאו-ג'ונס ירד בשיעור של כ- 0.7% ומדד הנאסד"ק עלה בשיעור של כ- 0.8%. באירופה, מדד הדאקס הגרמני נותר ללא שינוי, מדד הקאק הצרפתי עלה בשיעור של כ- 2.2% ומדד הפוטסי האנגלי ירד בשיעור של כ- 2.2%.

בתקופה הנסקרת עלה מדד התל-בונד 20 ומדד התל-בונד 40 בכ- 2% ובכ- 1.7%, בהתאמה. מדד האג"ח הממשלתי הצמוד עלה בשיעור של כ- 2% ומדד האג"ח הממשלתי השקלי עלה בשיעור של כ- 1.9%, באותה תקופה.

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2014 נחלש השקל מול הדולר בשיעור של כ- 0.5% ומול האירו בשיעור של כ- 0.6%. על רקע תחילת הפקת הגז ממאגר תמר, הפחתות הריבית שננקטו על ידי בנקים מרכזיים בעולם וההקלות הכמותיות במשקים מובילים בעולם, החליט בנק ישראל לרכוש מט"ח על מנת לנסות ולהשפיע על שערי החליפין. יתרות המט"ח של בנק ישראל לחודש מרס 2014, עמדו על סך של כ- 85.6 מיליארדי דולר, לעומת סך של כ- 81.8 מיליארדי דולר, בחודש דצמבר 2013.

1.3.3 התפתחויות לאחר תאריך המאזן

לאחר תאריך המאזן, הודיעה גב' ג'נט ילן, יו"ר הפד על צמצום נוסף ברכישות האג"ח (tapering) כך שהפד ירכוש אג"ח בהיקף של כ- 45 מיליארד דולר בחודש. בהודעת הפד נאמר כי הצמצום מגיע בהמשך לשיפור שחל לאחרונה בכלכלה האמריקאית. בנוסף, באירופה הכריז הבנק המרכזי כי קיימת אפשרות להרחבה כמותית כבר בחודשים הקרובים.

מדד המחירים לצרכן לחודש אפריל 2014 עלה בשיעור של כ- 0.1% בלבד לעומת תחזיות לעליה בשיעור של כ- 0.7% כאשר כמעט כל סעיפי המדד ירדו מה שמלמד על לחצים אינפלציוניים חלשים מאוד במשק הישראלי.

לשינויים החיוביים בשוק ההון העולמי והמקומי בפרט, הייתה, בתקופת הדוח, השפעה חיובית על מבוטחי ועמיתי הקבוצה ועל התוצאות העסקיות שלה, בעיקר בתחום החיסכון ארוך הטווח, וכמפורט בפרק המצב הכספי ותוצאות הפעילות להלן.

2. המצב הכספי

2.1 נתונים עיקריים מהדוחות הכספיים

2.1.1 נתונים מתוך המאזנים המאוחדים

באלפי ש"ח	31 במרס 2014	31 במרס 2013	31 בדצמבר 2013
סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה	17,103,777	14,468,158	16,278,352
סך הכל השקעות פיננסיות אחרות	16,101,743	15,319,983	15,757,019
נכסים אחרים	6,106,299	5,933,219	6,139,985
סך כל הנכסים	39,311,819	35,721,360	38,175,356
הון עצמי התחייבויות:	3,093,848	2,767,628	2,934,628
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה	15,801,391	15,327,152	15,624,942
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה(*)	16,961,835	14,206,213	16,180,607
התחייבויות פיננסיות	1,618,309	1,812,412	1,603,847
התחייבויות אחרות	1,836,436	1,607,955	1,831,332
סך כל ההון וההתחייבויות	39,311,819	35,721,360	38,175,356

(*) חלק מההתחייבויות בגין חוזי ביטוח תלויי תשואה מוצגות בסעיפי התחייבויות אחרות והתחייבויות פיננסיות.

סך הנכסים של החברה נכון ליום 31 במרס, 2014 עומד על סך של 39,312 מיליוני ש"ח לעומת סך של 38,175 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר, 2013. הגידול בסך הנכסים בתקופת הדוח נבע בעיקר מדמי ביטוח שנתקבלו ומתוספת התשואה על הנכסים הפיננסיים כתוצאה מעליות השערים בשוקי ההון.

סך ההתחייבויות של החברה נכון ליום 31 במרס, 2014 עומד על סך של 36,218 מיליוני ש"ח לעומת סך של 35,241 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר, 2013. הגידול בסך ההתחייבויות נובע בעיקר מדמי ביטוח שנתקבלו בגין חסכון ארוך טווח, ומתוספת תשואה בגין ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה.

נכסים המנוהלים עבור מבטחים ועמיתים בקבוצה:

במיליוני ש"ח	ליום 31 במרס		ליום 31 בדצמבר	
	2014	2013	שינוי ב-%	2013
עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה	17,104	14,468	18.2%	16,278
עבור עמיתי קופות גמל וקרנות פנסיה	75,373	63,293	19.1%	72,375
עבור לקוחות קרנות נאמנות וניהול תיקים	12,942	9,692	33.5%	11,466
סה"כ נכסים מנוהלים עבור מבטחים ועמיתים בקבוצה*	105,419	87,453	20.5%	100,119

(* הדוחות הכספיים המאוחדים אינם כוללים את הנכסים המנוהלים בקרנות הפנסיה, קופות הגמל (למעט קופות גמל מבטיחות תשואה), קרנות הנאמנות וניהול התיקים.

2.1.2 ההון העצמי

ההון העצמי המיוחס לבעלי המניות של החברה, נכון ליום 31 במרס 2014, הסתכם בכ- 3,084 מיליוני ש"ח לעומת סך של 2,925 מיליוני ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2013. הגידול בהון נובע בעיקר מרווח כולל בסך של 159 מיליוני ש"ח, המורכב מרווח נקי בסך של כ- 113 מיליוני ש"ח ומעלייה בקרן ההון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה וקרנות הון אחרות בסך של כ- 46 מיליוני ש"ח.

בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998 (להלן: "תקנות ההון") החלות על המבטחים בקבוצה, למנורה מבטחים ביטוח ולשומרה קיים, נכון לתאריך הדוח, עודף הון בסך של כ- 410 מיליוני ש"ח וכ- 72 מיליוני ש"ח, בהתאמה. בחודש אפריל 2014, לאחר תאריך הדוח, גייסה מנורה מבטחים גיוס הון, חברה נכדה של החברה, חוב בהיקף של כ- 203 מיליוני ש"ח. כספי הגיוס הופקדו במנורה מבטחים ביטוח כהון משני מורכב (לפרטים נוספים ראה סעיף 10.1 להלן). בנוסף, סכום ההשקעות שיש חובה להעמידם במנורה מבטחים ביטוח ובשומרה, כנגד עודפי הון, בהתאם להוראות המפקח אשר מהווים עודפים שאינם ניתנים לחלוקה, מסתכמים בסך של כ- 8 מיליוני ש"ח ובסך של כ- 23 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

בחודש פברואר 2012 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופות גמל או קרן פנסיה), תשע"ב-2012 (להלן: "תקנות ההון לחברות מנהלות"), ובמקביל פרסם המפקח חוזר שעניינו דרישות הון מחברות מנהלות המכיל הוראות נלוות לתקנות ההון לחברות מנהלות. תקנות ההון לחברות מנהלות נכנסו לתוקף בחודש מרס 2012 תוך קביעת מועדים להשלמת ההון הנדרש עד לעמידה במלוא הדרישה ב- 31 בדצמבר 2014 (להלן: "דרישת ההון המלאה"). להלן פירוט דרישות ההון וההון הקיים בחברות המנהלות בקבוצה:

(א) **במנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ** (להלן: "מנורה מבטחים פנסיה וגמל") - דרישת ההון המלאה במנורה מבטחים פנסיה וגמל לתאריך הדוח, עומדת על סך של כ- 126 מיליוני ש"ח. בהתחשב בהון הקיים של מנורה מבטחים פנסיה לתאריך הדוח, למנורה מבטחים פנסיה עודפי הון בסך של כ- 147 מיליוני ש"ח.

(ב) **במנורה מבטחים והסתדרות המהנדסים ניהול קופות גמל בע"מ** (להלן: "מנורה מבטחים מהנדסים") - דרישת ההון המלאה במנורה מבטחים מהנדסים לתאריך הדוח, עומדת על סך של כ- 10 מיליוני ש"ח. בהתחשב בהון הקיים של מנורה מבטחים מהנדסים לתאריך הדוח, למנורה מבטחים מהנדסים עודפי הון בסך של כמיליון ש"ח.

לחברה חברות בנות נוספות אשר חלות עליהן הוראות בדבר שמירה על הון עצמי מינימאלי. נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, כל החברות בקבוצה עומדות בדרישות ההון שנקבעו להלן, לפי העניין (ראה גם באור 5 לדוחות הכספיים).

2.2 דיווח בדבר "הערך הגלום" (Embedded Value)

על פי חוזר המפקח על הביטוח, על מנורה מבטחים ביטוח לצרף, יחד עם הדוחות הכספיים לרבעון הראשון של השנה, מידע בדבר הערך הגלום ("Embedded Value" או "EV") בפוליסות ביטוח לטווח ארוך (ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח וביטוחי בריאות ארוכי טווח) ליום 31 בדצמבר, 2013. דיווח זה נערך על פי הכללים והעקרונות שקבע המפקח על הביטוח, אשר אימץ את הכללים והעקרונות שנקבעו בדוח וועדה משותפת של חברות הביטוח והמפקח על הביטוח. החברה החליטה לצרף לעניין זה, גם את נתוני הערך הגלום של עסקי הפנסיה שבשליטתה.

יצוין, כי חישוב ה-EV המאוחד כולל גם את הערך הגלום של פעילות הביטוח וגם של פעילות הפנסיה, הכל בהתייחס להון העצמי (המותאם) של החברה ("ערך גלום מאוחד").

הערך הגלום המאוחד של החברה ליום 31 בדצמבר, 2013 הסתכם בסך של כ- 9,571 מיליוני ש"ח. הערך הגלום מורכב מסך של כ- 1,996 מיליוני ש"ח הון עצמי מותאם, סך של כ- 7,688 מיליוני ש"ח המהווים ערך נוכחי של רווחים עתידיים (נטו לאחר מס) וסך של כ- 113 מיליוני ש"ח המהווים עלות הון נדרש.

ערך העסקים החדשים של מכירות בשנת 2013 הסתכם בסך של כ- 360 מיליוני ש"ח.

בדוחות הערך הגלום הנפרדים של מנורה מבטחים ביטוח ושל מנורה מבטחים פנסיה נכלל ניתוח השינויים בערך הגלום בשנת 2013 לגבי כל אחת מהחברות.

יובהר, כי הערך הגלום אינו כולל עסקי ביטוח כללי, ענפים מסויימים בעסקי ביטוח בריאות ותחומי פעילות אחרים של חברות בשליטתה של החברה. כמו כן, הדוח נערך בהתאם להערות, הבהרות וסייגים כפי שפורטו בסעיף 1.5 בדוחות הערך הגלום של מנורה מבטחים ביטוח ומנורה מבטחים פנסיה וגמל המצורפים.

בהתאם לאמור לעיל, הערך הגלום אינו מייצג את שווי השוק או את השווי הכלכלי של החברה.

3. תוצאות פעילות

3.1 נתונים מדוחות רווח והפסד המאוחדים

באלפי ש"ח	1-3/2014	1-3/2013	%שינוי	1-12/2013
פרמיות שהורווחו ברוטו	1,384,657	1,229,611	12.6%	5,098,219
פרמיות שהורווחו בשייר	1,158,851	1,008,029	15.0%	4,169,720
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון אחרות	573,815	640,003	(10.3%)	2,730,010
הכנסות מדמי ניהול	225,258	198,903	13.3%	794,990
הכנסות מעמלות	47,865	62,540	(23.5%)	217,310
הכנסות אחרות	473	342	38.3%	1,850
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר	1,342,540	1,198,628	12.0%	5,247,827
עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	290,962	266,880	9.0%	1,117,309
הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות	182,875	179,438	1.9%	747,825
הוצאות מימון	8,644	25,086	(65.5%)	131,026
חלק ברווחי חברות כלולות, נטו	883	97	810.3%	6,171
רווח לפני מיסים על הכנסה	182,124	239,882	(24.1%)	676,064
מיסים על הכנסה	68,938	83,228	(17.2%)	243,381
רווח נקי	113,186	156,654	(27.7%)	432,683
רווח כולל	159,720	140,659	13.6%	409,478

3.2 פרמיות ביטוח שהורווחו, ברוטו

באלפי ש"ח	1-3/2014	1-3/2013	% שינוי	1-12/2013
רכב רכוש	289,583	250,988	15.4%	1,074,943
רכב חובה	194,227	174,195	11.5%	735,475
ענפי רכוש ואחרים	154,516	142,323	8.6%	584,785
ענפי חבויות אחרים	72,694	67,002	8.5%	286,896
סך תחום ביטוח כללי	711,020	634,508	12.1%	2,682,099
תחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	539,797	479,915	12.5%	1,929,686
תחום בריאות	133,840	115,188	16.2%	486,434
סה"כ פרמיות שהורווחו ברוטו	1,384,657	1,229,611	12.6%	5,098,219

ההכנסות מפרמיות שהורווחו ברוטו בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 1,385 מיליוני ש"ח לעומת 1,230 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 13%.

הפרמיות ברבעון הראשון של השנה כוללות סך של 540 מיליוני ש"ח בביטוח חיים וחסכון ארוך טווח המהווים שיעור של כ- 39% מסך כל הפרמיות שהורווחו (בשיעור זהה לתקופה המקבילה אשתקד), סך של 711 מיליוני ש"ח בביטוח כללי המהווים שיעור של 51% מסך כל הפרמיות שהורווחו (לעומת שיעור של כ- 52% בתקופה המקבילה אשתקד) וסך של 134 מיליוני ש"ח בביטוח בריאות המהווים שיעור של כ- 10% מסך כל הפרמיות שהורווחו (לעומת שיעור של כ- 9% בתקופה המקבילה אשתקד).

להסברים בדבר השינוי בפרמיות ביטוח שהורווחו, ברוטו בתחומי הפעילות ראה סעיף 3.4 להלן.

3.3 תוצאות הפעילות בתקופת הדוח

רווח מתחומי פעילות:

באלפי ש"ח	1-3/2014	1-3/2013	% שינוי	1-12/2013
רווח מתחומי הפעילות לפני מס:				
רווח מביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	103,811	131,342	(21.0%)	277,484
רווח מבריאות	1,400	9,111	(84.6%)	31,355
רווח מביטוח כללי	57,066	84,485	(32.5%)	288,234
סך רווח לפני מס מתחומי פעילות ברי דיווח	162,277	224,938	(27.9%)	597,073
רווח לפני מס מאחרים (שלא נכללו בתחומים)*	19,847	14,944	32.8%	78,991
סה"כ רווח לפני מס	182,124	239,882	(24.1%)	676,064
מיסים על הכנסה	68,938	83,228	(17.2%)	243,381
רווח נקי	113,186	156,654	(27.7%)	432,683
מיוחס ל:				
בעלי מניות בחברה	112,696	156,174	(27.8%)	430,925
זכויות שאינן מקנות שליטה	490	480	2.1%	1,758
רווח נקי	113,186	156,654	(27.7%)	432,683

(* כולל בעיקר הוצאות מימון, תוצאות פעילות שאיננה מוגדרת כמגזר פעילות והכנסות מהשקעות שאינן משויכות לתחום פעילות מוגדר.

רווח כולל מתחומי פעילות:

באלפי ש"ח	1-3/2014	1-3/2013	% שינוי	1-12/2013
רווח כולל מתחומי הפעילות לפני מס:				
רווח כולל מביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	135,900	113,413	19.8%	264,544
רווח כולל מבריאות	6,742	4,530	48.8%	28,368
רווח כולל מביטוח כללי	79,759	70,571	13.0%	267,979
סך רווח כולל לפני מס מתחומי פעילות ברי דיווח	222,401	188,514	18.0%	560,891
רווח כולל לפני מס מאחרים (שלא נכללו בתחומים)*	36,493	26,437	38.0%	87,582
סה"כ רווח כולל לפני מס	258,894	214,951	20.4%	648,473
מיסים על הכנסה	99,174	74,292	33.5%	238,995
רווח כולל	159,720	140,659	13.6%	409,478
מיוחס ל:				
בעלי מניות בחברה	159,230	140,179	13.6%	407,720
זכויות שאינן מקנות שליטה	490	480	2.1%	1,758
רווח כולל	159,720	140,659	13.6%	409,478

(* כולל בעיקר הוצאות מימון, תוצאות פעילות שאיננה מוגדרת כמגזר פעילות והכנסות מהשקעות, שאינן משויכות לתחום פעילות מוגדר.

הרווח הנקי בתקופת הדוח הסתכם בכ- 113 מיליוני ש"ח לעומת כ- 157 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ- 28%.

הרווח הכולל, המורכב מהרווח הנקי בתוספת השינוי נטו בקרן הון בגין נכסים זמינים למכירה ושינויים אחרים המשפיעים על ההון העצמי, הסתכם בתקופת הדוח בכ- 160 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל בסך של כ- 141 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה בסך של כ- 19 מיליוני ש"ח. השינוי ברווח הכולל בתקופת הדוח, ביחס לתקופה המקבילה אשתקד, נובע בעיקר מהעלייה בהכנסות מהשקעות (לרבות שינוי בקרן הון בגין נכסים זמינים למכירה), מגידול בהכנסות מדמי ניהול (קבועים ומשתנים) הנובע מהעלייה בהכנסות מהשקעות ומהגידול בהיקף הנכסים המנוהלים, ומירידת המדד בתקופת הדוח. מנגד, חלו עדכוני התחייבויות (לרבות עדכוני הערכות, הנחות ואומדנים אקטואריים) בגין חוזי ביטוח ועלייה בהוצאות עמלות ושיווק והוצאות מכירה אחרות הנובעת בעיקר מהגידול בהיקף העסקים.

הרווח הכולל מעסקי ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח, לפני מיסים על ההכנסה, הסתכם בתקופת הדוח בכ- 136 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל בסך של כ- 113 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. לפרטים נוספים ראה סעיף 3.4.1 להלן.

הרווח הכולל מעסקי ביטוח כללי, לפני מיסים על ההכנסה, הסתכם בתקופת הדוח בכ- 80 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל בסך של כ- 71 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. לפרטים נוספים ראה סעיף 3.4.2 להלן.

הרווח הכולל מעסקי ביטוח בריאות, לפני מיסים על ההכנסה, הסתכם בתקופת הדוח בכ- 7 מיליוני ש"ח, לעומת רווח כולל בסך של כ- 5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. לפרטים נוספים ראה סעיף 3.4.3 להלן.

הרווח הכולל מפעילות אחרת שאינה מיוחסת למגזרי פעילות, לפני מיסים על ההכנסה, הסתכם בתקופת הדוח בכ- 36 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל כאמור בסך של כ- 26 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי בתוצאות הפעילות האחרת לעומת התקופה המקבילה אשתקד נובע בעיקר מירידה בהוצאות מימון בפרט בשל ירידת המדד בתקופת הדוח, לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

3.4 מידע כספי לפי תחומי הפעילות

3.4.1 תחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

עיקרי תוצאות תחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח:

באלפי ש"ח	1-3/2014	1-3/2013	% שינוי	1-12/2013
פרמיות שהורווחו ברוטו	539,797	479,915	12.5%	1,929,686
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	516,379	536,840	(3.8%)	2,259,754
הכנסות מדמי ניהול	208,120	182,587	14.0%	727,290
הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו	6,248	9,744	(35.9%)	23,548
עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	923,437	835,803	10.5%	3,704,962
הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות	103,296	106,580	(3.1%)	412,524
	125,186	118,339	5.8%	496,275
רווח לפני מס	103,811	131,342	(21.0%)	277,484
רווח כולל לפני מס	135,900	113,413	19.8%	264,544

הרווח הכולל מעסקי ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח, לפני מס, הסתכם בסך של כ- 136 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל לפני מס של כ- 113 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של כ- 23 מיליוני ש"ח. העלייה ברווח הכולל נובעת בעיקר מעלייה ברווח מפעילות ביטוח חיים בסך של כ- 13 מיליוני ש"ח, מגידול ברווח מפעילות הפנסיה בסך של כ- 3 מיליוני ש"ח ומעלייה ברווח מפעילות הגמל בסך של כ- 7 מיליוני ש"ח. לפרטים נוספים ראה פירוט להלן.

תוצאות פעילות ביטוח חיים

באלפי ש"ח	1-3/2014	1-3/2013	% שינוי	1-12/2013
פרמיות שהורווחו ברוטו	539,797	479,915	12.5%	1,929,686
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	482,610	477,294	1.1%	1,932,775
הכנסות מדמי ניהול	87,408	70,868	23.3%	254,718
הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו	6,248	9,744	(35.9%)	23,548
עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	901,298	781,849	15.3%	3,401,475
הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות	79,309	80,194	(1.1%)	307,153
	54,233	55,363	(2.0%)	228,525
רווח לפני מס	66,609	103,809	(35.8%)	156,353
רווח כולל לפני מס	98,698	85,880	14.9%	143,243

הפרמיות בביטוח חיים הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 540 מיליוני ש"ח, לעומת 480 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ- 13%. עיקר הגידול נובע מגידול בהפקדות חד פעמיות.

בנוסף, התקבלו בתקופת הדוח תקבולים שנזקפו ישירות להתחייבויות בגין חוזי השקעה (ללא מרכיב סיכון ביטוחי משמעותי) בסך של כ- 323 מיליוני ש"ח לעומת כ- 130 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד.

הפוליסות שנפדו בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 137 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 141 מיליוני ש"ח, בתקופה מקבילה אשתקד. שיעור הפדיונות מהעתודה הממוצעת בתקופת הדוח הינו כ- 2.8% לעומת שיעור של כ- 3.2% בתקופה המקבילה אשתקד.

פדיונות בגין פוליסות שהפרמיות בגינן נזקפו ישירות להתחייבויות ביטוח (ללא מרכיב סיכון ביטוחי משמעותי) הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 82 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ- 58 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הכולל מעסקי ביטוח חיים, לפני מס, בתקופת הדוח הסתכם בסך של כ- 99 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל של כ- 86 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד.

השינוי ברווח הכולל מפעילות ביטוח חיים נובע בעיקרו מגידול בדמי ניהול ובפרט מגידול בדמי ניהול משתנים, בשל הגידול בתשואה הריאלית החיובית בתיק ההשקעות תלוי התשואה שהושגה בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

פוליסות תלויות תשואה

כספי עתודות הביטוח הנצברים בפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה מושקעים לפי הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) ותקנותיו. רווחי השקעות אלו נזקפים לזכות המבוטחים בניכוי דמי ניהול.

התחייבויות הנובעות מפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה ליום 31 במרס, 2014 הסתכמו בסך של כ- 16,907 מיליוני ש"ח בהשוואה לסך של כ- 14,148 מיליוני ש"ח ליום 31 במרס 2013, עלייה של כ- 2,759 מיליוני ש"ח המהווה גידול של כ- 19.5%. הגידול כאמור, נובע בעיקרו מהתשואה על הנכסים שהושגה בתקופת הדוח וכן מהכנסות מפרמיות בניכוי פדיונות ופירעונות של אותן פוליסות.

פרטים בדבר שיעורי התשואות בפוליסות משתתפות ברווחים:

פוליסות שהוצאו בשנים 1992-2003 (ק"ן י')

1-12/2013	1-3/2013	1-3/2014	
9.70%	3.17%	3.59%	תשואה ריאלית לפני תשלום דמי ניהול
7.69%	2.56%	2.93%	תשואה ריאלית אחרי תשלום דמי ניהול
11.80%	3.19%	2.88%	תשואה נומינלית לפני תשלום דמי ניהול
9.75%	2.58%	2.22%	תשואה נומינלית אחרי תשלום דמי ניהול

פוליסות שהוצאו החל משנת 2004 (ק"ן י' החדשה)

1-12/2013	1-3/2013	1-3/2014	
9.70%	3.17%	3.59%	תשואה ריאלית לפני תשלום דמי ניהול
8.37%	2.86%	3.29%	תשואה ריאלית אחרי תשלום דמי ניהול
11.80%	3.19%	2.88%	תשואה נומינלית לפני תשלום דמי ניהול
10.44%	2.88%	2.58%	תשואה נומינלית אחרי תשלום דמי ניהול

פרטים בדבר רווחי ההשקעה שנזקפו למבוטחים בפוליסות משתתפות ברווחים ודמי הניהול (במיליוני ש"ח)

1-12/2013	1-3/2013	1-3/2014	
1,275.1	331.5	351.8	רווחי ההשקעה הנומינליים שנזקפו למבוטחים לאחר דמי הניהול
120.8	27.8	33.7	דמי ניהול קבועים
133.9	43.1	53.7	דמי ניהול משתנים
254.7	70.9	87.4	סך-הכל דמי ניהול

בפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה שהונפקו בשנים 1991 עד 2003 רשאי מבטח לגבות דמי ניהול קבועים ודמי ניהול משתנים בשיעורים הקבועים בתקנות והנגזרים מהתשואה הריאלית של תיק ההשקעות. דמי הניהול המשתנים נגבים רק בגין תשואה

ריאלית חיובית. במידה והושגה תשואה ריאלית שלילית, המבטח מנוע מגביית דמי הניהול המשתנים עד אשר התשואה שתושג תכסה את ההפסד הריאלי המצטבר. יצוין, כי בכל הנוגע לפוליסות תלויות תשואה שהונפקו החל משנת 2004, דמי הניהול הנגבים הינם דמי ניהול קבועים בלבד ואשר על כן, להפסדים או לרווחים הריאליים מהשקעות אין השלכה ישירה כאמור על גביית דמי ניהול אלה.

ההכנסות מדמי ניהול בפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 87 מיליוני ש"ח לעומת כ- 71 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 16 מיליוני ש"ח. הגידול בדמי הניהול נובע מעלייה בגביית דמי ניהול המשתנים בתקופת הדוח בשל הגידול בתשואה הריאלית שהושגה בתקופת הדוח, לעומת התקופה המקבילה אשתקד ומגידול בדמי הניהול הקבועים כתוצאה מגידול בהיקף הנכסים בגין פוליסות שהונפקו החל משנת 2004, לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

תוצאות פעילות הפנסיה

באלפי ש"ח	1-3/2014	1-3/2013	% שינוי	1-12/2013
הכנסות מדמי ניהול	98,302	90,820	8.2%	386,223
הכנסות אחרות	180	129		692
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	1,205	796	51.4%	2,604
עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	20,218	22,212	(9.0%)	87,434
הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות	54,570	47,815	14.1%	207,126
רווח לפני מס	24,899	21,718	14.6%	94,959
רווח כולל לפני מס	24,899	21,718	14.6%	95,140

לתאריך הדוח, הקבוצה מנהלת באמצעות מנורה מבטחים פנסיה וגמל עבור עמיתי קרנות הפנסיה החדשות, נכסים בסך של כ- 59,600 מיליוני ש"ח לעומת נכסים בסך של כ- 48,898 מיליוני ש"ח ליום 31 במרס, 2013, גידול של כ- 22%. בתקופת הדוח נגבו דמי גמולים בסך של כ- 1,694 מיליוני ש"ח לעומת גבייה בסך של כ- 1,484 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 14%.

בתקופת הדוח, נרשם רווח כולל לפני מס בפעילות הפנסיה בסך של כ- 25 מיליוני ש"ח, לעומת רווח כולל לפני מס של כ- 22 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 3 מיליוני ש"ח. השינוי נובע מגידול בדמי הניהול, נטו, הנובעים מהעלייה בהיקף הנכסים המנוהלים ומגידול בגבייה, בניכוי הנחות לעמיתים ומנגד מעלייה בהוצאות הנהלה וכלליות והוצאות שיווק הנובעת בעיקר מגידול במצבת העובדים ובהוצאות מיכון.

תוצאות פעילות קופות הגמל

באלפי ש"ח	1-3/2014	1-3/2013	% שינוי	1-12/2013
הכנסות מדמי ניהול	22,410	20,899	7.2%	86,349
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	32,564	58,750	(44.6%)	324,375
שינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה	22,139	53,954	(59.0%)	303,487
עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	3,769	4,174	(9.7%)	17,937
הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות	16,550	15,182	9.0%	61,331
הוצאות מימון	213	524	(59.4%)	1,797
רווח לפני מס	12,303	5,815	111.6%	26,172
רווח כולל לפני מס	12,303	5,815	111.6%	26,161

לתאריך הדוח, הקבוצה מנהלת באמצעות מנורה מבטחים פנסיה וגמל עבור עמיתי קופות הגמל, נכסים בסך של כ- 15,773 מיליוני ש"ח, מתוכם סך של כ- 4,665 מיליוני ש"ח בקופות גמל מבטיחות תשואה, לעומת נכסים בסך של כ- 14,395 מיליוני ש"ח, מתוכם 4,630 מיליוני ש"ח בקופות גמל מבטיחות תשואה נכון ליום 31 במרס, 2013, גידול של כ- 10%. בתקופת הדוח נגבו דמי גמולים בסך של כ- 238 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 202 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה של כ- 18%.

בתקופת הדוח נרשם רווח בסך של כ- 12 מיליוני ש"ח לעומת רווח בסך 6 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של כ- 6 מיליוני ש"ח. העלייה ברווח נובעת בעיקרה מעלייה בברווז בין ההכנסות מהשקעות לבין ההתחייבות לעמיתים בקופות גמל מבטיחות תשואה.

3.4.2 תוצאות פעילות מגזר ביטוח כללי

באלפי ש"ח	1-3/2014	1-3/2013	%שינוי	1-12/2013
פרמיות ברוטו	913,001	833,558	9.5%	2,841,087
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	27,562	56,548	(51.3%)	227,753
הכנסות מעמלות	33,078	39,155	(15.5%)	155,639
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו	476,288	433,428	9.9%	1,795,699
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	141,012	123,926	13.8%	550,496
הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות	28,898	28,223	2.4%	126,378
רווח לפני מס	57,066	84,485	(32.5%)	288,234
רווח כולל לפני מס	79,759	70,571	13.0%	267,979

עסקי הביטוח הכללי מחולקים לשלושה תחומי פעילות: רכב רכוש, רכב חובה ויתרת עסקי ביטוח כללי (חבויות אחרות וענפי רכוש אחרים).

הכנסות מפרמיה ברוטו בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 913 מיליוני ש"ח בהשוואה להכנסות בסך של כ- 834 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 10%. הגידול נובע מעלייה בפרמיה בענף רכב חובה בסך של כ- 18 מיליוני ש"ח, מעלייה בפרמיה בתחום רכב רכוש בסך של כ- 50 מיליוני ש"ח, מעלייה בפרמיות בתחום ביטוח הכללי אחר בסך של כ- 11 מיליוני ש"ח (עלייה של כ- 5 מיליוני ש"ח בענפי רכוש ואחרים ועלייה של כ- 6 מיליוני ש"ח בענפי חבויות אחרים). לעניין פירוט השינוי בפרמיה ברוטו ראה להלן.

הרווח הכולל לפני מס מעסקי ביטוח כללי בתקופת הדוח הסתכם בכ- 80 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל בסך של כ- 71 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה ברווח נובעת מעלייה ברווח הכולל בתחום פעילות רכב חובה בסך של כ- 13 מיליוני ש"ח, ומנגד מירידה ברווח הכולל בתחום ביטוח כללי אחר בסך של כ- 2 מיליוני ש"ח (עלייה ברווח הכולל בענפי רכוש אחרים בסך של כ- 19 מיליוני ש"ח ומירידה ברווח הכולל בענפי חבויות אחרים בסך של כ- 21 מיליוני ש"ח), ומירידה ברווח בתחום רכב רכוש בסך של כ- 2 מיליוני ש"ח. לעניין פירוט השינוי ברווח הכולל מענפי הביטוח הכללי ראה להלן.

עיקרי תוצאות הפעילות בתחום רכב חובה

באלפי ש"ח	1-3/2014	1-3/2013	% שינוי	1-12/2013
פרמיות ברוטו	243,973	226,050	7.9%	775,357
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	14,106	32,271	(56.3%)	134,650
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו	143,701	136,789	5.1%	567,679
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	17,715	12,732	39.1%	69,476
הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות	7,771	7,612	2.1%	34,440
רווח לפני מס	35,678	46,416	(23.1%)	184,465
רווח כולל לפני מס	51,020	38,438	32.7%	172,464

ההכנסות מפרמיות ברוטו בתקופת הדוח הסתכמו בסך של כ- 244 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 226 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 8%. העלייה נובעת מגידול בהיקף תיק הלקוחות.

הרווח הכולל לפני מס בתקופת הדוח הינו כ- 51 מיליוני ש"ח לעומת רווח של כ- 38 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של כ- 13 מיליוני ש"ח. העלייה ברווח נובעת בעיקר מהעלייה בהכנסות מהשקעות.

עיקרי תוצאות הפעילות בתחום רכב רכוש

באלפי ש"ח	1-3/2014	1-3/2013	% שינוי	1-12/2013
פרמיות ברוטו	380,093	330,161	15.1%	1,147,288
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	5,326	9,054	(41.2%)	36,689
הכנסות מעמלות	5,200	11,755	(55.8%)	52,798
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו	212,268	174,424	21.7%	726,429
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	67,229	59,220	13.5%	257,781
הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות	11,448	10,595	8.1%	48,041
רווח לפני מס	7,537	14,221	(47.0%)	69,367
רווח כולל לפני מס	10,783	12,732	(15.3%)	67,432

הפרמיות ברוטו הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 380 מיליוני ש"ח לעומת כ- 330 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 15%. הגידול נובע מגידול בהיקף תיק הלקוחות של החברה בעיקר כתוצאה מגידול בכמות כלי הרכב המבוטחים.

הרווח הכולל לפני מס בתקופת הדוח הינו 11 מיליוני ש"ח לעומת רווח בסך כ- 13 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווח נובעת ברובה מעדכון ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח (לרבות בגין עדכון הערכות, הנחות ואומדנים אקטואריים).

עיקרי תוצאות הפעילות בתחום ביטוח כללי אחר

באלפי ש"ח	1-3/2014	1-3/2013	%שינוי	1-12/2013
פרמיות ברוטו	288,935	277,347	4.2%	918,442
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	8,130	15,223	(46.6%)	56,414
הכנסות מעמלות	27,878	27,400	1.7%	102,841
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו	120,319	122,215	(1.6%)	501,591
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	56,068	51,974	7.9%	223,239
הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות	9,679	10,016	(3.4%)	43,897
רווח לפני מס	13,851	23,848	(41.9%)	34,402
רווח כולל לפני מס	17,956	19,401	(7.4%)	28,083

הפרמיות ברוטו הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 289 מיליוני ש"ח לעומת כ- 277 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 4%. הגידול בפרמיות נובע מענפי רכוש אחרים בסך של כ- 5 מיליוני ש"ח, גידול של כ- 3%, ומעלייה בענפי חבויות אחרים בסך של כ- 6 מיליון ש"ח, עלייה של כ- 7%.

הרווח הכולל לפני מס בתקופת הדוח הינו כ- 18 מיליוני ש"ח לעומת כ- 19 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של כמיליון ש"ח. הירידה ברווח הכולל נובעת מרווח בענפי רכוש אחרים, בתקופת הדוח, בסך של כ- 16 מיליוני ש"ח לעומת הפסד בסך של כ- 4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, בעיקר בשל נזקי הסופה שאירעה בחודש ינואר 2013. הרווח הכולל בענפי החבויות הסתכם בתקופת הדוח בסך של כ- 2 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל של כ- 23 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של כ- 21 מיליוני ש"ח. הירידה ברווח בענפי החבויות נובעת משינוי שלילי בהתפתחות בהערכת התביעות בגין שנים קודמות וכן מירידה בשחרור הצבירה. מנגד, חלה עלייה בהכנסות מהשקעות (לרבות שינוי בקרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה).

3.4.3 תוצאות פעילות תחום ביטוח בריאות

באלפי ש"ח	1-3/2014	1-3/2013	%שינוי	1-12/2013
פרמיות שהורווחו ברוטו	133,840	115,188	16.2%	486,434
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	3,357	10,020	(66.5%)	50,440
הכנסות מעמלות	2,868	4,553	(37.0%)	12,828
תשלומים ושינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו	60,875	39,286	55.0%	231,609
עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	41,001	31,633	29.6%	132,468
הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות	12,101	14,236	(15.0%)	56,408
רווח לפני מס	1,400	9,111	(84.6%)	31,355
רווח כולל לפני מס	6,742	4,530	48.8%	28,368

ההכנסות מפרמיות שהורווחו בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 134 מיליוני ש"ח לעומת כ- 115 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 16%. העלייה בפרמיות נובעת מגידול בהיקף תיק הלקוחות.

הרווח הכולל לפני מס בתקופת הדוח הסתכם בכ- 7 מיליוני ש"ח, לעומת כ- 5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח נובע מעלייה בהכנסות מהשקעות ביחס לתקופה המקבילה אשתקד.

3.4.4 תוצאות תחום פעילות שירותים ומוצרים פיננסיים

תוצאות תחום פעילות זה מתייחסות לחברה בת - מנורה מבטחים פיננסיים בע"מ (להלן: "מנורה פיננסיים"), אשר פועלת באמצעות חברות בנות, ואינן כוללות את תוצאות מנורה מבטחים מהנדסים (חברה בת של מנורה פיננסיים), שתוצאותיה מוצגות בנפרד, במסגרת תוצאות תחום פעילות ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח. תוצאות תחום פעילות זה נכללות במגזר שלא מיוחס למגזרי הפעילות בדוחות הכספיים המאוחדים של החברה.

באלפי ש"ח	1-3/2014	1-3/2013	%שינוי	1-12/2013
הכנסות מדמי ניהול ומעמלות חיתום	19,814	22,162	(10.6%)	79,922
רווחים מהשקעות, נטו	560	1,339	(58.2%)	3,373
סה"כ הכנסות	20,374	23,501	(13.3%)	83,295
סה"כ הוצאות	20,329	21,089	(3.6%)	80,651
רווח לפני מסים על ההכנסה	45	2,412	(98.1%)	2,644
רווח נקי לתקופה	445	2,301	(80.7%)	905

נכון לתאריך הדוח, הקבוצה מנהלת באמצעות מנורה מבטחים פיננסיים, נכסי קרנות נאמנות וניהול תיקים בסך של כ- 12,942 מיליוני ש"ח לעומת נכסים בסך של כ- 9,692 מיליוני ש"ח ליום 31 במרס, 2013, עלייה של כ- 34%. העלייה בהיקף הנכסים, לעומת התקופה המקבילה אשתקד, נובעת מהגיוסים בעיקר לקרנות הנאמנות ומההתפתחויות בשוקי האג"ח והמניות אשר גרמו לעלייה משמעותית בנכסי קרנות הנאמנות, ביחס לתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח בתקופת הדוח הסתכם בכ- 0.4 מיליוני ש"ח לעומת רווח בסך של כ- 2 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי ברווח נובע בעיקר מירידה בהכנסות מפעילות החיתום ומירידה ברווח בקרנות הנאמנות.

3.5 תזרימי מזומנים

תזרימי המזומנים שנבעו מפעילות שוטפת בתקופת הדוח עמדו על סך של כ- 85 מיליוני ש"ח. תזרימי המזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 131 מיליוני ש"ח. תזרימי המזומנים ששימשו לפעילות מימון הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 4 מיליוני ש"ח. לאחר השפעת שער החליפין על יתרות המזומנים שגרמה לעלייה בסך של כמיליון ש"ח, תזרימי המזומנים קטנו בסך של כ- 48 מיליוני ש"ח. יתרת המזומנים לתקופת הדוח הסתכמה בכ- 1,306 מיליוני ש"ח. סה"כ המזומנים ושווי מזומנים לתקופה המקבילה אשתקד הסתכם בסך של כ- 1,175 מיליוני ש"ח.

4. מקורות מימון

יתרת ההתחייבויות הפיננסיות לתאריך הדוח הינה כ- 1,587 מיליוני ש"ח לעומת 1,581 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2013.

היקפן הממוצע של ההתחייבויות הפיננסיות בתקופת הדוח, הסתכם לסך של כ- 1,584 מיליוני ש"ח לחברה (בסולו) התחייבויות פיננסיות המסתכמות, נכון לתאריך הדוח, לסך של כ- 810 מיליוני ש"ח (לרבות הוצאות ריבית לשלם) שמקורן בהנפקת שתי סדרות אג"ח ואשר פירעון פרוס על פי לוחות הסילוקין על פני 6 עד 8 שנים. החברה רואה חשיבות לשמירה על נכסים פיננסיים זמינים בהיקף הנדרש לצורך פירעון תשלומי האג"ח וכן לצורך מתן מענה לצרכיה השוטפים ולפעילות החברות המוחזקות. יציין, כי לחברה נכסים פיננסיים שוטפים, נכון לתאריך הדוח, בהיקף של כ- 385 מיליוני ש"ח וכן קווי אשראי בלתי מנוצלים בבנקים בסך של כ- 40 מיליוני ש"ח, העומדים לרשותה לצרכי פעילותה השוטפת.

עוד יצוין, כי לאחר תאריך הדוח, גייסה הקבוצה, באמצעות מנורה מבטחים גיוס הון, חוב בהיקף של 203 מיליוני ש"ח. לפרטים ראה סעיף 10.1 להלן.

5. דיווח בדבר חשיפה לסיכוני שוק ודרכי ניהולם

בהתאם לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל-1970, הדיווח על סיכוני שוק ודרכי ניהולם מתייחס לחשיפות של החברה והחברות המאוחדות שלה, למעט חברות ביטוח. במהלך שלושת החודשים הראשונים של שנת 2014 לא חל שינוי מהותי בחשיפות החברה לסיכוני שוק ודרכי ניהולם, לעומת האמור בדוח התקופתי לשנת 2013.

6. היבטי ממשל תאגידי

6.1 גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בחברה

זהות האורגנים המופקדים על בקרת-על בתאגיד:

האורגנים המופקדים על בקרת העל בתאגיד הינם המנכ"ל ומנהל הכספים, ברמת ההנהלה, וכן הוועדה לבחינת הדוחות הכספיים של החברה, כהגדרתה בתקנות החברות (הוראות ותנאים לעניין הליך אישור הדוחות הכספיים), התש"ע-2010, שהינה ועדת המאזן שמונתה על ידי דירקטוריון החברה, ואשר תפקידה, בין היתר, לדון ולהמליץ בפני דירקטוריון החברה בנושאים הנוגעים לדוחות הכספיים של החברה ובכלל זה ההערכות והאומדנים אשר נעשו בקשר עם הדוחות הכספיים, הבקורות הפנימיות הקשורות בדיווח הכספי, שלמות ונאותות הגילוי בדוחות הכספיים, חוות דעתו של רואה החשבון המבקר, המדיניות החשבונית שאומצה והטיפול החשבוני שיושם בעניינים המהותיים של התאגיד (להלן: "ועדת המאזן"). יצוין, כי ועדת המאזן איננה ועדת הביקורת של החברה.

חברי הוועדה:

נכון למועד פרסום הדוח, בוועדת המאזן מכהנים שלושה חברים, אשר כולם משמשים כדירקטורים בחברה, כלהלן: ה"ה חזי צאיג (דח"צ וי"ר ועדת מאזן), אורלי ירקוני (דירקטורית בלתי תלויה), שהינם בעלי מומחיות חשבונית ופיננסית וחיים אהרון (דח"צ), שהינו בעל כשירות מקצועית. לכל חברי הוועדה יכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים. לפרטים בדבר כישוריהם וניסיונם של הדירקטורים אשר בהסתמך עליהם רואה אותם החברה כמי שיש בידם את היכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים ראו פרק ה' לדוח התקופתי (דוח פרטים נוספים) לשנת 2013. כל חברי ועדת המאזן חתמו על הצהרות, בהתאם לתקנות החברות (הוראות ותנאים לעניין הליך אישור הדוחות הכספיים), התש"ע-2010. יצוין, כי ה"ה צאיג וירקוני הינם חברים במקביל בוועדת המאזן של מנורה מבטחים ביטוח. בישיבות ועדת המאזן נוכחים גם רואי החשבון המבקרים של החברה.

הליך אישור הדוחות הכספיים

הדוחות הכספיים של החברה נדונו בישיבת ועדת המאזן אשר התקיימה ביום 25 במאי 2014. כל חברי ועדת המאזן נכחו בישיבה הנ"ל. בנוסף, השתתפו בישיבה נושאי משרה ומנהלים בקבוצה, כמפורט להלן: ה"ה ארי קלמן, מנכ"ל; ערן גריפל, דירקטור בחברות בנות; שי קומפל, מנהל הכספים; שמעון עיר-שי, היועץ המשפטי ואתי הירשמן, מבקרת הפנים. כמו כן, נכחו רואי החשבון המבקרים ונושאי משרה בחברה הבת - מנורה מבטחים ביטוח, כלהלן - ה"ה מוטי רוזן, מנכ"ל; משה מורגנשטרן, מנהל אגף ביטוח חיים; מנחם הרפז, מנהל אגף ביטוח כללי; אילן שגב, חשב ראשי; אברהם לוונגליק, האקטואר הראשי, נעמה חשמונאי אקטוארית ממונה (ביטוח כללי), רגינה אדין-חייקין, אקטוארית ממונה (ביטוח חיים) וישעיהו אורזיצר (אקטואר מנורה מבטחים פנסיה וגמל).

סיוטת הדוח הכספי הביניים של החברה ליום 31 במרס 2014, לרבות דוח הדירקטוריון, והדוחות הכספיים, נמסרו לחברי ועדת המאזן ולחברי הדירקטוריון בעוד מועד, מספר ימים לפני מועד אישורם.

ועדת המאזן בחנה, באמצעות הצגה מפורטת של נושאי המשרה בחברה, את הסוגיות המהותיות בדיווח הכספי, ובכלל זה, הוצגו ונבחנו הערכות ואומדנים שנעשו בקשר עם הדוחות הכספיים; הליכי הבקורות הפנימיות הקשורות לדיווח הכספי; שלמות ונאותות הגילוי בדוחות הכספיים;

המדיניות החשבונאית והטיפול החשבונאי שיושם בעניינים מהותיים ונתוני הדוחות הכספיים של החברה. בנוסף, הוצגו נתונים הנכללים בדוחות הכספיים לרבות מידע הנוגע למצב הכספי והתפעולי של החברה.

במסגרת הדיונים הנ"ל נבחנה אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי.

חברי הוועדה בחנו את שיקול דעת ההנהלה שהופעל בסוגיות השונות ולאחר שמיעת עמדת רואה החשבון המבקר של החברה, הגיעו חברי הוועדה למסקנה כי החברה יישמה מדיניות חשבונאית נאותה והשתמשה באומדנים והערכות נאותים. הוועדה גיבשה את המלצותיה בנושאים השונים שנדונו והמליצה לדירקטוריון לאשר את דוח הביניים לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2014.

7. גילוי ייעודי למחזיקי אגרות חוב

7.1 פרטים בדבר תעודות התחייבות של התאגיד

לא חלו שינויים מהותיים לעומת האמור בדוח התקופתי לשנת 2013.

8. הוראות גילוי בקשר עם הדיווח הפיננסי של התאגיד

8.1 דיווח בדבר אומדנים חשבונאיים קריטיים

לא חלו שינויים מהותיים באומדנים חשבונאיים קריטיים, לעומת האמור בדוח התקופתי לשנת 2013.

9. הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

הגופים המוסדיים בקבוצה מקיימים את ההליך הנדרש על פי סעיף 302 לחוק "סרבנס אוקסלי", הכל בהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר (להלן: "הממונה"). בהקשר זה, מיסדו הגופים המוסדיים בקבוצה תהליכי עבודה הכוללים, בין היתר, תהליכי גילוי ודיון באירועים המשפיעים על הגילוי בהשתתפות הגורמים השותפים להכנת הדוחות הכספיים.

בהתאם ובהמשך לאמור, הנהלות הגופים המוסדיים, בשיתוף עם המנכ"לים וסמנכ"לי הכספים שלהם, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הגופים המוסדיים הנן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה ובמועד שנקבע בהוראות אלו. בנוסף, במהלך הרבעון, המסתיים ביום 31 במרס 2014, לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגופים המוסדיים על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

10. אירועים לאחר תאריך המאזן

10.1 גיוס הון משני

בחדש אפריל 2014, גייסה מנורה מבטחים גיוס הון, חברה נכדה של החברה, חוב בהיקף של 203 מיליוני ש"ח, באמצעות הקצאה פרטית של כתבי התחייבות נדחים (סדרה ג') בסך כולל של 203 מיליוני ש"ח ע.ג., בני 1 ש"ח ע.ג. כל אחד, למשקיעים מוסדיים, אשר נרשמו בשירותי סליקה במסגרת רישום בנ.ש.ר. (ניירות ערך שאינם רשומים למסחר בבורסה). כספי הגיוס הופקדו במנורה מבטחים ביטוח כהון משני מורכב. כתבי ההתחייבות הנדחים (סדרה ג') דורגו על ידי מידרוג בע"מ בדרוג A1 (באופק יציב), כמפורט בדוח הדירוג שפורסם על ידי החברה ביום 1 באפריל 2014 (אסמכתא: 2014-01-035604) (יצוין, כי אגב דירוג סדרה ג', דירוגי הסדרות הקיימות נותרו על כנן).

קרן כתבי ההתחייבות הנדחים (סדרה ג') צמודה למדד המחירים לצרכן ותפדה בתשלום אחד, בשנת 2030. היתרה הבלתי מסולקת של הקרן תישא ריבית שנתית, קבועה, בשיעור של 3.3%, אשר תשולם בשני תשלומים חצי שנתיים בימים 1 באפריל ו-1 באוקטובר של כל שנה קלנדרית, החל משנת 2015 ועד לשנת 2030 (כולל), למעט הריבית הראשונה אשר תשולם ביום 1 באוקטובר 2014. יצוין כי, בהתאם לתנאים המפורטים בשטר הנאמנות למנורה מבטחים גיוס הון, אפשרות לפדיון מוקדם ב-1 באוקטובר 2027. ככל שמנורה גיוס הון לא תנצל זכותה לפדיון מוקדם, תשולם תוספת ריבית למחזיקי כתבי ההתחייבות הנדחים על הריבית אותה נושאים כתבי התחייבות הנדחים באותה עת, בגין יתרת התקופה (ממועד הפדיון המוקדם שלא נוצל כאמור ועד למועד הפירעון בפועל), שתהא בשיעור של 50% ממרווח הסיכון המקורי שנקבע בהנפקה. תוספת הריבית כאמור תעמוד על שיעור של 0.94%. כמו כן, בגין כתבי ההתחייבות הנדחים (סדרה ג'), יידחו תשלומי קרן ו/או ריבית, אשר במועד הקובע לתשלומם יתקיימו "נסיבות משהות", כהגדרתן בחוזר המפקח מחודש אוגוסט 2011 לעניין "הרכב הון עצמי מוכר של מבטח".

לפרטים נוספים אודות הגיוס, ראה דיווחים מיידיים של החברה מיום 26.3.14 (אסמכתא: 2014-01-023973) ומיום 2.4.14 (אסמכתא: 2014-01-037047).

10.2 הסכם בזק - הסדר פרישה מוקדמת

בחדש אפריל 2014, נחתם בין מנורה מבטחים ביטוח לבין בזק, החברה הישראלית לתקשורת בע"מ (להלן: "בזק"), הסכם לביצוע הסדרי ביטוח ותשלומי קצבה בקשר עם פרישה מוקדמת של עובדי בזק. תקופת ההסכם הינה עד תום שנת 2016. בהתאם להסכם, בזק תעביר למנורה מבטחים ביטוח סכום חד-פעמי עבור כל פורש. מנורה מבטחים ביטוח תשלם לפורשים סכומים חודשיים במסגרת פוליסת ביטוח, כמוסכם בין הצדדים. אומדן הסכומים שיופקדו במנורה מבטחים ביטוח, לתקופה האמורה, עומד על כ- 600 מיליוני ש"ח. הרווח הצפוי מהעסקה איננו מהותי. הפקת הפוליסות לפורשי בזק, כפופה לקבלת אישור המפקחת על הביטוח.

10.3 הון אנושי

ביום 1 במאי 2014, אישרה האסיפה הכללית של החברה את מינויה של ה"ה אביטל שטיין כדירקטורית חיצונית בחברה. יצוין, כי דירקטוריון החברה אישר כי הינה בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית.

הדירקטוריון מביע תודתו להנהלת החברה, למנהליה ועובדיה על עבודתם ותרומתם.

ארי קלמן
מנהל כללי

גדליה דורון
י"ר הדירקטוריון (זמני)

תל אביב, 28 במאי, 2014

**פרק ב':
דוח בדבר אפקטיביות הבקרה
הפנימית על הדיווח הכספי ועל
הגילוי**

דוח רבעוני בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

לפי תקנה 38ג(א)

ההנהלה, בפיקוח הדירקטוריון של מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן - "התאגיד"), אחראית לקביעתה והתקיימותה של בקרה פנימית נאותה על הדיווח הכספי ועל הגילוי בתאגיד.

לעניין זה, חברי ההנהלה הם:

1. ארי קלמן, מנהל כללי;

2. שאר חברי ההנהלה:

שי קומפל, מנהל כספים

יוני טל, מנהל השקעות ראשי

בקרה פנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי כוללת בקורות ונהלים הקיימים בתאגיד, אשר תוכננו בידי המנהל הכללי ונושא המשרה הבכיר ביותר בתחום הכספים או תחת פיקוחם או בידי מי שמבצע בפועל את התפקידים האמורים, בפיקוח דירקטוריון התאגיד ואשר נועדו לספק ביטחון סביר בהתייחס למהימנות הדיווח הכספי ולהכנת הדוחות בהתאם להוראות הדין, ולהבטיח כי מידע שהתאגיד נדרש לגלות בדוחות שהוא מפרסם על פי הוראות הדין נאסף, מעובד, מסוכם ומדווח במועד ובמתכונת הקבועים בדין.

הבקרה הפנימית כוללת, בין השאר, בקורות ונהלים שתוכננו להבטיח כי מידע שהתאגיד נדרש לגלותו כאמור, נצבר ומועבר להנהלת התאגיד, לרבות למנהל הכללי ולנושא המשרה הבכיר ביותר בתחום הכספים או למי שמבצע בפועל את התפקידים האמורים, וזאת כדי לאפשר קבלת החלטות במועד המתאים, בהתייחס לדרישות הגילוי.

בשל המגבלות המבניות שלה, בקרה פנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי אינה מיועדת לספק ביטחון מוחלט שהצגה מוטעית או השמטת מידע בדוחות תימנע או תתגלה.

חברת מנורה מבטחים ביטוח בע"מ, מנורה מבטחים פנסיה בע"מ, שומרה חברה לביטוח בע"מ ומנורה מבטחים גמל בע"מ, חברות בנות של התאגיד, הינן גופים מוסדיים, שחלות עליהן הוראות הממונה על אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, בדבר הערכת אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי.

בהתייחס לבקרה הפנימית בחברות הבנות האמורות, מיישם התאגיד את הוראות הממונה שלהלן: חוזר גופים מוסדיים 2009-9-10 בנושא "אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי" וחוזר גופים מוסדיים 2010-9-7 בנושא "בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים", לרבות התיקונים לחוזרים האמורים.

בדוח השנתי בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי אשר צורף לדוח התקופתי לתקופה שנסתיימה ביום 31.12.13 (להלן - "הדוח השנתי בדבר הבקרה הפנימית האחרון"), העריכו הדירקטוריון והנהלה את הבקרה הפנימית בתאגיד; בהתבסס על הערכה זו, הדירקטוריון והנהלת התאגיד הגיעו למסקנה כי הבקרה הפנימית כאמור, ליום 31.12.13 היא אפקטיבית.

עד למועד הדוח, לא הובא לידיעת הדירקטוריון והנהלה כל אירוע או עניין שיש בהם כדי לשנות את הערכת האפקטיביות של הבקרה הפנימית, כפי שהובאה במסגרת הדוח השנתי בדבר הבקרה הפנימית האחרון;

למועד הדוח, בהתבסס על הערכת האפקטיביות של הבקרה הפנימית בדוח השנתי בדבר הבקרה הפנימית האחרון, ובהתבסס על מידע שהובא לידיעת ההנהלה והדירקטוריון כאמור לעיל, הבקרה הפנימית היא אפקטיבית.

הצהרת מנהלים

הצהרת מנהל כללי

אני, ארי קלמן, מצהיר כי:

(1) בחנתי את הדוח הרבעוני של מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן - "התאגיד") לרבעון הראשון של שנת 2014 (להלן - "הדוחות");

(2) לפי ידיעתי, הדוחות אינם כוללים כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בהם מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בהם, לאור הנסיבות שבהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופת הדוחות;

(3) לפי ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוחות משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות ותזרימי המזומנים של התאגיד לתאריכים ולתקופות שאליהם מתייחסים הדוחות;

(4) גיליתי לרואה החשבון המבקר של התאגיד, לדירקטוריון, ולוועדות הביקורת והדוחות הכספיים של התאגיד, בהתבסס על הערכתי העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי:

(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי העלולים באופן סביר להשפיע לרעה על יכולתו של התאגיד לאסוף, לעבד, לסכם או לדווח על מידע כספי באופן שיש בו להטיל ספק במהימנות הדיווח הכספי והכנת הדוחות הכספיים בהתאם להוראות הדין; וכן –

(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, שבה מעורב המנהל הכללי או מי שכפוף לו במישרין או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי;

(5) אני, לבד או יחד עם אחרים בתאגיד:

(א) קבעתי בקורות ונהלים, או וידאתי קביעתם וקיומם תחת פיקוחי של בקורות ונהלים, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לתאגיד, לרבות חברות מאוחדות שלו כהגדרתן בתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התש"ע-2010, מובא לידיעתי על ידי אחרים בתאגיד ובחברות המאוחדות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוחות; וכן –

(ב) קבעתי בקורות ונהלים, או וידאתי קביעתם וקיומם תחת פיקוחי של בקורות ונהלים, המיועדים להבטיח באופן סביר את מהימנות הדיווח הכספי והכנת הדוחות הכספיים בהתאם להוראות הדין, לרבות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים;

(ג) לא הובא לידיעתי כל אירוע או עניין שחל במהלך התקופה שבין מועד הדוח התקופתי האחרון לבין מועד דוח זה, אשר יש בו כדי לשנות את מסקנת הדירקטוריון וההנהלה בנוגע לאפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי של התאגיד.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

תל אביב, 28 במאי, 2014

ארי קלמן, מנהל כללי

הצהרת מנהלים

הצהרת נושא המשרה הבכיר ביותר בתחום הכספים

אני, שי קומפל, מצהיר כי:

(1) בחנתי את הדוחות הכספיים ביניים ואת המידע הכספי האחר הכלול בדוחות לתקופת הביניים של מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן - "התאגיד") לרבעון הראשון של שנת 2014 (להלן - "הדוחות" או "הדוחות לתקופת הביניים");

(2) לפי ידיעתי, הדוחות הכספיים ביניים והמידע הכספי האחר הכלול בדוחות לתקופת הביניים אינם כוללים כל מצג לא נכון של עובדה מהותית, ולא חסר בהם מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בהם, לאור הנסיבות שבהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופת הדוחות;

(3) לפי ידיעתי, הדוחות הכספיים ביניים והמידע הכספי האחר הכלול בדוחות לתקופת הביניים משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות ותזרימי המזומנים של התאגיד לתאריכים ולתקופות שאליהם מתייחסים הדוחות;

(4) גיליתי לרואה החשבון המבקר של התאגיד, לדירקטוריון, ולוועדות הביקורת והדוחות הכספיים של התאגיד, בהתבסס על הערכתי העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי:

(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי ככל שהיא מתייחסת לדוחות הכספיים ביניים ולמידע הכספי האחר הכלול בדוחות לתקופת הביניים, העלולים באופן סביר להשפיע לרעה על יכולתו של התאגיד לאסוף, לעבד, לסכם או לדווח על מידע כספי באופן שיש בו להטיל ספק במהימנות הדיווח הכספי והכנת הדוחות הכספיים בהתאם להוראות הדין; וכן –

(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, שבה מעורב המנהל הכללי או מי שכפוף לו במישרין או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי;

(5) אני, לבד או יחד עם אחרים בתאגיד:

(א) קבעתי בקרות ונהלים, או וידאתי קביעתם וקיומם תחת פיקוחי של בקרות ונהלים, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לתאגיד, לרבות חברות מאוחדות שלו כהגדרתן בתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התש"ע-2010, מובא לידיעתי על ידי אחרים בתאגיד ובחברות המאוחדות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוחות; וכן –

(ב) קבעתי בקרות ונהלים, או וידאתי קביעתם וקיומם תחת פיקוחי של בקרות ונהלים, המיועדים להבטיח באופן סביר את מהימנות הדיווח הכספי והכנת הדוחות הכספיים בהתאם להוראות הדין, לרבות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים;

(ג) לא הובא לידיעתי כל אירוע או עניין שחל במהלך התקופה שבין מועד הדוח התקופתי האחרון לבין מועד דוח זה, המתייחס לדוחות הכספיים ביניים ולכל מידע כספי אחר הכלול בדוחות לתקופת הביניים, אשר יש בו כדי לשנות, להערכתי את מסקנת הדירקטוריון והנהלה בנוגע לאפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי של התאגיד.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

תל אביב, 28 במאי, 2014

שי קומפל, מנהל כספים

פרק ג': דוחות כספיים

מנורה מבטחים החזקות בע"מ

דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 31 במרס, 2014

בלתי מבוקרים

מנורה מבטחים החזקות בע"מ

דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 31 במרס, 2014

בלתי מבוקרים

תוכן העניינים

עמוד

2	סקירת דוחות כספיים ביניים מאוחדים
3 - 4	דוחות מאוחדים על המצב הכספי
5	דוחות מאוחדים על רווח או הפסד
6	דוחות מאוחדים על הרווח הכולל
7 - 9	דוחות מאוחדים על השינויים בהון
10 - 13	דוחות מאוחדים על תזרימי המזומנים
14 - 46	באורים לדוחות הכספיים ביניים המאוחדים
47 - 52	נספח - פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות של חברות ביטוח מאוחדות

דוח סקירה של רואה החשבון המבקר לבעלי המניות של מנורה מבטחים החזקות בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של מנורה מבטחים החזקות בע"מ וחברות הבנות שלה (להלן - הקבוצה), הכולל את הדוח התמציתי המאוחד על המצב הכספי ליום 31 במרס, 2014 ואת הדוחות התמציתיים המאוחדים על הרווח או הפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 - "דיווח כספי לתקופות ביניים" ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על-ידי המפקח על הביטוח בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, וכן הם אחראים לעריכת מידע כספי לתקופת ביניים זו לפי פרק ד' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970 עד כמה שתקנות אלה חלות על תאגיד המאחד חברות ביטוח. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

לא סקרנו את המידע הכספי התמציתי לתקופת ביניים של חברה מאוחדת אשר נכסיה הכלולים באיחוד אינם מהותיים ביחס לכלל הנכסים המאוחדים ליום 31 במרס, 2014 והכנסותיה הכלולות באיחוד אינן מהותיות ביחס לכלל ההכנסות המאוחדות לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. וכן, לא סקרנו את המידע הכספי התמציתי לתקופת ביניים של חברות המוצגות על בסיס השווי המאזני, אשר עודף ההפסדים על ההשקעות בהן הסתכם לסך של 7,170 אלפי ש"ח ליום 31 במרס, 2014, ואשר חלקה של הקבוצה בהפסדי החברות הנ"ל הסתכם לסך של 430 אלפי ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. המידע הכספי התמציתי לתקופת הביניים של אותן החברות נסקר על-ידי רואי חשבון אחרים שדוחות הסקירה שלהם הומצאו לנו ומסקנתנו, ככל שהיא מתייחסת למידע הכספי בגין אותן חברות, מבוססת על דוחות הסקירה של רואי החשבון האחרים.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל - "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על-ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידור, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומימוש נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו ועל דוחות הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על-ידי המפקח על הביטוח בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

בנוסף לאמור בפסקה הקודמת, בהתבסס על סקירתנו ועל דוחות הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ממלא, מכל הבחינות המהותיות, אחר הוראות הגילוי לפי פרק ד' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970, עד כמה שתקנות אלו חלות על תאגיד המאחד חברות ביטוח.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, הננו מפנים את תשומת הלב לאמור בבאור 6 לדוחות הכספיים ביניים המאוחדים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

נכסים

ליום 31 בדצמבר 2013	ליום 31 במרס		
מבוקר	2013	2014	
	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
1,153,540	1,163,317	1,142,340	נכסים בלתי מוחשיים
1,670	831	770	נכסי מסים נדחים
1,192,005	1,112,345	1,226,522	הוצאות רכישה נדחות
462,148	423,372	465,164	רכוש קבוע
214,956	184,707	213,976	השקעות בחברות כלולות
70,962	-	71,362	נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
237,092	194,797	237,292	נדל"ן להשקעה אחר
1,527,152	1,565,326	1,464,440	נכסי ביטוח משנה
109,869	147,645	112,201	נכסי מסים שוטפים
116,515	119,039	151,937	חייבים ויתרות חובה
620,844	738,368	772,470	פרמיות לגבייה
15,356,585	13,576,968	16,045,104	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
			השקעות פיננסיות אחרות:
4,377,476	4,098,478	4,436,244	נכסי חוב סחירים
10,430,424	10,312,432	10,457,198	נכסי חוב שאינם סחירים
241,168	261,391	267,122	מניות
707,951	647,682	941,179	אחרות
15,757,019	15,319,983	16,101,743	סך כל השקעות פיננסיות אחרות
753,834	774,739	883,903	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
601,165	399,923	422,595	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
38,175,356	35,721,360	39,311,819	סך כל הנכסים
16,278,352	14,468,158	17,103,777	סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

הון והתחייבויות

ליום	ליום 31 במרס	
31 בדצמבר	2013	2014
2013	2013	2014
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	
99,429	99,429	99,429
332,985	332,985	332,985
225,491	234,447	272,019
2,266,968	2,090,286	2,379,670
2,924,873	2,757,147	3,084,103
9,755	10,481	9,745
2,934,628	2,767,628	3,093,848

הון

הון מניות

פרמיה על מניות

קרנות הון

יתרת עודפים

סך כל ההון המיוחס לבעלי המניות של החברה

זכויות שאינן מקנות שליטה

סך כל ההון

התחייבויות

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

התחייבויות בגין מסים נדחים

התחייבויות בשל הטבות לעובדים

התחייבויות בגין מסים שוטפים

זכאים ויתרות זכות

התחייבויות פיננסיות

סך כל ההתחייבויות

סך כל ההון וההתחייבויות

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

28 במאי, 2014

תאריך אישור הדוחות הכספיים

גדליה דורון
יו"ר הדירקטוריון
(זמני)ארי קלמן
מנהל כללישי קומפל
מנהל כספים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
מבוקר	2013	2014	בלתי מבוקר
אלפי ש"ח [למעט נתוני רווח נקי למניה]			
5,098,219	1,229,611	1,384,657	פרמיות שהורווחו ברוטו
928,499	221,582	225,806	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
4,169,720	1,008,029	1,158,851	פרמיות שהורווחו בשייר
2,730,010	640,003	573,815	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
794,990	198,903	225,258	הכנסות מדמי ניהול
217,310	62,540	47,865	הכנסות מעמלות
1,850	342	473	הכנסות אחרות
7,913,880	1,909,817	2,006,262	סך כל ההכנסות
5,732,270	1,308,517	1,460,600	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(484,443)	(109,889)	(118,060)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
5,247,827	1,198,628	1,342,540	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
1,117,309	266,880	290,962	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
721,396	172,790	177,161	הוצאות הנהלה וכלליות
26,429	6,648	5,714	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
131,026	25,086	8,644	הוצאות מימון
7,243,987	1,670,032	1,825,021	סך כל ההוצאות
6,171	97	883	חלק ברווחי חברות כלולות
676,064	239,882	182,124	רווח לפני מסים על ההכנסה
243,381	83,228	68,938	מסים על ההכנסה
432,683	156,654	113,186	רווח נקי
430,925	156,174	112,696	מיוחס ל:
1,758	480	490	בעלי המניות של החברה
432,683	156,654	113,186	זכויות שאינן מקנות שליטה
6.81	2.47	1.78	רווח נקי למניה המיוחס לבעלי המניות של החברה בסיסי ומדולל (בש"ח)

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2013 2014		
מבוקר	בלתי מבוקר אלפי ש"ח		
432,683	156,654	113,186	רווח נקי
			רווח (הפסד) כולל אחר:
			<u>פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל, הועברו או יועברו לרווח והפסד</u>
(12,175)	(5,612)	1,133	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ
116,007	20,133	95,393	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון
(133,894)	(40,516)	(18,200)	רווחים והפסדים נטו מממוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד
2,968	1,836	2,312	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד
(3,393)	(772)	(3,877)	חלק בהפסד כולל אחר, נטו של חברות כלולות
(30,487)	(24,931)	76,761	סה"כ פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל, הועברו או יועברו לרווח והפסד
(5,351)	(8,936)	30,233	מסים על ההכנסה (הטבת מס)
(25,136)	(15,995)	46,528	סה"כ פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, נטו, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל, הועברו או יועברו לרווח והפסד
2,896	-	9	<u>פריט של רווח כולל אחר שלא יועבר לרווח והפסד</u>
965	-	3	רווח אקטוארי בגין תוכניות להטבה מוגדרת
1,931	-	6	מסים על ההכנסה
(23,205)	(15,995)	46,534	רכיב של רווח כולל אחר, נטו שלא יסווג לרווח והפסד
409,478	140,659	159,720	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו
			סך-הכל רווח כולל
407,720	140,179	159,230	מיוחס ל:
1,758	480	490	בעלי המניות של החברה
409,478	140,659	159,720	זכויות שאינן מקנות שליטה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה									
הון מניות	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון	
בלתי מבוקר									
אלפי ש"ח									
99,429	332,985	40,161	178,215	(5,961)	13,076	2,266,968	9,755	2,934,628	יתרה ליום 1 בינואר, 2014 (מבוקר)
-	-	-	-	-	-	112,696	490	113,186	רווח נקי
-	-	-	-	-	-	-	-	1,133	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ
-	-	-	95,393	-	-	-	-	95,393	שינוי נטו בשווי ההגון של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון
-	-	-	(18,200)	-	-	-	-	(18,200)	רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד
-	-	-	2,312	-	-	-	-	2,312	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד
-	-	-	-	-	-	9	-	9	רווח אקטוארי בגין תוכניות להטבה מוגדרת
-	-	-	-	(1,165)	-	(3,877)	-	(3,877)	חלק בהפסד כולל אחר, נטו של חברות כלולות
-	-	-	(29,982)	(439)	188	(3)	-	(30,236)	הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לפרטים של רווח (הפסד) כולל אחר
-	-	-	49,523	(2,018)	(977)	6	-	46,534	סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר
-	-	-	49,523	(2,018)	(977)	112,702	490	159,720	סה"כ הרווח (ההפסד) הכולל
-	-	-	-	-	-	-	(500)	(500)	דיבידנד שחולק
99,429	332,985	40,161	227,738	(7,979)	12,099	2,379,670	9,745	3,093,848	יתרה ליום 31 במרס, 2014

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה									
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
בלתי מבוקר									
אלפי ש"ח									
99,429	332,985	39,866	192,917	3,856	13,693	1,934,112	2,616,858	10,001	2,626,859
-	-	-	-	-	-	156,174	156,174	480	156,654
-	-	-	-	(5,612)	-	-	(5,612)	-	(5,612)
-	-	-	20,133	-	-	-	20,133	-	20,133
-	-	-	(40,516)	-	-	-	(40,516)	-	(40,516)
-	-	-	1,836	-	-	-	1,836	-	1,836
-	-	-	-	(772)	-	-	(772)	-	(772)
-	-	-	6,658	2,278	-	-	8,936	-	8,936
-	-	-	(11,889)	(4,106)	-	-	(15,995)	-	(15,995)
-	-	-	(11,889)	(4,106)	-	156,174	140,179	480	140,659
-	-	110	-	-	-	-	110	-	110
99,429	332,985	39,976	181,028	(250)	13,693	2,090,286	2,757,147	10,481	2,767,628

יתרה ליום 1 בינואר, 2013 (מבוקר)

רווח נקי

התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ

שינוי נטו בשווי ההון של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון

רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד

הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד

חלק בהפסד כולל אחר, נטו של חברות כלולות

הטבת מס המתייחסת לפריטים של הפסד כולל אחר

סה"כ הפסד כולל אחר

סה"כ הרווח (ההפסד) הכולל

עלות תשלום מבוסס מניות

יתרה ליום 31 במרס, 2013

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה									
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
מבוקר									
אלפי ש"ח									
99,429	332,985	39,866	192,917	3,856	13,693	1,934,112	2,616,858	10,001	2,626,859
-	-	-	-	-	-	430,925	430,925	1,758	432,683
-	-	-	-	(12,175)	-	-	(12,175)	-	(12,175)
-	-	-	116,007	-	-	-	116,007	-	116,007
-	-	-	(133,894)	-	-	-	(133,894)	-	(133,894)
-	-	-	2,968	-	-	-	2,968	-	2,968
-	-	-	-	-	-	2,896	2,896	-	2,896
-	-	-	-	(2,659)	(734)	-	(3,393)	-	(3,393)
-	-	-	217	5,017	117	(965)	4,386	-	4,386
-	-	-	(14,702)	(9,817)	(617)	1,931	(23,205)	-	(23,205)
-	-	-	(14,702)	(9,817)	(617)	432,856	407,720	1,758	409,478
-	-	295	-	-	-	-	295	-	295
-	-	-	-	-	-	(100,000)	(100,000)	(2,004)	(102,004)
99,429	332,985	40,161	178,215	(5,961)	13,076	2,266,968	2,924,873	9,755	2,934,628

יתרה ליום 1 בינואר, 2013

רווח נקי

התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון

רווחים והפסדים נטו מממוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד

הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד

רווח אקטוארי בגין תוכניות להטבה מוגדרת

חלק בהפסד כולל אחר, נטו של חברות כלולות

הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לפריטים של רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ הרווח (ההפסד) כולל

עלות תשלום מבוסס מניות

דיבידנד שחולק

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2013

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		נספח	
2013	2013	2014		
מבוקר	בלתי מבוקר		אלפי ש"ח	
2013	2013	2014		
905,890	332,295	85,248	(א)	<u>תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת</u>
				<u>תזרימי מזומנים מפעילות השקעה</u>
(28,281)	(4,611)	937		החזר השקעות (השקעות) מחברות כלולות
(81,015)	(12,364)	(13,373)		השקעה ברכוש קבוע
(156,630)	(46,691)	(29,838)		השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
46,357	(93,357)	(89,678)		תמורה מממוש (רכישות) השקעות פיננסיות על ידי חברות
(13,417)	-	-		הקבוצה שאינן חברות ביטוח, נטו
2,128	188	515		החזר הלוואות שניתנו לחברות כלולות
3,292	313	470		דיבידנד שהתקבל מחברות כלולות
(1,136)	-	-		תמורה מממוש רכוש קבוע
(228,702)	(156,522)	(130,967)		רכישת פעילויות
				מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
				<u>תזרימי מזומנים מפעילות מימון</u>
71	-	-		קבלת התחייבויות פיננסיות
(229,164)	(11,834)	(3,146)		פירעון התחייבויות פיננסיות
(100,000)	-	-		דיבידנד ששולם לבעלי מניות החברה
(2,004)	-	(500)		דיבידנד ששולם לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(331,097)	(11,834)	(3,646)		מזומנים נטו ששימשו לפעילות מימון
(5,878)	(4,063)	864		הפרשי שער בגין יתרות מזומנים ושווי מזומנים
340,213	159,876	(48,501)		עליה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
1,014,786	1,014,786	1,354,999	(ב)	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
1,354,999	1,174,662	1,306,498	(ג)	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה	ל- 3 חודשים שהסתיימו	
ביום 31 בדצמבר	ביום 31 במרס	
2013	2013	2014
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	

			(א) תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
432,683	156,654	113,186	רווח נקי לתקופה
			התאמות לסעיפי רווח והפסד:
(6,171)	(97)	(883)	חלק ברווחי חברות כלולות
(1,563,215)	(421,702)	(461,459)	רווחים נטו מהשקעות פיננסיות עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
(273,290)	(53,294)	(22,796)	רווחים נטו מהשקעות פיננסיות אחרות:
(756,391)	(133,887)	(50,179)	נכסי חוב סחירים
(57,565)	(18,172)	(15,923)	נכסי חוב שאינם סחירים
(32,374)	(19,545)	(1,915)	מניות
			אחרות
(1,119,620)	(224,898)	(90,813)	
115,254	20,957	6,778	הוצאות מימון בגין התחייבויות פיננסיות
(139)	4	37	הפסד (רווח) ממימוש רכוש קבוע
858	-	-	ירידה בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
(6,979)	-	-	עליה בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה אחר
			פחת והפחתות:
36,710	8,035	9,849	רכוש קבוע
157,092	36,241	41,039	נכסים בלתי מוחשיים

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה	ל- 3 חודשים שהסתיימו	
ביום 31 בדצמבר	ביום 31 במרס	
2013	2013	2014
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	

(א) תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת (המשך)

2,460,217	485,823	781,228	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
556,541	258,751	176,449	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
1,788	2,562	(1,238)	עסקאות תשלום מבוסס מניות
31,315	(6,859)	62,712	שינוי בנכסי ביטוח משנה
(137,508)	(57,848)	(34,517)	שינוי בהוצאות רכישה נדחות
243,381	83,228	68,938	מסים על ההכנסה
			שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:
			השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה:
(67,747)	-	(400)	רכישות והשבחות נדל"ן להשקעה
(1,284,258)	(224,808)	(378,725)	רכישות, נטו של השקעות פיננסיות
			השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה אחר:
(33,856)	-	(200)	רכישות והשבחות נדל"ן להשקעה
(79,239)	150,634	(234,537)	תמורה ממימוש (רכישות), נטו של השקעות פיננסיות
(47,782)	(165,306)	(151,626)	פרמיות לגבייה
9,268	7,716	(31,281)	חייבים ויתרות חובה
247,782	9,326	(38,506)	זכאים ויתרות זכות
4,504	1,892	1,667	התחייבויות בשל הטבות לעובדים
(481,804)	(36,349)	(275,488)	סך ההתאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
			מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה עבור:
(88,364)	(2,762)	(1,510)	ריבית ששולמה
1,052,651	257,032	254,891	ריבית שהתקבלה
(244,220)	(66,505)	(61,269)	מסים ששולמו
87,267	6,459	3,164	מסים שהתקבלו
147,677	17,766	52,274	דיבידנד שהתקבל
955,011	211,990	247,550	
905,890	332,295	85,248	סך הכל תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה	ל- 3 חודשים שהסתיימו	
ביום 31 בדצמבר	ביום 31 במרס	
2013	2013	2014
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	

			(ב) <u>מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה</u>
619,096	619,096	753,834	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
395,690	395,690	601,165	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
<u>1,014,786</u>	<u>1,014,786</u>	<u>1,354,999</u>	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
			(ג) <u>מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה</u>
753,834	774,739	883,903	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
601,165	399,923	422,595	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
<u>1,354,999</u>	<u>1,174,662</u>	<u>1,306,498</u>	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה
			(ד) <u>פעילות שלא במזומן</u>
6,107	-	-	רכישת נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה ונדל"ן להשקעה אחר כנגד זכאים ויתרות זכות

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

באור 1: - כללי

תיאור החברה

מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן - החברה) הינה חברה ציבורית אשר מניותיה רשומות למסחר בבורסה לניירות ערך בתל-אביב יפו. בעלי מניותיה העיקריים של החברה הינם ניידן אסטבלישמנט ופלמס אסטבלישמנט (תאגידים זרים) המוחזקים בנאמנות עבור יורשות (שתי בנותיו) המנוח מר מנחם גורביץ ז"ל והמחזיקות (ביחד) בכ- 61.86% ממניות החברה. החברה פועלת באמצעות חברות בשליטתה בכל ענפי הביטוח העיקריים ובכללם ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (ביטוח חיים, פנסיה וגמל), ביטוח בריאות וביטוח כללי. בנוסף עוסקת החברה באמצעות חברות בשליטתה בפעילות בתחום שוק ההון והפיננסים ובכלל זה בניהול קרנות נאמנות, ניהול תיקי השקעות וחיתום. לחברה גם השקעות בנדל"ן בחו"ל באמצעות חברה בשליטתה המלאה.

החברה הינה תושבת ישראל, אשר נתאגדה בישראל וכתובתה הרשמית הינה אלנבי 115, תל-אביב יפו.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. מתכונת העריכה של תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים

תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים נערכה בהתאם ל- IAS 34, דיווח כספי לתקופות ביניים, ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא את תמצית הדוחות יחד עם הדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר, 2013 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך (להלן - הדוחות השנתיים). כמו כן, דוחות אלו נערכו בהתאם לדרישות הגילוי כפי שנקבעו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א - 1981 והוראות פרק ד' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל - 1970, עד כמה שתקנות אלה חלות על תאגיד המאחד חברות ביטוח.

עיקרי המדיניות החשבונאית ושיטות החישוב אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים עקביים לאלה אשר יושמו בעריכת הדוחות השנתיים, למעט האמור להלן:

1. תיקונים ל- IAS 32 - מכשירים פיננסיים: הצגה, בדבר קיזוז נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות

ה- IASB פרסם תיקונים ל- IAS 32 (להלן - התיקונים ל- IAS 32) בנושא קיזוז נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות. התיקונים ל- IAS 32 מבהירים, בין היתר, את משמעות המונח "קיימת באופן מיידי זכות משפטית ניתנת לאכיפה לקזז" (להלן - הזכות לקזז). התיקונים ל- IAS 32 קובעים, בין היתר, כי הזכות לקזז חייבת להיות ניתנת לאכיפה משפטית לא רק במהלך העסקים הרגיל של הצדדים לחוזה, אלא גם במקרה של פשיטת רגל או חדלות פירעון של אחד הצדדים. כמו כן, התיקונים ל- IAS 32 קובעים שעל מנת שהזכות לקזז תהיה קיימת באופן מיידי, אסור שהיא תהיה תלויה באירוע עתידי או שיהיו פרקי זמן שבהם היא לא תחול, או שיהיו אירועים שיגרמו לפקיעתה. ליישום התיקונים לא היתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של החברה.

2. פרשנות מספר 21 של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC 21) - היטלים

בחודש מאי 2013 פרסם ה- IASB את פרשנות מספר 21 של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC 21) (להלן - הפרשנות) בדבר היטלים המוטלים על ידי מוסדות ממשלה באמצעות חקיקה. על פי הפרשנות, התחייבות לתשלום היטל תוכר רק בעת קרות האירוע היוצר את המחויבות לתשלום. ליישום הפרשנות לראשונה לא היתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של החברה.

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים, נדרשת הנהלת הקבוצה להפעיל שיקול דעת ולהסתייע באומדנים, הערכות והנחות המשפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל הסכומים המדווחים של נכסים, התחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר כי התוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

שיקול הדעת של הנהלה בעת יישום המדיניות החשבונאית של הקבוצה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בדוחות הכספיים השנתיים.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. גילוי לתקן IFRS חדש בתקופה שלפני יישומו

תיקונים ל- IFRS 11 - הסדרים משותפים, בדבר רכישת זכויות בפעילות משותפת המהווה עסק כהגדרתו ב- IFRS 3

ביום 6 במאי, 2014, פרסם ה- IASB תיקונים ל- IFRS 11 - הסדרים משותפים (להלן - התיקונים), אשר דנים בטיפול החשבונאי ברכישת זכויות בפעילות משותפת המהווה עסק כהגדרתו ב- IFRS 3.

התיקונים קובעים כי הזכויות הנרכשות בעסקה כאמור יטופלו כצירוף עסקים על פי IFRS 3 ותקנים רלוונטיים נוספים, לרבות מדידת הנכסים וההתחייבויות המזוהים על פי שוויים ההוגן, הכרה במסים נדחים הנובעים ממדידה זו, טיפול בעלויות עסקה והכרה במוניטין או רווח מרכישה הזדמנותית.

התיקונים ייושמו בדרך של מכאן ולהבא החל מהדוחות הכספיים לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר, 2016. אימוץ מוקדם אפשרי.

ד. פרטים על שיעורי השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין היציג של הדולר של ארה"ב

שער חליפין יציג של הדולר ארה"ב	מדד המחירים לצרכן	
	מדד ידוע	מדד בגין
%	%	%

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום:

0.5	(0.7)	(0.5)	31 במרס, 2014
(2.3)	-	-	31 במרס, 2013
(7.0)	1.9	1.8	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2013

באור 3: - מגזרי פעילות

הקבוצה פועלת במגזרי הפעילות הבאים:

1. מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח כולל את ענפי ביטוח חיים, פנסיה וגמל והוא מתמקד בעיקר בחסכון לטווח ארוך (במסגרת פוליסות ביטוח לסוגיהן, קרנות פנסיה וקופות גמל לרבות קרן השתלמות) וכן בכיסויים ביטוחיים של סיכונים שונים כגון: מוות, נכות, אובדן כושר עבודה ועוד.

בהתאם להוראות המפקח על הביטוח, מפורט מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח לביטוח חיים פנסיה וגמל.

2. מגזר ביטוח בריאות

מגזר ביטוח בריאות כולל ביטוח סיעודי, ביטוח הוצאות רפואיות, מחלות קשות, ניתוחים והשתלות, ביטוח שיניים, עובדים זרים ועוד.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

הקבוצה פועלת במגזרי הפעילות הבאים: (המשך)

3. מגזר ביטוח כללי

מגזר ביטוח כללי כולל את ענפי החבויות והרכוש. בהתאם להוראות המפקח מפורט מגזר ביטוח כללי לפי ענפי רכב חובה, רכב רכוש, ענפי רכוש אחרים וענפי חבויות אחרים.

● ענף רכב חובה

ענף רכב חובה מתמקד בכיסוי אשר רכישתו על-ידי בעל הרכב או הנוהג בו היא חובה על-פי דין ואשר מעניק כיסוי לנזק גוף (לנהג הרכב, לנוסעים ברכב או להולכי רגל) כתוצאה משימוש ברכב מנועי.

● ענף רכב רכוש

ענף רכב רכוש מתמקד בכיסוי נזקי רכוש לרכב המבוטח ונזקי רכוש שהרכב המבוטח יגרום לצד שלישי.

● ענפי רכוש ואחרים

יתר ענפי הרכוש שאינם רכב וחבויות וכן ענפי ביטוח אחרים.

● ענפי חבויות אחרים

ענפי החבויות מיועדים לכיסוי של חבויות המבוטח בגין נזק שייגרם לצד שלישי. ענפים אלו כוללים: אחריות כלפי צד ג', אחריות מעבידים, אחריות דירקטורים, אחריות מקצועית ואחריות המוצר וכן ענפים אחרים המחושבים בשיטת עודף הכנסות על הוצאות כגון כלי שייט, כלי טייס וערבות חוק המכר.

4. הפעילות אשר אינה מיוחסת למגזרי פעילות, כוללת פעילות ייזום פרויקטים והשקעות בנדל"ן, שירותים ומוצרים פיננסיים (ניהול קרנות נאמנות, ניהול תיקי השקעות ומתן התחייבויות חיתומיות), פעילות של תיווך ביטוחי והכנסות מהשקעות והוצאות מימון שלא יוחסו למגזרי הפעילות האחרים.

עונתיות

1. ביטוח חיים ובריאות

ההכנסות מפרמיות בביטוח חיים ובביטוח בריאות אינן מתאפיינות בעונתיות. יחד עם זאת, עקב העובדה שההפקדות לביטוחי חיים נהנות מהטבות מס, חלק ניכר מהמכירות החדשות מתבצע בסוף השנה.

2. ביטוח כללי

מחזור ההכנסות מפרמיות ברוטו בביטוח כללי מתאפיין בעונתיות, הנובעת בעיקר מביטוחי כלי רכב של קבוצות עובדים שונות וציי רכבים של עסקים, אשר תאריכי חידושם הם בדרך כלל בחודש ינואר וכן מפוליסות שונות של בתי עסק, אשר תאריכי חידושן הם בדרך כלל בחודש ינואר או בחודש אפריל. השפעתה של עונתיות זו על הרווח המדווח מנוטרלת באמצעות ההפרשה לפרמיה שטרם הורווחה. במרכיבי ההוצאות האחרים, כגון תביעות, ובמרכיבי ההכנסות האחרים, כגון הכנסות מהשקעות, לא קיימת עונתיות מובהקת, ולכן גם לא קיימת עונתיות מובהקת ברווח. עם זאת, ראוי לציין, כי עונת חורף קשה עלולה לגרום לעלייה בתביעות, בעיקר בענף רכב רכוש, ברבעונים הראשון והרביעי של השנה, וכתוצאה מכך לקיטון ברווח המדווח.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס, 2014					
סח"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
1,384,657	-	-	711,020	133,840	539,797
225,806	-	-	164,132	28,368	33,306
1,158,851	-	-	546,888	105,472	506,491
573,815	(5,126)	31,643	27,562	3,357	516,379
225,258	-	17,138	-	-	208,120
47,865	(10,463)	16,134	33,078	2,868	6,248
473	(30)	323	-	-	180
2,006,262	(15,619)	65,238	607,528	111,697	1,237,418
1,460,600	-	-	476,288	60,875	923,437
(118,060)	-	-	(97,646)	(3,674)	(16,740)
1,342,540	-	-	378,642	57,201	906,697
290,962	(10,529)	16,182	141,012	41,001	103,296
177,161	(5,003)	21,086	28,898	12,101	120,079
5,714	-	607	-	-	5,107
8,644	(87)	7,096	1,403	(12)	244
1,825,021	(15,619)	44,971	549,955	110,291	1,135,423
883	-	(420)	(507)	(6)	1,816
182,124	-	19,847	57,066	1,400	103,811
76,770	-	16,646	22,693	5,342	32,089
258,894	-	36,493	79,759	6,742	135,900

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
הכנסות אחרות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
הוצאות מימון
סך כל ההוצאות
חלק ברווחי (הפסדי) חברות כלולות, נטו
רווח לפני מסים על ההכנסה
רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

ליום 31 במרס, 2014					
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
15,801,391	-	-	5,242,890	813,402	9,745,099
16,961,835	-	-	-	54,627	16,907,208

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס, 2013					
ביטוח חיים	ביטוח בריאות	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	התאמות וקיצוזים	סה"כ
בחסכון ארוך טווח					
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
479,915	115,188	634,508	-	-	1,229,611
31,570	27,023	162,989	-	-	221,582
448,345	88,165	471,519	-	-	1,008,029
536,840	10,020	56,548	41,396	(4,801)	640,003
182,587	-	-	16,575	(259)	198,903
9,744	4,553	39,155	18,835	(9,747)	62,540
129	-	-	237	(24)	342
1,177,645	102,738	567,222	77,043	(14,831)	1,909,817
835,803	39,286	433,428	-	-	1,308,517
(13,244)	8,423	(105,068)	-	-	(109,889)
822,559	47,709	328,360	-	-	1,198,628
106,580	31,633	123,926	14,609	(9,868)	266,880
112,938	14,236	27,744	22,579	(4,707)	172,790
5,401	-	479	768	-	6,648
1,428	49	2,228	21,637	(256)	25,086
1,048,906	93,627	482,737	59,593	(14,831)	1,670,032
2,603	-	-	(2,506)	-	97
131,342	9,111	84,485	14,944	-	239,882
(17,929)	(4,581)	(13,914)	11,493	-	(24,931)
113,413	4,530	70,571	26,437	-	214,951

ליום 31 במרס, 2013					
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
9,597,813	800,632	4,928,707	-	-	15,327,152
14,148,426	57,787	-	-	-	14,206,213

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
 פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
 הכנסות אחרות
 סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
 חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
 הוצאות מימון
 סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי (הפסדי) חברות כלולות, נטו
 רווח לפני מסים על ההכנסה
 רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
 סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2013					
וחסכון ארוך טווח	ביטוח חיים	ביטוח בריאות	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	התאמות וקיזוזים
מבוקר					
אלפי ש"ח					
1,929,686	486,434	2,682,099	-	-	5,098,219
123,868	113,125	691,506	-	-	928,499
1,805,818	373,309	1,990,593	-	-	4,169,720
2,259,754	50,440	227,753	213,039	(20,976)	2,730,010
727,290	-	-	69,042	(1,342)	794,990
23,548	12,828	155,639	61,806	(36,511)	217,310
692	-	-	1,295	(137)	1,850
4,817,102	436,577	2,373,985	345,182	(58,966)	7,913,880
3,704,962	231,609	1,795,699	-	-	5,732,270
(75,069)	(15,607)	(393,767)	-	-	(484,443)
3,629,893	216,002	1,401,932	-	-	5,247,827
412,524	132,468	550,496	58,879	(37,058)	1,117,309
474,644	56,408	124,462	86,806	(20,924)	721,396
21,631	-	1,916	2,882	-	26,429
8,672	338	6,292	116,708	(984)	131,026
4,547,364	405,216	2,085,098	265,275	(58,966)	7,243,987
7,746	(6)	(653)	(916)	-	6,171
277,484	31,355	288,234	78,991	-	676,064
(12,940)	(2,987)	(20,255)	8,591	-	(27,591)
264,544	28,368	267,979	87,582	-	648,473

ליום 31 בדצמבר, 2013					
מבוקר					
אלפי ש"ח					
9,815,917	788,406	5,020,619	-	-	15,624,942
16,123,068	57,539	-	-	-	16,180,607

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
 פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
 הכנסות אחרות
 סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
 חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
 הוצאות מימון
 סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי (הפסדי) חברות כלולות, נטו
 רווח לפני מסים על ההכנסה
 רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
 סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס, 2014					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש (ואחרים *)	ענפי חבויות (אחרים **)	סה"כ	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
243,973	380,093	192,597	96,338	913,001	פרמיות ברוטו
5,989	14,032	106,778	17,649	144,448	פרמיות ביטוח משנה
237,984	366,061	85,819	78,689	768,553	פרמיות בשייר
(49,747)	(110,724)	(25,407)	(35,787)	(221,665)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
188,237	255,337	60,412	42,902	546,888	פרמיות שהורווחו בשייר
14,106	5,326	2,670	5,460	27,562	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
-	5,200	24,530	3,348	33,078	הכנסות מעמלות
202,343	265,863	87,612	51,710	607,528	סך כל ההכנסות
143,701	212,268	63,453	56,866	476,288	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(3,308)	(33,057)	(38,169)	(23,112)	(97,646)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
140,393	179,211	25,284	33,754	378,642	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
17,715	67,229	40,354	15,714	141,012	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
7,771	11,448	6,424	3,255	28,898	הוצאות הנהלה וכלליות
480	377	357	189	1,403	הוצאות מימון
166,359	258,265	72,419	52,912	549,955	סך כל ההוצאות
(306)	(61)	(20)	(120)	(507)	חלק בהפסדי חברות כלולות רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
35,678	7,537	15,173	(1,322)	57,066	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
15,342	3,246	653	3,452	22,693	סך הכל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה
51,020	10,783	15,826	2,130	79,759	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 במרס, 2014 (בלתי מבוקר)
2,819,492	806,996	464,405	1,151,997	5,242,890	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 במרס, 2014 (בלתי מבוקר)
2,660,997	715,576	152,603	727,691	4,256,867	

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 81% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 86% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס, 2013					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש (ואחרים *)	ענפי חבויות (אחרים **)	סה"כ	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
226,050	330,161	187,198	90,149	833,558	פרמיות ברוטו
5,441	58,106	115,156	33,399	212,102	פרמיות ביטוח משנה
220,609	272,055	72,042	56,750	621,456	פרמיות בשייר
(51,856)	(64,907)	(15,161)	(18,013)	(149,937)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
168,753	207,148	56,881	38,737	471,519	פרמיות שהורווחו בשייר
32,271	9,054	3,825	11,398	56,548	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
-	11,755	24,074	3,326	39,155	הכנסות מעמלות
201,024	227,957	84,780	53,461	567,222	סך כל ההכנסות
136,789	174,424	107,362	14,853	433,428	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(3,314)	(31,129)	(63,917)	(6,708)	(105,068)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
133,475	143,295	43,445	8,145	328,360	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
12,732	59,220	37,167	14,807	123,926	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
7,372	10,356	6,616	3,400	27,744	הוצאות הנהלה וכלליות
240	239	-	-	479	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
789	626	554	259	2,228	הוצאות מימון
154,608	213,736	87,782	26,611	482,737	סך כל ההוצאות
46,416	14,221	(3,002)	26,850	84,485	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(7,978)	(1,489)	(560)	(3,887)	(13,914)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
38,438	12,732	(3,562)	22,963	70,571	סך הכל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
2,644,265	728,789	491,746	1,063,907	4,928,707	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 במרס, 2013 (בלתי מבוקר)
2,484,023	595,770	140,358	665,326	3,885,477	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 במרס, 2013 (בלתי מבוקר)

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 81% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 89% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2013					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש	ענפי חבויות	סה"כ	
		(ואחרים *)	(אחרים **)		
		מבוקר			
		אלפי ש"ח			
775,357	1,147,288	614,980	303,462	2,841,087	פרמיות ברוטו
22,103	186,510	384,082	132,738	725,433	פרמיות ביטוח משנה
753,254	960,778	230,898	170,724	2,115,654	פרמיות בשייר
(39,882)	(67,258)	(7,528)	(10,393)	(125,061)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
713,372	893,520	223,370	160,331	1,990,593	פרמיות שהורווחו בשייר
134,650	36,689	14,296	42,118	227,753	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
-	52,798	85,720	17,121	155,639	הכנסות מעמלות
848,022	983,007	323,386	219,570	2,373,985	סך כל ההכנסות
567,679	726,429	332,917	168,674	1,795,699	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(10,511)	(120,461)	(217,404)	(45,391)	(393,767)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
557,168	605,968	115,513	123,283	1,401,932	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
69,476	257,781	160,632	62,607	550,496	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
33,482	47,083	29,281	14,616	124,462	הוצאות הנהלה וכלליות
958	958	-	-	1,916	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
2,075	1,775	1,599	843	6,292	הוצאות מימון
663,159	913,565	307,025	201,349	2,085,098	סך כל ההוצאות
(398)	(75)	(23)	(157)	(653)	חלק בהפסדי חברות כלולות
184,465	69,367	16,338	18,064	288,234	רווח לפני מסים על ההכנסה
(12,001)	(1,935)	(550)	(5,769)	(20,255)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
172,464	67,432	15,788	12,295	267,979	סך הכל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה
2,743,867	701,673	470,199	1,104,880	5,020,619	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 בדצמבר, 2013 (מבוקר)
2,581,035	590,174	129,224	685,528	3,985,961	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 בדצמבר, 2013 (מבוקר)

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 79% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 85% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס, 2014				
גמל	פנסיה	ביטוח חיים	סה"כ	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
-	-	539,797	539,797	פרמיות שהורווחו ברוטו
-	-	33,306	33,306	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
-	-	506,491	506,491	פרמיות שהורווחו בשייר
32,564	1,205	482,610	516,379	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
22,410	98,302	87,408	208,120	הכנסות מדמי ניהול
-	-	6,248	6,248	הכנסות מעמלות
-	180	-	180	הכנסות אחרות
54,974	99,687	1,082,757	1,237,418	סך כל ההכנסות
22,139	-	901,298	923,437	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
-	-	(16,740)	(16,740)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
22,139	-	884,558	906,697	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
3,769	20,218	79,309	103,296	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
13,893	51,953	54,233	120,079	הוצאות הנהלה וכלליות
2,657	2,450	-	5,107	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
213	167	(136)	244	הוצאות מימון
42,671	74,788	1,017,964	1,135,423	סך כל ההוצאות
-	-	1,816	1,816	חלק ברווחי חברות כלולות
12,303	24,899	66,609	103,811	רווח לפני מסים על ההכנסה
-	-	32,089	32,089	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
12,303	24,899	98,698	135,900	סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס, 2013				
גמל	פנסיה	ביטוח חיים	סה"כ	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
-	-	479,915	479,915	פרמיות שהורווחו ברוטו
-	-	31,570	31,570	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
-	-	448,345	448,345	פרמיות שהורווחו בשייר
58,750	796	477,294	536,840	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
20,899	90,820	70,868	182,587	הכנסות מדמי ניהול
-	-	9,744	9,744	הכנסות מעמלות
-	129	-	129	הכנסות אחרות
79,649	91,745	1,006,251	1,177,645	סך כל ההכנסות
53,954	-	781,849	835,803	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
-	-	(13,244)	(13,244)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
53,954	-	768,605	822,559	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
4,174	22,212	80,194	106,580	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
12,231	45,344	55,363	112,938	הוצאות הנהלה וכלליות
2,951	2,450	-	5,401	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
524	21	883	1,428	הוצאות מימון
73,834	70,027	905,045	1,048,906	סך כל ההוצאות
-	-	2,603	2,603	חלק ברווחי חברות כלולות
5,815	21,718	103,809	131,342	רווח לפני מסים על ההכנסה
-	-	(17,929)	(17,929)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
5,815	21,718	85,880	113,413	סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2013				
גמל	פנסיה	ביטוח חיים	סה"כ	
מבוקר				
אלפי ש"ח				
-	-	1,929,686	1,929,686	פרמיות שהורווחו ברוטו
-	-	123,868	123,868	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
-	-	1,805,818	1,805,818	פרמיות שהורווחו בשייר
324,375	2,604	1,932,775	2,259,754	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
86,349	386,223	254,718	727,290	הכנסות מדמי ניהול
-	-	23,548	23,548	הכנסות מעמלות
-	692	-	692	הכנסות אחרות
410,724	389,519	4,016,859	4,817,102	סך כל ההכנסות
303,487	-	3,401,475	3,704,962	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
-	-	(75,069)	(75,069)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
303,487	-	3,326,406	3,629,893	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
17,937	87,434	307,153	412,524	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
49,500	196,619	228,525	474,644	הוצאות הנהלה וכלליות
11,831	9,800	-	21,631	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
1,797	707	6,168	8,672	הוצאות מימון
384,552	294,560	3,868,252	4,547,364	סך כל ההוצאות
-	-	7,746	7,746	חלק ברווחי חברות כלולות
26,172	94,959	156,353	277,484	רווח לפני מסים על ההכנסה
(11)	181	(13,110)	(12,940)	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
26,161	95,140	143,243	264,544	סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

באור 4: - מכשירים פיננסיים

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

1. להלן פירוט הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה:

ליום	ליום 31 במרס		
31 בדצמבר	2013	2014	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
70,962	-	71,362	נדל"ן להשקעה
			השקעות פיננסיות:
5,623,375	4,652,565	5,807,146	נכסי חוב סחירים
3,615,285	3,487,971	3,776,801	נכסי חוב שאינם סחירים (*)
3,655,351	3,363,460	3,831,219	מניות
2,462,574	2,072,972	2,629,938	השקעות פיננסיות אחרות (**)
15,356,585	13,576,968	16,045,104	סך הכל השקעות פיננסיות
753,834	774,739	883,903	מזומנים ושווי מזומנים
96,971	116,451	103,408	אחר
16,278,352	14,468,158	17,103,777	סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה
			(*) כולל נכסי חוב שאינם סחירים שנמדדו לפי עלות מופחתת בהתאם להוראת שעה שפרסם המפקח
489,486	490,983	490,844	השווי ההוגן של נכסי החוב כאמור
539,872	550,270	567,229	

(**) השקעות פיננסיות אחרות כוללות בעיקר השקעות בתעודות סל, תעודות השתתפות בקרנות נאמנות, קרנות השקעה, גזרים פיננסיים, חוזים עתידיים, אופציות ומוצרים מובנים.

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלה שלהלן מציגה ניתוח של הנכסים הפיננסיים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד. הרמות השונות הוגדרו באופן הבא:

- רמה 1- שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש במחירים מצוטטים (לא מתואמים) בשוק פעיל למכשירים זהים.
- רמה 2- שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים נצפים, ישירים או בלתי ישירים, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.
- רמה 3- שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

עבור מכשירים פיננסיים אשר מוכרים בשווי הוגן באופן עיתי, מתבצעת הערכה בסוף כל תקופת דיווח האם נעשו העברות בין הרמות השונות של מדרג השווי ההוגן.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

ליום 31 במרס, 2014			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			

5,807,146	-	8,328	5,798,818
3,285,957	8,046	3,277,911	-
3,831,219	81,313	-	3,749,906
2,629,938	1,050,849	77,383	1,501,706
15,554,260	1,140,208	3,363,622	11,050,430

השקעות פיננסיות:
נכסי חוב סחירים
נכסי חוב שאינם סחירים
מניות
השקעות פיננסיות אחרות
סה"כ

ליום 31 במרס, 2013			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			

4,652,565	-	1,323	4,651,242
2,996,988	43,302	2,953,686	-
3,363,460	94,064	-	3,269,396
2,072,972	922,860	117,396	1,032,716
13,085,985	1,060,226	3,072,405	8,953,354

השקעות פיננסיות:
נכסי חוב סחירים
נכסי חוב שאינם סחירים
מניות
השקעות פיננסיות אחרות
סה"כ

ליום 31 בדצמבר, 2013			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
מבוקר			
אלפי ש"ח			

5,623,375	-	8,800	5,614,575
3,125,799	9,036	3,116,763	-
3,655,351	82,583	-	3,572,768
2,462,574	1,038,047	120,205	1,304,322
14,867,099	1,129,666	3,245,768	10,491,665

השקעות פיננסיות:
נכסי חוב סחירים
נכסי חוב שאינם סחירים
מניות
השקעות פיננסיות אחרות
סה"כ

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח				
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד				
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים	
1,129,666	1,038,047	82,583	9,036	יתרה ליום 1 בינואר, 2014 (מבוקר)
23,402	24,216	(1,270)	456	סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח והפסד
20,582	20,582	-	-	רכישות
(31,996)	(31,996)	-	-	מכירות
(642)	-	-	(642)	פדיונות
730	-	-	730	העברות אל רמה 3
(1,534)	-	-	(1,534)	העברות מתוך רמה 3
1,140,208	1,050,849	81,313	8,046	יתרה ליום 31 במרס, 2014
31,216	32,265	(1,270)	221	סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31 במרס, 2014

בתקופת הדוח לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד			
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים
1,073,083	933,464	98,773	40,846
(16,980)	(13,045)	(4,709)	774
21,913	20,165	-	1,748
(18,424)	(18,424)	-	-
(938)	-	-	(938)
1,572	700	-	872
1,060,226	922,860	94,064	43,302
(12,655)	(8,069)	(4,709)	123

יתרה ליום 1 בינואר, 2013 (מבוקר)
סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח
והפסד
רכישות
מכירות
פדיונות
העברות אל רמה 3
יתרה ליום 31 במרס, 2013
סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שלא
מומשו ושהוכרו ברווח והפסד בגין
נכסים המוחזקים נכון
ליום 31 במרס, 2013

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד			
מבוקר			
אלפי ש"ח			
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים
1,073,083	933,464	98,773	40,846
25,291	21,057	3,335	899
151,458	149,710	-	1,748
(86,075)	(66,536)	(19,539)	-
(6,961)	-	-	(6,961)
2,822	700	14	2,108
(29,952)	(348)	-	(29,604)
1,129,666	1,038,047	82,583	9,036
32,336	33,139	341	(1,144)

יתרה ליום 1 בינואר, 2013
סך הרווחים שהוכרו ברווח והפסד
רכישות
מכירות
פדיונות
העברות אל רמה 3
העברות מתוך רמה 3
יתרה ליום 31 בדצמבר, 2013
סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שלא
מומשו ושהוכרו ברווח והפסד בגין
נכסים המוחזקים נכון ליום 31
בדצמבר, 2013

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות

1. נכסי חוב שאינם סחירים

ההרכב:

ליום 31 במרס, 2014

ערך בספרים	שווי הוגן
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	

8,318,423	6,536,505
-----------	-----------

4,440,443	3,920,693
-----------	-----------

12,758,866	10,457,198
------------	------------

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 31 במרס, 2013

ערך בספרים	שווי הוגן
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	

8,068,168	6,454,248
-----------	-----------

4,221,542	3,857,958
-----------	-----------

226	226
-----	-----

12,289,936	10,312,432
------------	------------

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 31 בדצמבר, 2013

ערך בספרים	שווי הוגן
מבוקר	
אלפי ש"ח	

8,171,536	6,568,566
-----------	-----------

4,275,821	3,861,858
-----------	-----------

12,447,357	10,430,424
------------	------------

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלה שלהלן מציגה ניתוח של הנכסים הפיננסיים המוצגים בשווי הוגן. הרמות השונות הוגדרו בסעיף א.2. לעיל.

עבור מכשירים פיננסיים אשר מוכרים בשווי הוגן באופן עיתי, מתבצעת הערכה בסוף כל תקופת דיווח האם נעשו העברות בין הרמות השונות של מדרג השווי ההוגן.

ליום 31 במרס, 2014				
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
4,426,681	9,563	-	4,436,244	נכסי חוב סחירים
253,661	-	13,461	267,122	מניות
680,107	15,587	245,485	941,179	השקעות פיננסיות אחרות
5,360,449	25,150	258,946	5,644,545	סה"כ

ליום 31 במרס, 2013				
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
4,093,127	5,351	-	4,098,478	נכסי חוב סחירים
246,250	-	15,141	261,391	מניות
370,610	43,303	233,769	647,682	השקעות פיננסיות אחרות
4,709,987	48,654	248,910	5,007,551	סה"כ

ליום 31 בדצמבר, 2013				
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
מבוקר				
אלפי ש"ח				
4,367,462	10,014	-	4,377,476	נכסי חוב סחירים
227,738	-	13,430	241,168	מניות
441,305	22,922	243,724	707,951	אחרות
5,036,505	32,936	257,154	5,326,595	סה"כ

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח		
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח		
והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה		
מניות	אחרות	סה"כ
בלתי מבוקר		

13,430	243,724	257,154	יתרה ליום 1 בינואר, 2014 (מבוקר)
(7)	1,057	1,050	סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח והפסד
38	4,655	4,693	סך הרווחים שהוכרו ברווח כולל אחר
-	2,129	2,129	רכישות
-	(6,080)	(6,080)	מכירות
13,461	245,485	258,946	יתרה ליום 31 במרס, 2014

(7)	1,674	1,667	סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שלא מומשו
			ושהוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים
			נכון ליום 31 במרס, 2014

בתקופת הדוח לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח		
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח		
והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה		
מניות	אחרות	סה"כ
בלתי מבוקר		

15,738	235,312	251,050	יתרה ליום 1 בינואר, 2013 (מבוקר)
(5)	(1,853)	(1,858)	סך ההפסדים שהוכרו ברווח והפסד
(592)	276	(316)	סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו ברווח כולל אחר
-	2,578	2,578	רכישות
-	(3,090)	(3,090)	מכירות
-	(80)	(80)	פדיונות
-	626	626	העברות אל רמה 3
15,141	233,769	248,910	יתרה ליום 31 במרס, 2013

(4)	(1,618)	(1,622)	סך ההפסדים לתקופה שלא מומשו ושהוכרו
			ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31
			במרס, 2013

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח			
והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה			
מניות	אחרות	סה"כ	
	מבוקר		
15,738	235,312	251,050	יתרה ליום 1 בינואר, 2013
(429)	(7,023)	(7,452)	סך ההפסדים שהוכרו ברווח והפסד
(1,886)	8,190	6,304	סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח כולל אחר
-	18,877	18,877	רכישות
(33)	(11,807)	(11,840)	מכירות
-	(90)	(90)	פדיונות
40	550	590	העברות אל רמה 3
-	(285)	(285)	העברות מתוך רמה 3
13,430	243,724	257,154	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2013
(430)	(6,726)	(7,156)	סך ההפסדים לתקופה שלא מומשו ושהוכרו
			ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31
			בדצמבר, 2013

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות

1. פירוט התחייבויות פיננסיות

ליום			ליום		
31 בדצמבר	ליום 31 במרס		31 בדצמבר	ליום 31 במרס	
2013	2013	2014	2013	2013	2014
שווי הוגן			ערך בספרים		
מבוקר	בלתי מבוקר		מבוקר	בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח					

1. התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת:

19,974	22,596	16,636	15,625	21,875	15,625	הלוואה מתאגיד בנקאי
866,343	962,616	883,746	807,420	888,455	810,176	אגרות חוב
844,010	966,441	868,954	749,056	856,990	752,161	כתבי התחייבויות נדחים (*)
20,280	36,154	20,646	8,678	11,963	8,191	פיקדון צובר ריבית
480	399	466	463	408	467	הלוואה מחברה כלולה
1,751,087	1,988,206	1,790,448	1,581,242	1,779,691	1,586,620	

2. התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד:

22,605	32,721	31,689	22,605	32,721	31,689	נגזרים
1,773,692	2,020,927	1,822,137	1,603,847	1,812,412	1,618,309	סך התחייבויות פיננסיות
597,010	718,424	618,554	509,881	609,617	506,538	(*) מזה כתבי התחייבות נדחים המהווים הון משני

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות (המשך)

2. שווי הוגן של התחייבויות פיננסיות בחלוקה לרמות

הטבלה שלהלן מציגה ניתוח התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן. הרמות השונות הוגדרו בסעיף א.2. לעיל.

עבור התחייבויות פיננסיות אשר מוכרות בשווי ההוגן באופן עיתי, מתבצעת הערכה בסוף כל תקופת דיווח האם נעשו העברות בין הרמות השונות של מדרג השווי ההוגן.

31 במרס, 2014				נגזרים
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
15,044	16,645	-	31,689	

31 במרס, 2013				נגזרים
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
5,770	26,951	-	32,721	

31 בדצמבר, 2013				נגזרים
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
מבוקר				
אלפי ש"ח				
5,371	17,234	-	22,605	

ד. טכניקות הערכה

בקשר לטכניקת הערכה של נכסי חוב שאינם סחירים ובהמשך לאמור בבאור 1.2.13) לדוחות הכספיים השנתיים, יצויין כי בהתאם למכתב שפרסם משרד האוצר, מועד המעבר לשערוך המתבסס על ציטוטי חברת שערי ריבית יהיה לא לפני חודש יולי 2014, כאשר מועד מדויק יותר יפורסם לכל המאוחר 30 יום לפני מועד המעבר.

באור 5: -

הון ודרישות הוןניהול ודרישות הון

1. מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת הקבוצה להמשיך את פעילותה על מנת שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה, וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן - מנורה ביטוח) ושומרה חברה לביטוח בע"מ (להלן - שומרה ביטוח) כפופות לדרישות הון הנקבעות על-ידי המפקח על הביטוח (להלן - המפקח).

כחלק מתהליך יישומה של הדירקטיבה Solvency II, נדרשות חברות הביטוח המאוחדות לבצע תהליך הערכה עצמית של הסיכונים להן הן חשופות ולקבוע הון אשר לדעתן יהווה כרית ביטחון לסיכונים אלו. מנורה ביטוח הגדירה כהון עצמי נדרש (הון יעד) את דרישת ההון כפי שנדרשה על ידי הדירקטיבה והוגשה למפקח בחודש פברואר 2014, ובלבד שלא יפחת מתקנות ההון העצמי. שומרה ביטוח הגדירה כהון עצמי נדרש (הון יעד) כ- 105% מדרישות ההון כפי שהוגדרו על ידי המפקח בתקנות ההון העצמי. מובהר כי אין מדובר בהון מחייב, אלא בהון יעד שחברות הביטוח המאוחדות תשאפנה לשמור עליו, וכי אין ודאות כי חברות הביטוח המאוחדות תעמודנה בהון יעד זה בכל נקודת זמן.

מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ (להלן - מבטחים פנסיה וגמל) ומנורה מבטחים והסתדרות המהנדסים ניהול קופות גמל בע"מ מחויבות לעמוד בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"ב-2012 ותקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) (תיקון מס' 2), התשע"ב-2012.

מנורה מבטחים קרנות נאמנות בע"מ מחויבת לעמוד בתקנות השקעות משותפות בנאמנות (הון עצמי וביטוח של מנהל קרן ונאמן ותנאי כשירות של דירקטורים וחברי ועדת השקעות), התשנ"ו-1995.

מנורה מבטחים ניהול תיקי השקעות בע"מ מחויבת לעמוד בתקנות הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (הון עצמי וביטוח), (תיקון), התש"ס-2000.

באור 5: - הון ודרישות הון (המשך)

ניהול ודרישות הון (המשך)

2. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של מנורה ביטוח ושל שומרה ביטוח בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998, על תיקוניהן (להלן - תקנות ההון) והנחיות המפקח.

מנורה ביטוח		
ליום	ליום	
31 בדצמבר	31 במרס	
2013	2014	
מבוקר	בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח		
1,970,394	1,962,359	הסכום הנדרש על פי תקנות והנחיות המפקח (א)
		הסכום הקיים המחושב על פי תקנות ההון:
1,482,693	1,595,887	הון ראשוני בסיסי
271,701	269,792	הון ראשוני מורכב
1,754,394	1,865,679	סך הכל הון ראשוני
205,616	204,226	הון משני מורכב
304,265	302,312	הון משני נחות (ב)
2,264,275	2,372,217	סך ההון הקיים המחושב על פי תקנות ההון
293,881	409,858	עודף (*)
		פעולה הונית לאחר תאריך הדיווח:
-	203,000	הון משני מורכב שהונפק לאחר תאריך הדיווח (ראה סעיף 6 להלן)
293,881	612,858	עודף בהתחשב בפעולה הונית לאחר תאריך הדיווח
18,015	8,102	סכום ההשקעות שיש חובה להעמידן כנגד עודפי הון בהתאם להוראות המפקח, ולפיכך מהווה עודפים שאינם ניתנים לחלוקה
		(א) הסכום הנדרש כולל דרישות הון בגין:
293,025	294,968	פעילות בביטוח כללי
7,945	8,064	פעילות בביטוח סיעודי
141,358	141,358	סיכונים יוצאים מן הכלל בביטוח חיים
767,662	766,502	הוצאות רכישה נדחות בביטוח חיים ובביטוח מפני מחלות ואישפוז
3,844	3,967	דרישות בגין תוכניות מבטיחות תשואה
37,957	34,196	נכסים בלתי מוכרים כהגדרתם בתקנות ההון
398,981	413,219	נכסי השקעה ונכסים אחרים
139,480	116,051	סיכוני קטסטרופה בביטוח כללי
146,209	146,862	סיכונים תפעוליים
33,933	37,172	ערבויות
1,970,394	1,962,359	הסכום הנדרש על פי תקנות והנחיות המפקח

(*) מלבד הדרישות הכלליות בחוק החברות, חלוקת דיבידנד מעודפי הון בחברות ביטוח כפופה גם לדרישות נזילות ועמידה בכללי תקנות ההשקעה.

באור 5: - הון ודרישות הון (המשך)

ניהול ודרישות הון (המשך)

2. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של מנורה ביטוח ושל שומרה ביטוח בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998, על תיקוניהן (להלן - תקנות ההון) והנחיות המפקח. (המשך)

שומרה ביטוח		
ליום	ליום	
31 בדצמבר	31 במרס	
2013	2014	
מבוקר	בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
252,351	264,824	הסכום הנדרש על פי תקנות והנחיות המפקח (א2)
		הסכום הקיים המחושב על פי תקנות ההון:
278,483	300,746	הון ראשוני בסיסי
35,674	35,778	הון משני נחות (ב)
314,157	336,524	סך הכל הסכום הקיים המחושב על פי תקנות ההון
61,806	71,700	עודף (*)
21,229	22,829	סכום ההשקעות שיש חובה להעמידן כנגד עודפי הון בהתאם להוראות המפקח, ולפיכך מהווה עודפים שאינם ניתנים לחלוקה
149,370	153,316	(א2) הסכום הנדרש כולל דרישות הון בגין:
1,189	1,164	פעילות בביטוח כללי
57,107	62,614	נכסים בלתי מוכרים כהגדרתם בתקנות ההון
16,524	18,231	נכסי השקעה ונכסים אחרים
28,161	29,499	סיכונים קטסטרופה בביטוח כללי
252,351	264,824	סיכונים תפעוליים
		הסכום הנדרש על פי תקנות והנחיות המפקח

(*) מלבד הדרישות הכלליות בחוק החברות, חלוקת דיבידנד מעודפי הון בחברות ביטוח כפופה גם לדרישות נזילות ועמידה בכללי תקנות ההשקעה.

(ב) כולל שטרי הון בשומרה ביטוח שהונפקו לחברה וכתבי התחייבות נדחים במנורה ביטוח, אשר הונפקו עד ליום 31 בדצמבר, 2009 ומהווים הון משני נחות.

באור 5: - הון ודרישות הון (המשך)

ניהול ודרישות הון (המשך)

3. ביום 31 במרס, 2014, התקבל אישור המפקח לכך כי במסגרת השימוש במודל הדירוג הפנימי לצורך דירוג אשראי בקבוצה, תהיינה רשאויות חברות הביטוח המאוחדות, המתבססות על המודל הפנימי, להפחית 50% מדרישות ההון בגין אותם נכסים. כתוצאה מהאמור לעיל, פחתה דרישת ההון של מנורה ביטוח ושומרה ביטוח ליום 31 במרס, 2014 בסך של כ- 13 מיליוני ש"ח ובסך של כ- 2 מיליוני ש"ח בהתאמה.

4. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של מבטחים פנסיה וגמל, בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"ב - 2012 ותקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) תיקון מס' 2 התשע"ב - 2012 (להלן - תקנות ההון) והנחיות הממונה:

ליום 31 במרס, 2014	ליום 31 בדצמבר, 2013	
בלתי מבוקר	מבוקר	אלפי ש"ח
126,343	123,616	הסכום הנדרש על פי תקנות ההון של חברות מנהלות הון עצמי
273,127	248,808	עודף
146,784	125,192	
44,076	42,564	הסכום הנדרש כולל דרישות הון בגין:
82,968	81,759	היקף נכסים מנוהלים
(701)	(707)	הוצאות שנתיות
126,343	123,616	הקלות בהתאם לחוזר הממונה

בתקופת הדיווח עומדת מבטחים פנסיה וגמל בדרישת הנכסים הנזילים כמפורט בתקנות ההון.

5. ביישום מלוא דרישות ההון במנורה מבטחים והסתדרות המהנדסים ניהול קופות גמל בע"מ (להלן - מנורה מהנדסים) דרישת ההון עומדת על סך של כ- 10 מיליוני ש"ח. ליום 31 במרס, 2014, ההון העצמי של מנורה מהנדסים מסתכם בכ- 11 מיליוני ש"ח ועודף ההון מסתכם בסך של כמיליון ש"ח. לאחר תאריך הדיווח, ביום 20 במאי, 2014 הכריז דירקטוריון מנורה מהנדסים על חלוקת דיבידנד לבעלי המניות בסך של כמיליון ש"ח. הדיבידנד שולם ביום 25 במאי, 2014.

6. לאחר תאריך הדיווח, ביום 2 באפריל, 2014, השלימה מנורה ביטוח, באמצעות חברה בת מנורה מבטחים גיוס הון בע"מ, גיוס חוב בסך של 203 מיליוני ש"ח, בדרך של הנפקה פרטית של כתבי התחייבות נדחים (סדרה ג'). תמורת ההנפקה הוכרה על ידי המפקח כהון משני מורכב של מנורה ביטוח. ראה גם ביאור 7.א. להלן.

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות

להלן פרטים בדבר שינויים מהותיים שחלו בתקופת הדוח ביחס לתובענות מהותיות אשר תוארו בביאור 39 בדוחות הכספיים השנתיים ופרטים בדבר בקשות לאישור תובענות כייצוגיות, שהוגשו לאחר פרסום הדוחות הכספיים השנתיים. סכומי התביעות הנזכרים להלן מוצגים נכון למועד הגשתן, אלא אם צוין אחרת.

בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות אשר בהן, להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") כי טענות ההגנה של החברה ו/או חברות מאוחדות תתקבלנה וההליך ידחה (לגופו או, במקרה של תובענה ייצוגית, ידחה בית המשפט את אישורה כייצוגית), לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים. בהליכים אשר בהם, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") כי טענות ההגנה של החברה ו/או חברות מאוחדות, כולן או חלקן ידחו, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או חברות המאוחדות. בהליכים אשר מצויים בשלב ראשוני ולא ניתן להעריך את סיכויי ההליך, לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים (ראה סעיף 10 ס"ק 2 ו- 4-8 וסעיף 22 להלן). במקרה בו, במי מההליכים יש לחברה ו/או חברות מאוחדות נכונות לפשרה, נכללה הפרשה בגובה הנכונות לפשרה, וזאת אף אם יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") כי טענות ההגנה של החברה ו/או חברות מאוחדות תתקבלנה או שההליך מצוי בשלב ראשוני שבו לא ניתן להעריך את סיכויי ההליך.

בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות המתוארות בסעיף 10 ס"ק 1 ו- 3 להלן, אשר אושרו כייצוגיות על ידי בית המשפט המחוזי, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או חברות המאוחדות, אלא אם להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") כי טענות ההגנה של החברה ו/או חברות מאוחדות בתביעה לגופה תתקבלנה והתובענה, אף אם תנוהל כתובענה ייצוגית, תידחה.

חלק ניכר של הבקשות לאישור תובענות כייצוגיות, הוגשו כנגד הקבוצה בעניינים שונים הקשורים לחוזי ביטוח במהלך העסקים הרגיל של הקבוצה, לגביהם הועמדו על ידי הקבוצה דרבות ביטוחיות.

יצוין, כי לעניין באור זה, תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית תיחשב כמהותית אם הסכום הנתבע בה, עולה על סך של 15 מיליוני ש"ח. מידע לגבי תובענות ובקשות לאישור כייצוגיות שאינן מהותיות על פי האמור לעיל, מפורט בסעיף 22 להלן באופן תמציתי הכולל את סכום התביעה וסטאטוס הטיפול בה בלבד.

א1. להלן פרטים בדבר שינויים מהותיים ביחס לתובענות ובקשות לאישור כייצוגיות מהותיות:

1. ביום 21 בנובמבר, 2005 הוגשה לבית המשפט המחוזי (מרכז), כנגד מנורה ביטוח תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית ("בקשת האישור"). עניינה של התובענה הוא בפרשנות נספח לפוליסות ביטוח חיים המתייחס לכיסוי ביטוחי בגין נכות תאונתית ("נספח נכות תאונתית"). הטענה המרכזית בתובענה הינה כי מנורה ביטוח מסייגת את חבותה בכל הקשור לכיסוי ביטוחי בגין נכות תאונתית הכלול בנספח נכות תאונתית, וזאת דרך חישוב תגמולי הביטוח שלא בהתאם להוראות הנספח, ולפיכך מפרה מנורה ביטוח את הסכם הביטוח ואת חובת הגילוי הקבועה בחוק הפיקוח והתקנות שהותקנו מכוחו, פעולה שהינה, לפי הטענה, גם בבחינת הטעיה.

ביום 11 בינואר, 2009 ניתנה החלטה המאשרת את בקשת האישור בהתאם לעילות ולסעדים כמפורט בהחלטה. ביום 5 ביולי, 2012, במסגרת בקשת רשות הערעור הנ"ל, קבע בית המשפט העליון כי התובענה תאושר כייצוגית בכל עילות התביעה שנקבע בהחלטת בית המשפט המחוזי, למעט עילת "ההטעיה" כאשר הסעד היחיד שידון בשלב בירור התובענה הייצוגית הינו השלמת תגמולי הביטוח ששולמו לסכום שטוען לו התובע. ביום 27 בפברואר, 2014, ניתן פסק דין על ידי בית המשפט המחוזי המחייב את הנתבעות לשלם הפרשי תגמולי ביטוח בהתאם למכפלת סכום הביטוח המלא הנקוב בפוליסה בשיעור הנכות החלקית והצמיתה שנקבעה לכל מבוטח שאירע לו מקרה ביטוח כאמור. בפסק הדין נקבע, בין היתר, כי הקבוצה המיוצגת בתובענה הינה כל המבוטחים בפוליסה נכות תאונתית שנרכשה מהנתבעות, אשר במועד הגשת הבקשה לאישור טרם חלפו שלוש שנים ממועד קרות להם מקרה הביטוח, אך למעט מבוטחים כאמור אשר חתמו על הסכם פשרה ו/או כתב ויתור המתייחס במפורש לתובענה זו או ניהלו הליך משפטי וניתן בעניינם פסק דין.

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

1. להלן פרטים בדבר שינויים מהותיים ביחס לתובענות ובקשות לאישורן כייצוגיות מהותיות: (המשך)

1. (המשך)

כמו כן, נקבע כי בנסיבות התובענה אין להטיל ריבית מיוחדת על הנתבעות. בנוסף, מונה בעל תפקיד (אשר שכר טרחתו ישולם על ידי הנתבעות), לצורך בדיקת הזכאות של חברי הקבוצה ואופן תשלום הפרשי תגמולי הביטוח על פי פסק הדין, ונקבע גמול לתובעים הייצוגיים ושכר טרחה לבאי כוחם. ביום 1 במאי, 2014, הגישו התובעים הייצוגיים ערעור לבית המשפט העליון בנושאים העיקריים הבאים: תקופת ההתיישנות; שלילת סעד של ריבית מיוחדת ושיעור הגמול ושכר הטרחה שנקבע לתובעים הייצוגיים ולבאי כוחם.

2. ביום 3 בינואר, 2008 הוגשה לבית המשפט המחוזי (ת"א) כנגד מנורה ביטוח, כמו-גם כנגד חברות ביטוח נוספות ("הנתבעות"), תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית ("הבקשה"). עניינה של התובענה הוא בדרישה להחזר סכומים שנטען כי נגבו ביתר ושללא כדין בגין מרכיב תשלום בפוליסות המכונה "תת שנתיות". על-פי הטענה, הגביה ביתר נובעת הן מגביה בשיעור העולה על השיעור המותר, הן בשל גביית מרכיב התת-שנתיות בגין חלקים או תשלומים בפוליסה שהתשלום אינו אמור לחול עליהם (כגון בגין חלק החיסכון בפוליסה או בגין תשלום המכונה "גורם פוליסה") וכן בשל גביית המרכיב האמור בפוליסות שאינן פוליסות ביטוח חיים, והכל בניגוד להנחיות המפקח. עילות התביעה העיקריות הנטענות הן: הפרת הוראות הדין הרלבנטיות, חוסר תום לב ועשיית עושר ולא במשפט.

הסעד המבוקש על-ידי התובעים הינו החזר סכום התת שנתיות שנגבה שלא כדין, וכן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן כמתואר לעיל. הנזק האישי של כל התובעים ביחד הוערך בסך כולל של כ- 1,683 ש"ח (בגין שנת ביטוח אחת) בעוד שסכום התביעה הכולל כנגד כל הנתבעות (בגין תקופה של 7 השנים האחרונות) חושב והוערך על-ידי התובעים בסך של כ- 2.3 מיליארד ש"ח, מתוכם יוחס למנורה ביטוח סך נזק כולל של כ- 229 מיליון ש"ח, והכל בהתבסס על הערכות והנחות שהניחו התובעים לענין זה. מנורה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה. ביום 1 בינואר, 2014 הגיש המפקח את עמדתו התומכת בעיקרה בעמדת הנתבעות. התובענה מצויה בשלב הסיכומים.

3. ביום 1 ביוני, 2011, הוגשה בבית המשפט המחוזי (מרכז) כנגד מנורה ביטוח, כמו גם נגד תשע חברות ביטוח נוספות ("הנתבעות"), תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית ("הבקשה"). עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות, משלמות תגמולי הביטוח, אשר תשלומם עוכב בשל עיקול או צווי כינוס או זכויות אחרות כלשהן של צדדים שלישיים, בערכים נומינליים ללא שיערוך וללא שהן משיבות למבטחים הזכאים לתגמולי ביטוח את הפירות שנצמחו על אותם כספים. הנזק האישי שנגרם לפי הטענה לתובע אחד כנגד מנורה ביטוח עומד על סך של כ- 4,598 ש"ח ואילו הנזק שנגרם, לפי הערכה, לכלל התובעים עומד על סך של כ- 350 מיליון ש"ח, כאשר הנזק הקבוצתי הנטען כנגד מנורה ביטוח הוערך על סך של כ- 43 מיליון ש"ח. ביום 12 בדצמבר, 2012, אישר בית המשפט את הבקשה כתובענה ייצוגית תוך שהוא קובע כי יש להגביל את הקבוצה הרלבנטית לתובענה כך שתתייחס רק לזכאים שעילת תביעתם קמה שלוש שנים לפני מועד הגשת התובענה כנ"ל. עילות התביעה בגיןן אושרה התובענה היא זכותם של חברי הקבוצה לקבלת הפרשי הצמדה וריבית המייצגים את טובת ההנאה שהפיקו הנתבעות בתקופת העיכוב בשל העיקול. התובענה מצויה בהליך גישור.

4. ביום 7 ביולי, 2011 הוגשה כנגד מנורה ביטוח ("הנתבעת") תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית ("הבקשה"). עניינה של התובענה בטענה לגביית דמי אשראי ממבוטחי מנורה ביטוח, בביטוח כללי, בשיעור גבוה מתקרת הריבית השנתית המקסימלית שמנורה ביטוח רשאית לגבות, או בשיעור ריבית גבוה מזה שהיא מציגה למבוטח. הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג, כמפורט בבקשה, הינם כל בעלי הפוליסות ו/או המוטבים ו/או המבוטחים שבוטחו על ידי הנתבעת בפוליסות ביטוח בענפי הביטוח הכללי, ואשר שילמו לנתבעת דמי אשראי ו/או דמי גבייה ו/או דמי הסדר תשלומים תוך חריגה מהוראות הדין ו/או תוך חריגה משיעורי הריבית אשר הוצגו למבוטחים בפוליסות, החל מיום 1 במאי, 1984 ("חברי הקבוצה").

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

1. להלן פרטים בדבר שינויים מהותיים ביחס לתובענות ובקשות לאישור כייצוגיות מהותיות: (המשך)

4. (המשך)

עילות התביעה העיקריות על פי הבקשה הן: הטעייה, הפרה של הוראות הדין ובכלל זה, הוראות חוק הפיקוח על הביטוח ותקנות מכוחו; הפרת חובה חקוקה, הפרת חוזה, הפרה של חובת הגילוי המוגברת וחוסר תום לב במו"מ ובקיום החוזה, רשלנות, התעשרות שלא כדין והפרת הוראות המפקח. נזקו האישי של המבקש, כשהוא משוערך ליום הגשת הבקשה, הועמד על סך של 18.16 ש"ח, בעוד שאומדן הנזק לכלל חברי הקבוצה, החל מחודש מאי 1984, כשהוא משוערך ליום הגשת הבקשה, נע בין סך של כ- 162 מיליון ש"ח לבין סך של כ- 266 מיליון ש"ח. הסעדים העיקריים להם עותר המבקש הינם: השבה של הכספים שנגבו ביתר שלא כדין בתוספת הפרשי הצמדה וריבית, ולרבות תוספת ריבית מיוחדת כמשמעותה בחוק חוזה הביטוח החל ממועד כל תשלום ועד השבת הסכומים בפועל; פיצוי בגין הפירות שנצברו מהכספים שנגבו שלא כדין וסעד של מתן צו עשה בכל הקשור בגביית דמי אשראי ו/או דמי גבייה ו/או דמי הסדר תשלומים בכל פוליסה קיימת. מנורה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה. ביום 5 במרס, 2014 הוגשה לאישור בית המשפט המחוזי (מרכז) בקשה לאישור הסכם פשרה בין הצדדים אשר במסגרתו הוסכם כי הנתבעת תעניק לציבור הזכאים ב"ביטוח אישי" וב"ביטוח אחר" (כהגדרתם בהסכם הפשרה), הטבה כספית על דרך של מתן הנחה מיוחדת בשיעור מוסכם מדמי האשראי שבהם יחויב כל מבוטח, בגין פוליסה שיערוך אצל הנתבעת ולתקופה שהוגדרה בהסכם. ביום 8 במאי, 2014 ניתנה החלטת ביניים של בית המשפט בה קבע כי אין מקום לדחות את הסדר הפשרה על הסף, ועל כן הורה על פרסום הודעה בעיתונות היומית והכלכלית, בהתאם להוראות סעיף 18(ג) לחוק תובענות ייצוגיות, בדבר הבקשה שהוגשה לאישור ההסדר. כן הורה בית המשפט על משלוח עותקים מהחלטת הביניים, מהבקשה וכתבי הטענות ליועץ המשפטי לממשלה, למפקח וליועץ המשפטי של משרד האוצר.

5. ביום 13 בינואר, 2013, הוגשה בבית המשפט המחוזי (מרכז) נגד מנורה ביטוח ונגד שומרה ביטוח, תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית ("הבקשה"), "התובענה" אשר הוגשה במקביל כנגד המאגר הישראלי לביטוחי רכב ("הפול") וכנגד 12 חברות ביטוח נוספות ("הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה כי "הפול" ובאמצעותו יתר הנתבעות, גבה ביתר סכום מתוך פרמיית ביטוח חובה לרכב. על פי הנטען בתובענה, במקרה בו שילם מבוטח את מלוא הפרמיה לאחר חלוף המועד הנקוב בתעודה, "הפול" גובה פרמיה עבור פרק הזמן שתחילתו במועד הנקוב בתעודה וסופו במועד תשלום התעודה בפועל, מבלי ליתן כל כיסוי ביטוחי עבור פרק זמן זה. הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג, כמפורט בבקשה, הינה כל המבוטחים שבוטחו על ידי הנתבעת בפוליסות ביטוח רכב חובה (ולחילופין בלבד, כקבוצת מבוטחי "הפול" בלבד), ואשר שילמו את הפרמיה באיחור כאמור, וזאת בשבע השנים שקדמו להגשת התובענה. עילות התביעה העיקריות, על פי הבקשה, הן, בין היתר, עשיית עושר ולא במשפט, הפרת חובה חקוקה, הטעייה, אי גילוי, הפרת חובת תום הלב ורשלנות. נזקה האישי של התובעת, כשהוא משוערך ליום הגשת הבקשה, הועמד על סך של 46 ש"ח, בעוד שאומדן הנזק לכלל חברי הקבוצה (בהתאם להנחות התובעת לגבי גודל הקבוצה), הועמד על סך של כ- 45 מיליון ש"ח, כאשר מסכום זה מיוחס סך של כ- 3.3 מיליון ש"ח ל"פול" בלבד, וזאת לאחר צירוף הפרשי הצמדה וריבית מאמצע שנת 2008. הסעדים העיקריים להם עותרת התובעת הינם: לקבוע, כי המועד ממנו היה רשאי "הפול" לגבות פרמיה מהתובעת, הינו המועד בו משולמים בבנק דמי הביטוח על ידי התובעת בפועל, ולא מן המועד הנקוב בתעודת החובה; ליתן פסק דין המחייב את הנתבעות בסכום התביעה ולהצהיר כי על הנתבעות להשיב לכל חברי הקבוצה את דמי הפרמיה שגבו ביתר ושלא כדין, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית; לפסוק גמול לתובעת ושכר טרחה לב"כ התובעת וכן לחייב את הנתבעות בכל הוצאות המשפט של התובעת. מנורה ביטוח ושומרה ביטוח הגישו תשובתן לבקשה. יצוין, כי לאור העובדה שלא נמצא מבקש המחזיק בפוליסה רלבנטית של מנורה ביטוח ושומרה ביטוח, נמחקו אלה מהתובענה. אמנם, במקביל הוגשה תובענה ייצוגית חדשה כנגד מנורה ביטוח בעילה דומה כנזכר בסעיף 2א להלן.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

1. להלן פרטים בדבר שינויים מהותיים ביחס לתובענות ובקשות לאישורן כייצוגיות מהותיות: (המשך)

6. ביום 12 בספטמבר, 2013, הוגשה לבית המשפט המחוזי (מרכז) כנגד מנורה ביטוח וכן כנגד חברת ביטוח נוספת (להלן: "הנתבעות"), תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן: "הבקשה" ו/או "התובענה"). עניינה של התובענה בטענה לפיה הנתבעות גובות דמי ביטוח בגין סיכון גיל הנהג הצעיר ביותר הנוהג דרך קבע ברכב, בביטוח חובה לרכב, לפי גיל הנהג בעת כריתת החוזה ומבלי שהן מפחיתות את דמי הביטוח, במהלך תקופת הביטוח, באופן יחסי למועד בו השתנה גילו של הנהג הצעיר ובהתאם גם הסיכון הכרוך בו. הקבוצה אותה מבקשות התובענות לייצג, כמפורט בבקשה, הינם כל מי שהתקשר עם הנתבעות בחוזה ביטוח חובה לרכב, ושילם דמי ביטוח ביתר כתוצאה מחישוב גילו של הנהג הצעיר ביותר הנוהג דרך קבע ברכב נכון למועד כריתת חוזה הביטוח ולא באופן יחסי לתקופת הביטוח (להלן: "חברי הקבוצה"). עילות התביעה העיקריות על פי הבקשה הן: עשיית עושר ולא במשפט, הפרת חובה חקוקה, חוסר תום לב ורשלנות. נזקה האישי של המבקשת ביחס למנורה ביטוח, לפי אומדן המבקשת, הועמד על סך של כ- 568 ש"ח, בעוד שאומדן הנזק לכלל חברי הקבוצה הועמד על סך של 28 מיליון ש"ח. הסעדים העיקריים להם עותרות המבקשות הינם: השבת סכומים שנגבו לפי הטענה ביתר ושללא כדין בתוספת הפרשי הצמדה וריבית, צו המורה על הפסקת התנהלות זו וצו המורה על תיקון מערכות המחשב של הנתבעות כך שדמי הביטוח יחושבו אוטומטית יחסית לגילו של הנהג הצעיר ביותר הנוהג ברכב דרך קבע וסעדים נלווים שונים. מנורה ביטוח השיבה לבקשה.

7. ביום 24 במרס, 2014, הוגשה לבית המשפט המחוזי - המחלקה הכלכלית בתל אביב, בקשה לאישור תביעה נגזרת (תנ"ג 46222-03-14), כנגד מכבי שירותי בריאות (להלן: "מכבי") וכן כנגד מנורה ביטוח וארבע חברות ביטוח נוספות שצורפו לבקשה (להלן: "חברות הביטוח", "הבקשה" או "התובענה", בהתאמה). תובענה זו הינה בהמשך לבקשה דומה לאישור תביעה כתביעה נגזרת שהוגשה באותן עילות נגד שירותי בריאות כללית, מנורה ביטוח ונגד ארבע חברות ביטוח נוספות, כמפורט בסעיף 24 לבאור 39 בדוחות הכספיים השנתיים. הנזק הנטען על ידי התובע בתביעה הנגזרת במימוש הזכויות כנגד כלל חברות הביטוח, מוערך על ידו בסך של 800 מיליון ש"ח (קרן בלבד). מנורה ביטוח טרם השיבה לבקשה. ביום 29 באפריל, 2014 ניתנה החלטת נשיאת בית המשפט בדבר איחוד שתי התובענות הנ"ל בפני אותו מותב.

8. ביום 9 באפריל, 2014 הוגשה בבית המשפט המחוזי מרכז כנגד מנורה ביטוח, תובענה (ת"צ 18689-04-14) ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן: "הבקשה", "התובענה", בהתאמה). עניינה של התובענה בטענה לגביית דמי ביטוח ביתר בגין הצמדת הביטוח למדד. על פי הטענה, בעוד שמנורה ביטוח רושמת כי דמי הביטוח צמודים למדד המחירים לצרכן, הרי שבפועל ובניגוד לדין, היא מצמידה את דמי הביטוח למדד רק כאשר הוא עולה מעל מדד הבסיס ולעומת זאת, איננה מפחיתה את דמי הביטוח, כאשר המדד יורד. עוד נטען במסגרת התובענה, כי המשיבה נוקבת במדד בסיס נמוך ממדד הבסיס שאמור להיות וכי ערכי מדד הבסיס שבפירוט החיובים שונים מאלו שבהם נוקבת מנורה ביטוח בפוליסות. הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג, כמפורט בבקשה, הינם כל בעלי הפוליסות ו/או המוטבים ו/או המבוטחים שבוטחו על ידי מנורה ביטוח בפוליסות ביטוח ו/או תוספות לפוליסות, בענפי הביטוח הכללי, אשר שילמו למנורה ביטוח בשבע השנים שקדמו לתובענה, הפרשי הצמדה בגין דמי ביטוח, מבלי שמנורה ביטוח הפחיתה את תשלום דמי הביטוח עקב מדדים שליליים שהורידו את המדד, מתחת למדד הידוע במועד תחילת תקופת הביטוח (להלן: "חברי הקבוצה"). עילות התביעה העיקריות על פי הבקשה הן, בין היתר, הפרת הסכם לפי חוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973 (להלן: "חוק החוזים"), הפרת החובה לנהוג בדרך מקובלת ובתום לב לפי סעיפים 12 ו-39 לחוק החוזים, עשיית עושר ולא במשפט, הפרת הוראות חוק חוזה הביטוח התשמ"א-1981, הפרת הוראות המפקח על הביטוח, הטעיה לפי סעיף 55 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 והפרת סעיף 58 לחוק זה, הפרת תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (איסור גביית תוספת לדמי הביטוח), התשמ"ג-1983 והפרת חובה חקוקה. סכום התביעה האישית של התובע כנגד מנורה ביטוח, הועמד על סך של 27.94 ש"ח, בעוד שאומדן סכום התובענה הייצוגית לקבוצה כולה הועמד על סך של 30,814,438 ש"ח.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

1. להלן פרטים בדבר שינויים מהותיים ביחס לתובענות ובקשות לאישורן כייצוגיות מהותיות: (המשך)

8. (המשך)

הסעדים העיקריים להם עותר התובע הינם: (1) להורות לנתבעת להשיב לכל תובע הנמנה על הקבוצה המיוצגת, את הכספים שנגבו מהם ביתר, בתוספת הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן ובתוספת ריבית מיוחדת ולחילופין ריבית כדין; (2) לפסוק פיצוי לקבוצה או לציבור בגין הפירות שנצברו לטובת הנתבעת על הכספים שנגבו ביתר שלא כדין; (3) להורות לנתבעת לחדול לאלתר מחיובי יתר בגין הצמדת דמי הביטוח למדד וליישם את הוראות הדין המורות על הצמדה סימטרית של דמי הביטוח, בין אם המדד עולה ובין אם הוא יורד; (4) להורות לנתבעת לחדול לאלתר מחישוב הפרשי הצמדה על פי מדד בסיס שאיננו המדד הידוע במועד תחילת תקופת הביטוח ו/או תחילת תקופת השינוי שגרר תשלום של דמי ביטוח נוספים; (5) לפסוק גמול הולם למבקש ושכר טרחה ראוי לב"כ התובע. מנורה ביטוח טרם השיבה לבקשה.

2. להלן פרטים בדבר שינויים מהותיים ביחס לתובענות ובקשות לאישורן כייצוגיות, שסכום התביעה בכל אחת מהן אינו מהותי ולפיכך לא נכלל לגביהן תיאור מפורט בדוחות הכספיים הביניים המאוחדים:

תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית, מחודש מרס 2014, כנגד מנורה ביטוח ושלוש חברות ביטוח נוספות, על סך של כ- 4.35 מיליוני ש"ח המיוחסים למנורה ביטוח, ושבמהותה דומה לתובענה כנגד "הפול" ו- 12 חברות ביטוח המאוגדות במסגרתו, כמפורט בסעיף 5 לעיל, ואשר על כן, הדיון בהן אוחד.

טבלה מסכמת:

הסכום הנתבע	כמות תביעות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
תובענות שאושרו כתביעה ייצוגית:		
53,000	2	צוין סכום המתייחס לקבוצה
-	-	התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לקבוצה
-	-	לא צוין סכום התביעה
בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות:		
1,036,988	16	צוין סכום המתייחס לקבוצה (*)
2,297,000	6	התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לקבוצה (**)
-	2	לא צוין סכום התביעה
22,000	1	תביעות מהותיות אחרות

לתאריך הדיווח, סכום ההפרשה המצטבר של התביעות שהוגשו כנגד הקבוצה כמפורט לעיל, מסתכם בכ- 20 מיליוני ש"ח.

(*) בגין בקשות לאישור שהסתיימו בדחייה ו/או בהסתלקות במהלך תקופת הדוח, הופחת סכום התביעה לכאורה המיוחס לחברה.

(**) אחת התובענות הוערכה בסך של מאות מיליוני ש"ח ללא נקיבה בסכום כלשהו. שתי תביעות הינן תובענות נגזרות נגד קופ"ח כללית וכנגד קופ"ח מכבי.

ב. כללי

בנוסף על הבקשות לאישור תובענות כייצוגיות שהוגשו כנגד הקבוצה וההליכים המשפטיים ואחרים, קיימת חשיפה כללית, אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי הקבוצה למבוטחיה. מורכבות שירותים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות פרשנות ואחרות עקב פערי מידע בין הקבוצה לבין המבוטחים ו/או צדדים שלישיים לחוזי הביטוח הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטורים. חשיפה זו באה לידי ביטוי בעיקר בתחומי החיסכון הפנסיוני והביטוח ארוך טווח, לרבות ביטוח בריאות, בהם פועלת הקבוצה. בתחומים אלו המדובר בפוליסות אשר נבחנות על פני שנים בהן מתרחשים שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. שינויים אלה מיושמים על ידי מערכות מיכוניות העוברות שינויים והתאמות באופן תדיר. על כן בתחומים אלו בקבלת פרשנות חדשה לאמור בפוליסות ביטוח ובמוצרים פנסיוניים ארוכי טווח, יש לעיתים בכדי להשפיע על הרווחיות העתידית של הקבוצה בגין התיק הקיים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי לקוחות בגין פעילות העבר. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם חוזי הביטוח, המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדינוי הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות.

כמו כן, קיימת חשיפה, אשר בשלב זה לא ניתן להעריכה או לכמתה, לתקלות באופן תפעול המוצרים בתחום החיסכון ארוך הטווח ובתחום הבריאות המאופיינים כאמור באורך חיים ממושך וכפופים לשינויים רגולטוריים ואחרים, תכופים ומורכבים, לשינויים ותוספות לנוסח המוצרים ולשינויים רבים אחרים המבוצעים לאורך חיי המוצר, לרבות על ידי המבוטחים ו/או המעסיקים ו/או מי מטעמם, ביחס לכיסויי הביטוחיים ו/או ביחס להפקדות למרכיב החיסכון. מורכבות ושינויים אילו נוגעים, בין היתר, להיקפי ההפקדות ושיעורן, לרכיבי המוצר השונים, לאופן שיוך הכספים למבוטחים ו/או למרכיבים השונים של המוצרים, למועד זקיפתם, לזיהוי פיגורים בהפקדות ולטיפול בהם. מורכבות זו מועצמת לאור ריבוי הגורמים המערבים בניהול המוצרים ותפעולם ולעיתים תוך מתן הנחיות סותרות מצדם או מטעמם.

הגופים המוסדיים בקבוצה, עוסקים באופן שוטף בלימוד, איתור, ניטור וטיפול בסוגיות העולות עקב המורכבויות האמורות, לרבות אגב פניות ציבור, מעסיקים ויועצים פנסיוניים, ישירות או באמצעות המפקח, הן ביחס למקרים פרטניים והן ביחס לסוגי מוצרים ו/או לקוחות. כמו-כן, ובהמשך להוראת החוזר בעניין טיוב נתוני זכויות עמיתים בגופים מוסדיים שפרסם המפקח בחודש דצמבר 2011 (מס' 9-10-2011) ואשר עניינו חובת גוף מוסדי לבצע פעולות טיוב שונות ביחס לנתונים וזכויות הלקוחות, הגופים המוסדיים בקבוצה נערכים לביצוע הליך יסודי של בדיקה וטיוב של הנתונים במערכות בתחום החסכון ארוך הטווח להשגת יעדי החוזר. בשלב זה, הגופים המוסדיים בקבוצה אינם יכולים להעריך את היקף ועלות הליכי הטיפול והטיוב האמורים ואת ההשלכות האפשריות שלהן, לרבות בגין מוצרים שנמכרו בעבר. כמו-כן, לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בהקשר זה ו/או את החשיפה הנובעת מהן אשר יכול ויועלו, בין היתר, באמצעות המנגנון הדינוי של תובענות ייצוגיות.

א. ביום 2 באפריל, 2014 השלימה מנורה ביטוח, באמצעות חברה בת - מנורה מבטחים גיוס הון בע"מ (להלן - מנורה גיוס הון), גיוס חוב בסך של 203 מיליוני ש"ח בדרך של הנפקה פרטית של כתבי התחייבות נדחים (סדרה ג') בסך של 203 מיליוני ש"ח ערך נקוב בני 1 ש"ח ערך נקוב כל אחד למשקיעים מוסדיים. כתבי ההתחייבות הנדחים (סדרה ג') דורגו על ידי חברת מידרוג בע"מ בדרוג A1 (באופן יציב).

קרן כתבי ההתחייבות הנדחים (סדרה ג') צמודה למדד המחירים לצרכן ותיפדה בתשלום אחד, ביום 1 באוקטובר, 2030. הקרן תישא ריבית שנתית קבועה בשיעור של 3.3%, אשר תשולם בשני תשלומים חצי שנתיים בימים 1 באפריל ו- 1 באוקטובר של כל שנה קלנדרית, החל משנת 2015 ועד לשנת 2030 (כולל), למעט תשלום הריבית הראשון, אשר יבוצע ביום 1 באוקטובר, 2014. למנורה גיוס הון אפשרות לפדיון מוקדם ביום 1 באוקטובר, 2027 בהתקיים אחד מהתנאים הבאים: (1) במקביל לפדיון המוקדם של כתבי ההתחייבות הנדחים (סדרה ג'), תנפיק מנורה גיוס הון מכשיר הון בעל איכות זהה או עדיפה; או (2) באישור מראש של המפקח ובתנאים שיקבע. ככל שמנורה גיוס הון לא תנצל את זכותה לפדיון מוקדם, תשולם תוספת ריבית למחזיקי כתבי ההתחייבות הנדחים, על הריבית אותה נושאים כתבי ההתחייבות הנדחים באותה עת, בגין יתרת התקופה (ממועד הפדיון המוקדם שלא נוצל כאמור ועד למועד הפדיון בפועל), שתהא בשיעור של 50% ממרווח הסיכון המקורי שנקבע בהנפקה. תוספת הריבית כאמור תעמוד על שיעור של 0.94%.

כמו כן, בגין כתבי ההתחייבות הנדחים (סדרה ג'), יידחו תשלומי קרן ו/או ריבית, אשר במועד הקובע לתשלומם יתקיימו "נסיבות משהות", כהגדרתן בחוזר המפקח לעניין "הרכב הון עצמי מוכר של מבטח" מחדש אוגוסט 2011.

תמורת הנפקת כתבי ההתחייבות הנדחים הופקדה במנורה ביטוח, לשימושה, על פי שיקוליה ועל אחריותה. מנורה ביטוח התחייבה לשאת בתשלום מלוא הסכומים שיהיו דרושים לפדיון כתבי ההתחייבות הנדחים למחזיקים בהם. התחייבותה האמורה של מנורה ביטוח היא בעלת מעמד שווה ועומדת בדרגת פרעון שווה לכתבי התחייבות נדחים שהנפיקה ו/או תנפיק מנורה ביטוח, נדחית ליתר התחייבויותיה של מנורה ביטוח כלפי נושיה וקודמת להתחייבויות מנורה ביטוח כלפי זכויותיהם של נושים על פי רכיבים ומכשירים הכלולים בהון הראשוני של מנורה ביטוח. תמורת ההנפקה כאמור, הוכרה על ידי המפקח כהון משני מורכב.

ב. ביום 24 באפריל, 2014, חתמה מנורה ביטוח על הסכם עם בזק - החברה הישראלית לתקשורת בע"מ (להלן - בזק), לביצוע הסדרי ביטוח ותשלומי קצבה בקשר עם פרישה מוקדמת של עובדיה. תקופת ההסכם הינה עד תום שנת 2016. בהתאם להסכם, בזק תעביר למנורה ביטוח סכום חד פעמי עבור כל פורש, ומנורה ביטוח תשלם לפורשים סכומים חודשיים במסגרת פוליסת ביטוח, כמסכם בין הצדדים. אומדן הסכומים שיופקדו במנורה ביטוח בתקופת ההסכם עומד על כ- 600 מיליוני ש"ח. הרווח הצפוי מהעסקה אינו מהותי. הפקת הפוליסות לפורשי בזק כפופה לקבלת אישור המפקח.

פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות של חברות ביטוח מאוחדותא. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס	
2013	2013	2014
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	
70,962	-	71,362
5,623,375	4,652,565	5,807,146
3,615,285	3,487,971	3,776,801
3,655,351	3,363,460	3,831,219
2,462,574	2,072,972	2,629,938
15,356,585	13,576,968	16,045,104
753,834	774,739	883,903
96,971	116,451	103,408
16,278,352	14,468,158	17,103,777

נדל"ן להשקעה

השקעות פיננסיות:

נכסי חוב סחירים

נכסי חוב שאינם סחירים

מניות

השקעות פיננסיות אחרות

סך הכל השקעות פיננסיות

מזומנים ושווי מזומנים

אחר

סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות של חברות ביטוח מאוחדות (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 במרס, 2014					פירוט בסעיף	
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	בלתי מבוקר אלפי ש"ח		
3,963,716	-	3,868,816	94,900		ג	נכסי חוב סחירים
5,746,073	5,746,073	-	-		ד	נכסי חוב שאינם סחירים
233,103	-	216,343	16,760		ה	מניות
824,174	-	743,219	80,955		ו	אחרות
<u>10,767,066</u>	<u>5,746,073</u>	<u>4,828,378</u>	<u>192,615</u>			סה"כ
ליום 31 במרס, 2013					פירוט בסעיף	
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	בלתי מבוקר אלפי ש"ח		
3,657,097	-	3,523,992	133,105		ג	נכסי חוב סחירים
5,624,538	5,624,538	-	-		ד	נכסי חוב שאינם סחירים
236,958	-	220,541	16,417		ה	מניות
506,477	-	389,364	117,113		ו	אחרות
<u>10,025,070</u>	<u>5,624,538</u>	<u>4,133,897</u>	<u>266,635</u>			סה"כ
ליום 31 בדצמבר, 2013					פירוט בסעיף	
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	מבוקר אלפי ש"ח		
3,968,220	-	3,873,629	94,591		ג	נכסי חוב סחירים
5,678,069	5,678,069	-	-		ד	נכסי חוב שאינם סחירים
217,320	-	201,147	16,173		ה	מניות
599,716	-	509,322	90,394		ו	אחרות
<u>10,463,325</u>	<u>5,678,069</u>	<u>4,584,098</u>	<u>201,158</u>			סה"כ

פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות של חברות ביטוח מאוחדות (המשך)

ג. נכסי חוב סחירים

ליום 31 במרס, 2014		אגרות חוב ממשלתיות
הערך בספרים	עלות מופחתת	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
2,205,678	2,371,261	
		<u>נכסי חוב אחרים:</u>
1,477,421	1,591,221	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
1,555	1,234	נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה
3,684,654	3,963,716	סך הכל נכסי חוב סחירים
	29,140	ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 31 במרס, 2013		
הערך בספרים	עלות מופחתת	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
1,789,045	1,900,077	אגרות חוב ממשלתיות
		<u>נכסי חוב אחרים:</u>
1,660,760	1,755,229	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
1,916	1,791	נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה
3,451,721	3,657,097	סך הכל נכסי חוב סחירים
	46,663	ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 31 בדצמבר, 2013		
הערך בספרים	עלות מופחתת	
מבוקר		
אלפי ש"ח		
2,304,185	2,421,176	אגרות חוב ממשלתיות
		<u>נכסי חוב אחרים:</u>
1,462,650	1,545,688	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
1,749	1,356	נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה
3,768,584	3,968,220	סך הכל נכסי חוב סחירים
	39,888	ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות של חברות ביטוח מאוחדות (המשך)

ד. נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 31 במרס, 2014	
ערך בספרים	שווי הוגן
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	

2,477,870	3,118,118
-----------	-----------

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

3,268,203	3,707,810
5,746,073	6,825,928
104,590	

ליום 31 במרס, 2013	
ערך בספרים	שווי הוגן
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	

2,420,135	3,029,972
-----------	-----------

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

3,204,177	3,510,191
226	226
5,624,538	6,540,389
96,263	

ליום 31 בדצמבר, 2013	
ערך בספרים	שווי הוגן
מבוקר	
אלפי ש"ח	

2,473,575	3,071,607
-----------	-----------

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

3,204,494	3,552,828
5,678,069	6,624,435
105,318	

פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות של חברות ביטוח מאוחדות (המשך)

ה. מניות

ליום 31 במרס, 2014		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
219,965	183,880	מניות סחירות
13,138	10,119	מניות שאינן סחירות
233,103	193,999	סך הכל מניות
29,327		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 במרס, 2013		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
222,231	206,135	מניות סחירות
14,727	10,138	מניות שאינן סחירות
236,958	216,273	סך הכל מניות
43,678		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 בדצמבר, 2013		
הערך בספרים	עלות	
מבוקר		
אלפי ש"ח		
204,220	175,817	מניות סחירות
13,100	10,074	מניות שאינן סחירות
217,320	185,891	סך הכל מניות
32,019		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות של חברות ביטוח מאוחדות (המשך)

1. השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 במרס, 2014		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
623,280	573,584	השקעות פיננסיות אחרות סחירות
200,894	163,583	השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות
824,174	737,167	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
23,675		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 31 במרס, 2013		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
308,968	279,862	השקעות פיננסיות אחרות סחירות
197,509	156,216	השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות
506,477	436,078	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
26,116		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 31 בדצמבר, 2013		
הערך בספרים	עלות	
מבוקר		
אלפי ש"ח		
399,707	350,558	השקעות פיננסיות אחרות סחירות
200,009	163,959	השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות
599,716	514,517	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
22,703		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

השקעות פיננסיות המסווגות לאחרות כוללות בעיקר השקעות בתעודות סל, תעודות השתתפות בקרנות נאמנות, קרנות השקעה, נגזרים פיננסיים, חוזים עתידיים, אופציות ומוצרים מובנים.

**פרק ד':
הצגת נתונים כספיים
מתוך הדוחות הכספיים
המאוחדים לחברה**

מנורה מבטחים החזקות בע"מ

נתונים כספיים מתוך הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים
המיוחסים לחברה

ליום 31 במרס, 2014

בלתי מבוקרים

תקנה 38ד'

מנורה מבטחים החזקות בע"מ

נתונים כספיים מתוך הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים המיוחסים לחברה ליום 31 במרס, 2014

בלתי מבוקרים

תקנה 38ד'

תוכן העניינים

דף

2	דוח מיוחד של רואה החשבון המבקר לסקירת המידע הכספי הביניים הנפרד לפי תקנה 38ד' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידים), התש"ל-1970
3	נתונים כספיים מתוך הדוחות המאוחדים על המצב הכספי
4	נתונים כספיים מתוך דוחות רווח או הפסד המאוחדים
5	נתונים כספיים מתוך הדוחות המאוחדים על הרווח הכולל
6-7	נתונים כספיים מתוך הדוחות המאוחדים על תזרימי המזומנים
8	מידע נוסף

לכבוד בעלי המניות של מנורה מבטחים החזקות בע"מ

הנדון: דוח מיוחד של רואה החשבון המבקר לסקירת המידע הכספי הביניים הנפרד לפי תקנה 38' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970

מבוא

סקרנו את המידע הכספי הביניים הנפרד המובא לפי תקנה 38' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל - 1970 של מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן - החברה) ליום 31 במרס, 2014 ולתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. המידע הכספי הביניים הנפרד הינו באחריות הדירקטוריון וההנהלה של החברה. אחריותנו היא להביע מסקנה על המידע הכספי הביניים הנפרד לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל - "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של היישות". סקירה של מידע כספי נפרד ביניים מורכבת מבידור, בעיקר עם האנשים האחראיים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נוהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הביניים הנפרד הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם להוראות תקנה 38' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל - 1970.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

תל אביב,
28 במאי, 2014

ליום	ליום 31 במרס		
31 בדצמבר	2013	2014	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
נכסים שוטפים			
76,049	18,229	17,412	מזומנים ושווי מזומנים
265,960	292,394	354,840	השקעות פיננסיות
2,725	4,527	335	מסים שוטפים לקבל
2,287	1,089	1,345	חייבים ויתרות חובה
8,594	14,820	10,978	יתרה שוטפת עם חברה מוחזקת
355,615	331,059	384,910	סה"כ נכסים שוטפים
נכסים לא שוטפים			
21,704	23,543	19,904	הלוואות וחייבים
2,546,346	2,480,244	2,703,944	השקעות בחברות מוחזקות
725,450	719,475	703,958	הלוואות לחברות מוחזקות
7,607	9,277	7,715	נכסים בשל הטבות לעובדים
1,437	680	1,378	רכוש קבוע
129,981	127,309	129,981	נדל"ן להשקעה
3,432,525	3,360,528	3,566,880	סה"כ נכסים לא שוטפים
3,788,140	3,691,587	3,951,790	
התחייבויות שוטפות			
86,273	84,669	85,682	חלויות שוטפות של אגרות חוב
2,793	-	519	חוזים עתידיים
25,013	33,737	31,575	זכאים ויתרות זכות
114,079	118,406	117,776	סה"כ התחייבויות שוטפות
התחייבויות לא שוטפות			
703,920	775,840	699,020	אגרות חוב
11,758	14,780	11,930	התחייבויות בשל הטבות לעובדים
7,329	1,331	10,700	עודף הפסדים על השקעות בחברות מוחזקות
26,181	24,083	28,261	מסים נדחים
749,188	816,034	749,911	סה"כ התחייבויות לא שוטפות
הון המיוחס לבעלי מניות החברה			
99,429	99,429	99,429	הון מניות
332,985	332,985	332,985	פרמיה על מניות
225,491	234,447	272,019	קרנות הון
2,266,968	2,090,286	2,379,670	יתרת עודפים
2,924,873	2,757,147	3,084,103	סה"כ הון
3,788,140	3,691,587	3,951,790	

28 במאי, 2014

תאריך אישור הדוחות הכספיים

שי קומפל
מנהל כספיםארי קלמן
מנהל כלליגדליה דורון
י"ר הדירקטוריון
(זמני)

לשנה שהסתיימה	ל- 3 חודשים שהסתיימו	
ביום	ביום 31 במרס	
31 בדצמבר	2013	2014
2013	2013	2014
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	

423,627	154,401	107,591
45,311	17,878	7,452
20,032	(2,881)	4,450
2,672	-	-
971	235	238
10,287	2,356	704
502,900	171,989	120,435

51,146	9,272	2,797
17,462	6,062	2,242
68,608	15,334	5,039
434,292	156,655	115,396
3,367	481	2,700
430,925	156,174	112,696

הכנסות

רווח מחברות מוחזקות
הכנסות מהשקעות ומימון
הכנסות מימון בגין הלוואות (שחיקת הלוואות) לחברות מוחזקות
עליית ערך נדל"ן להשקעה
הכנסות מהשכרת נכסים
הכנסות מדמי ניהול מחברה מוחזקת

סך-הכל הכנסות

הוצאות

הוצאות מימון
הוצאות הנהלה וכלליות
סך-הכל הוצאות
רווח לפני מסים על ההכנסה
מסים על ההכנסה
רווח נקי

לשנה שהסתיימה	ל- 3 חודשים שהסתיימו	
ביום	ביום 31 במרס	
31 בדצמבר	2013	2014
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	
430,925	156,174	112,696
(25,136)	(15,995)	46,528
790	-	-
198	-	-
592	-	-
1,339	-	6
1,931	-	6
(23,205)	(15,995)	46,534
407,720	140,179	159,230

רווח נקי המיוחס לחברה

רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל
הועבר או יועבר לרווח והפסד

רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לחברות המוחזקות, נטו

רווח כולל אחר שלא יועבר לרווח והפסד

רווח אקטוארי בגין תוכניות להטבה מוגדרת

מסים על ההכנסה

רווח כולל אחר המיוחס לחברות המוחזקות, נטו

רווח (הפסד) כולל אחר, נטו

סה"כ רווח כולל המיוחס לחברה

לשנה שהסתיימה	ל- 3 חודשים שהסתיימו	ל- 3 חודשים שהסתיימו
ביום 31 בדצמבר	ביום 31 במרס	ביום 31 במרס
2013	2013	2014
מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר
	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח

תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

רווח נקי

430,925	156,174	112,696
---------	---------	---------

התאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת:

התאמות לסעיפי רווח והפסד:

הפסדים (רווחים) מהשקעות ומימון, נטו

פחת

עלות תשלום מבוסס מניות

עליית ערך נדל"ן להשקעה

הפסד ממימוש רכוש קבוע

רווחים מחברות מוחזקות

מסים על ההכנסה

7,295	(8,846)	(4,812)
175	31	59
292	110	-
(2,672)	-	-
77	-	-
(423,627)	(154,401)	(107,591)
3,367	481	2,700
(415,093)	(162,625)	(109,644)

שינויים בסעיפי נכסים והתחייבויות:

שינוי בהתחייבויות בשל הטבות לעובדים

ירידה (עליה) בחייבים ויתרות חובה

עלייה (ירידה) בזכאים ויתרות זכות

(287)	275	64
(1,212)	(14)	942
2,988	1,127	(1,726)
1,489	1,388	(720)

מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה:

ריבית ששולמה

ריבית שהתקבלה

מסים ששולמו

מסים שהתקבלו

דיבידנד שהתקבל

(37,486)	-	-
12,209	3,384	2,058
(1,775)	(327)	(67)
2,563	-	1,786
200,030	-	86
175,541	3,057	3,863

מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת

המיוחסים לחברה כחברה אם

192,862	(2,006)	6,195
---------	---------	-------

מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת בגין עסקאות

עם חברות מוחזקות

(4,120)	1,636	(3,371)
---------	-------	---------

מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת

188,742	(370)	2,824
---------	-------	-------

לשנה	ל- 3 חודשים שהסתיימו	
שהסתיימה	ביום	ביום 31 במרס
31 בדצמבר	2013	2014
מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר
	אלפי ש"ח	

תזרימי מזומנים מפעילות השקעה

(1,250)	-	-	רכישת רכוש קבוע
274	-	-	תמורה ממימוש רכוש קבוע
34,812	(8,161)	(85,887)	תמורה ממימוש (רכישת) ניירות ערך הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד, נטו
3,649	1,451	2,097	פרעון הלוואות לזמן ארוך
37,485	(6,710)	(83,790)	מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) השקעה המיוחסים לחברה כחברה אם
11,900	4,911	22,315	מזומנים נטו שנבעו מפעילות השקעה בגין עסקאות עם חברות מוחזקות
49,385	(1,799)	(61,475)	מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) השקעה

תזרימי מזומנים מפעילות מימון

(85,259)	-	-	פרעון אגרות חוב
(100,000)	-	-	דיבידנד ששולם לבעלי מניות החברה
(185,259)	-	-	מזומנים נטו ששימשו לפעילות מימון
2,759	(24)	14	הפרשי שער בגין יתרות מזומנים ושווי מזומנים
55,627	(2,193)	(58,637)	עלייה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
20,422	20,422	76,049	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
76,049	18,229	17,412	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

פעילות מהותית שלא במזומן

323,560	323,560	-	השקעה במניות חברה מוחזקת שהתקבלה בדרך של דיבידנד בעין
35,528	35,528	-	השקעה בשטרי הון חברה מוחזקת שהתקבלה בדרך של דיבידנד בעין

1. כללי

מידע כספי נפרד זה ערוך במתכונת מתומצתת בהתאם להוראות תקנה 38ד' לתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים ומיידים), התש"ל-1970 ואינו כולל את כל המידע הנדרש לפי תקנה 9' והתוספת העשירית לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידים), התש"ל - 1970. יש לעיין במידע כספי נפרד זה בהקשר למידע הכספי הנפרד ליום 31 בדצמבר, 2013 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולבאורים אשר נלוו אליהם.

2. עיקרי המדיניות החשבונאית

המדיניות החשבונאית שיושמה בעריכת מידע כספי נפרד זה עקבית לזו שיושמה בעריכת המידע הכספי הנפרד ליום 31 בדצמבר, 2013, למעט האמור להלן:

א. תיקונים ל- IAS 32 - מכשירים פיננסיים: הצגה, בדבר קיזוז נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות

ה-IASB פרסם תיקונים ל- IAS 32 (להלן - התיקונים ל- IAS 32) בנושא קיזוז נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות. התיקונים ל- IAS 32 מבהירים, בין היתר, את משמעות המונח "קיימת באופן מידי זכות משפטית ניתנת לאכיפה לקזז" (להלן - הזכות לקזז). התיקונים ל- IAS 32 קובעים, בין היתר, כי הזכות לקזז חייבת להיות ניתנת לאכיפה משפטית לא רק במהלך העסקים הרגיל של הצדדים לחוזה, אלא גם במקרה של פשיטת רגל או חדלות פירעון של אחד הצדדים. כמו כן, התיקונים ל- IAS 32 קובעים שעל מנת שהזכות לקזז תהיה קיימת באופן מידי, אסור שהיא תהיה תלויה באירוע עתידי או שיהיו פרקי זמן שבהם היא לא תחול, או שיהיו אירועים שיגרמו לפקיעתה. ליישום התיקונים לא היתה השפעה מהותית על המידע הכספי הנפרד של החברה.

ב. פרשנות מספר 21 של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC 21) - היטלים

בחודש מאי 2013 פרסם ה-IASB את פרשנות מספר 21 של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC 21) (להלן - הפרשנות) בדבר היטלים המוטלים על ידי מוסדות ממשלה באמצעות חקיקה. על פי הפרשנות, התחייבות לתשלום היטל תוכר רק בעת קרות האירוע היוצר את המחויבות לתשלום. ליישום הפרשנות לראשונה לא היתה השפעה מהותית על המידע הכספי הנפרד של החברה.

גילוי לתקן IFRS חדש בתקופה שלפני יישומותיקונים ל- IFRS 11 - הסדרים משותפים, בדבר רכישת זכויות בפעילות משותפת המהווה עסק כהגדרתו ב- IFRS 3

ביום 6 במאי, 2014, פרסם ה-IASB תיקונים ל- IFRS 11 - הסדרים משותפים (להלן - התיקונים), אשר דנים בטיפול החשבונאי ברכישת זכויות בפעילות משותפת המהווה עסק כהגדרתו ב- IFRS 3.

התיקונים קובעים כי הזכויות הנרכשות בעסקה כאמור יטופלו כצירוף עסקים על פי IFRS 3 ותקנים רלוונטיים נוספים, לרבות מדידת הנכסים וההתחייבויות המזוהים על פי שוויים ההוגן, הכרה במסים נדחים הנובעים ממדידה זו, טיפול בעלויות עסקה והכרה במוניטין או רווח מרכישה הזדמנותית.

התיקונים ייושמו בדרך של מכאן ולהבא החל מהמידע הכספי הנפרד לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר, 2016 או לאחריו. אימוץ מוקדם אפשרי.

פרק ה': נספחים

ריכוז תוצאות

"הערך הגלום" (Embedded Value)

של

עסקי ביטוח החיים והבריאות של מנורה

מבטחים ביטוח בע"מ ועסקי ניהול קרנות

הפנסיה של מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ

ליום 31.12.2013

על מנת לשקף בצורה נאותה יותר את הערך הגלום בקבוצה, מאחר והחברה מחזיקה ישירות במנורה מבטחים ביטוח ומנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ, מצורף בזאת תוצאות הערך הגלום המאוחד של שתי הפעילויות האמורות לדוח אחד (להלן: "הערך הגלום המאוחד").

יצוין, כי לעניין דוח זה, ההון העצמי המאוחד הינו ההון העצמי של החברה בהתאמות הנדרשות על פי כללי הערך הגלום.

פירוט לעניין התנועה בערך הגלום של כל פעילות בנפרד

לעניין דרכי החישוב, ההנחות, ההערות, ההבהרות והסייגים שעל בסיסם נערך התחשיב, ראה פירוטים בדוחות הערך הגלום של מנורה מבטחים ביטוח ומנורה מבטחים פנסיה וגמל המצורפים כנספחים.

הבהרה לעניין מידע צופה פני עתיד

קביעת הערך הגלום וערך העסקים החדשים (כהגדרת מונח זה להלן) התבססה על תחזיות, הערכות ואומדנים לאירועים עתידיים שהתממשותם אינה ודאית ואינם בשליטתה של החברה, ויש לראות בהם "מידע צופה פני עתיד" כהגדרתו בסעיף 32א לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. אין מניעה כי תחזיות, הערכות ואומדנים אלו, כולם או חלקם, לא יתממשו או שיתממשו באופן שונה מכפי שהוצג בדוח הערך הגלום המאוחד, ולפיכך התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מכפי שנחזה.

הערך הגלום המאוחד איננו אמור לייצג את השווי הכלכלי או שווי השוק של החברה או של החברות המאוחדות שלה, מנורה מבטחים ביטוח ומנורה מבטחים פנסיה וגמל.

יודגש, כי כאמור לעיל שווי התיק בתוקף איננו כולל עסקי ביטוח כללי (אלמנטרי), וכן אינו כולל תחומי פעילות אחרים של החברות בשליטתה של החברה, ואת היכולת ליצור עסקים בעתיד (מוניטין).

תוצאות הערך הגלום נכון ל-31/12/2013:

מיליוני ש"ח	EV בגין עסקי ביטוח חיים ובריאאות	EV בגין עסקי ניהול קרנות הפנסיה	התאמות להון החברה	EV בגין עסקי ביטוח חיים ובריאאות וניהול קרנות פנסיה
הון עצמי מותאם (ראה סעיף להלן)	1,146	94	756	1,996
ערך נוכחי של רווחים עתידיים בניכוי מס	2,688	5,000	-	7,688
בניכוי עלות הון נדרש	(71)	(42)	-	(113)
ערך גלום	3,763	5,052	756	9,571

ערך עסקים חדשים של מכירות בשנת 2013:

מיליוני ש"ח	VNB בגין עסקי ביטוח חיים ובריאאות	VNB בגין עסקי ניהול קרנות הפנסיה	סה"כ VNB עבור עסקי ביטוח חיים ובריאאות וניהול קרנות פנסיה
ערך עסקים חדשים לפני עלות הון נדרש	157	213	370
עלות הון נדרש בגין עסקים חדשים	(8)	(2)	(10)
סה"כ ערך עסקים חדשים	149	211	360

התאמה בין ההון העצמי המותאם לבין ההון העצמי בדוחות הכספיים:

מיליוני ש"ח	במנורה מבטחים ביטוח	במנורה מבטחים פנסיה וגמל	התאמות להון החברה	הון עצמי מותאם של החברה
הון עצמי	1,483	196	1,246	2,925
שיערוך נכסים החופפים לעסקים הכלולים והמוצגים בדוחות הכספיים לפי עלות לשווי הוגן בניכוי מס	173	-	-	173
בניכוי הוצאות רכישה נדחות (DAC)	(787)	(157)	-	(944)
בתוספת מס בגין DAC	277	55	-	332
ערך הפרש מקורי של מנורה מבטחים פנסיה הכלול בדוחות החברה (תיקי לקוחות ומוניטין)	-	-	(490)	(490)
הון עצמי מותאם בגין העסקים הכלולים	1,146	94	756	1,996

שי קומפל
מנהל כספים

ארי קלמן
מנכ"ל

תל אביב, 28 במאי, 2014

דיווח
בדבר "הערך הגלום" (Embedded Value)
של
מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

ליום 31.12.2013

תוכן

	כללי	1.
3	רקע והיקף הגילוי	1.1
4	הבהרה לעניין מידע צופה פני עתיד	1.2
4	פרקים עיקריים במסמך	1.3
4	הגדרות	1.4
6	הערות, הבהרות וסייגים	1.5
6	הערות, הבהרות וסייגים	1.5.1
6	השפעות אחרות	1.5.2
8	הטיפול בסיכונים	1.5.3
9	שיערוך נכסים לפי שווי הוגן	1.5.4
	הערך הגלום איננו אמור לייצג את השווי הכלכלי או שווי השוק של החברה או של חברת האם שלה, מנורה מבטחים החזקות בע"מ.	1.5.5
9		
10	כללי	2.1
10	טיפול בסיכונים	2.2
11	הנחות כלכליות	2.3
11	תשואה, ריבית הון ואינפלציה	2.3.1
11	מיסוי	2.3.2
11	הנחות דמוגרפיות ותפעוליות	2.4
12	הנחות דמוגרפיות	2.4.1
12	הוצאות הנהלה וכלליות עתידיות	2.4.2
12	שיטת החישוב	2.5
12	הון עצמי מותאם (ANW)	2.5.1
12	ערך נוכחי של רווחים עתידיים (PVFP)	2.5.2
12	עלות הון נדרש (CoC)	2.5.3
12	ערך עסקים חדשים (VNB)	2.5.4
13	טיפול באופציות והבטחות פיננסיות	2.6
13	ניתוח השינוי ב-EV והרווח על בסיס EV	2.7
15	מבחני רגישות	2.8
16	סקירת דוח הערך הגלום	2.9
17	הערך הגלום נכון ל-31/12/2013	3.1
17	ערך עסקים חדשים של מכירות בשנת 2013	3.2
18	התאמה בין ההון העצמי המותאם לבין ההון העצמי בדוחות הכספיים	3.3
19	ניתוח השינוי ב-EV והרווח על בסיס EV	3.4
20	פירוט הפער בין השינוי בהון העצמי המותאם לבין הרווח הנקי של החברה לשנת 2013	3.5
21	ניתוח רגישות בגין עסקים כלולים בהתאם לדרישת החוזר	3.6

1 . כללי

1.1 רקע והיקף הגילוי

על-פי חוזר המפקח על הביטוח, מיום 12 באוגוסט 2007 (חוזר ביטוח 1-11-2007) ("החוזר"), על חברות הביטוח לפרסם מידי שנה, יחד עם הדוחות הכספיים לרבעון הראשון של השנה, מידע בדבר הערך הגלום ("Embedded Value" או "EV") בפוליסות ביטוח לטווח ארוך (ביטוח חיים וביטוח בריאות) לסוף השנה הקודמת. בהתאם לחוזר, מנורה מבטחים ביטוח בע"מ ("החברה"), מפרסמת בזה, את הערך הגלום של עסקי הביטוח לטווח ארוך של החברה ליום 31 בדצמבר 2013, לרבות התנועה בערך הגלום לשנת 2013.

דיווח זה נערך על פי הכללים והעקרונות שקבע המפקח על הביטוח, אשר אימץ את הכללים והעקרונות שנקבעו בדוח וועדה משותפת של חברות הביטוח והמפקח על הביטוח, אשר פעלה בליווי יועצים מישראל ומחו"ל (להלן: "הוועדה" ו-"דוח הוועדה"), למעט לעניין הטיפול בסיכונים מסוימים המתוארים בסעיף 1.5.3 להלן, הכול כמפורט בסעיף כאמור.

אופן הגילוי בדוח זה הינו בהתאם לכללי הגילוי הכלליים בדוח הוועדה ולהוראות המפורטות בטיטת "פורמט הגילוי" אשר הוכן על ידי הוועדה בתיאום עם הממונה. "פורמט הגילוי" טרם פורסם על ידי הממונה כתוספת לחוזר.

הכללים והעקרונות שנקבעו בדוח הוועדה מפורסמים באתר משרד האוצר - אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון (www.mof.gov.il).

לדוח זה מצורף דוח סקירה של סוקר חיצוני בדבר הערך הגלום ליום 31.12.2013 וערך העסקים החדשים, המתייחסים לפוליסות ביטוח חיים ובריאות ארוכות טווח לשנה שהסתיימה באותו מועד, וכן מבחני הרגישות ביחס אליהם וניתוח התנועה בערך הגלום לשנת 2013.

1.2 הבהרה לעניין מידע צופה פני עתיד

קביעת הערך הגלום וערך העסקים החדשים (כהגדרת מונח זה להלן) התבססה על תחזיות, הערכות ואומדנים לאירועים עתידיים שהתממשותם אינה ודאית ואינם בשליטתה של החברה, ויש לראות בהם כ - "מידע צופה עתיד" כהגדרתו בסעיף 32א לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. אין מניעה כי תחזיות, הערכות ואומדנים אלו, כולם או חלקם, לא יתממשו או שיתממשו באופן שונה מכפי שהוצג בדוח הערך הגלום, ולפיכך התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מכפי שנחזה.

1.3 פרקים עיקריים במסמך

רקע כללי והסבר של שיטת החישוב.

התייחסות להנחות ששימשו בבסיס החישוב.

תוצאות הערך הגלום וערך עסקים חדשים.

תוצאות ניתוחי רגישות של הערך הגלום.

ניתוח התנועה של הערך הגלום

1.4 הגדרות

ההגדרות להלן מהוות הסבר תמציתי למושגים עיקריים, המשמשים להבנת הדיווח להלן. תיאורים והסברים מלאים נמצאים בכללים והעקרונות שבדוח הוועדה.

ערך נוכחי של רווחים עתידיים	
היוון תזרים הרווחים הצפויים העתידיים, הנובעים מהתיק הקיים של העסקים הכלולים (ראה סעיף 2.5.2 להלן).	או
	"PVFP"
"הון עצמי מותאם"	
ההון העצמי של החברה, לאחר מספר התאמות כדי שיהיה עקבי עם שווי התיק בתוקף (ראה סעיף 2.5.1 להלן).	או
	"ANW"
"עלות ההון הנדרש"	
עלות ההון הנדרש הינה ההשפעה, מבחינת בעלי המניות, על הערך הגלום בעקבות הדרישה על החברה להחזיק הון מינימלי (ראה סעיף 2.5.3 להלן).	

הערך נוכחי של רווחים עתידיים בניכוי עלות ההון הנדרש.	"שווי תיק בתוקף" או "VIF"
הערך הגלום מורכב מצירוף שני הרכיבים הבאים: "שווי תיק בתוקף" (VIF); ו- "הון עצמי מותאם" (ANW). יובהר כי ההון העצמי המותאם הינו הון עצמי המתייחס למכלול פעילויות בגין החברה כולה ולא בגין העסקים הכלולים ב-VIF בלבד. כמו כן יובהר כי שווי התיק בתוקף אינו כולל: עסקי ביטוח כללי (אלמנטרי). תחומי פעילות אחרים של חברות בשליטתה של החברה כגון פעילות סוכנויות ביטוח. היכולת ליצור עסקים נוספים בעתיד (מוניטין).	"הערך הגלום" Embedded " Value או "EV"
ערך נוכחי של רווחי העסקים מעת המכירה ועד תום תקופת הפוליסה אשר נמכרו במהלך השנה מלפני תאריך הדיווח.	"ערך עסקים חדשים" Value of New " Business או "VNB"
העסקים הכלולים בחישוב שווי התיק בתוקף: פוליסות אישיות ארוכות טווח בתיק ביטוח חיים ובריאות בתוקף נכון ליום 31 בדצמבר 2013, כולל הגדלות עתידיות בפרמיה והפקדות חד-פעמיות הנובעות מגידול בשכר, בגין פוליסות אלו. פוליסות קבוצתיות בתיק ביטוח חיים ובריאות בתוקף נכון ליום 31 בדצמבר 2013. על פי הכללים והעקרונות שבדוח הוועדה הוערכו רווחיהן של פוליסות אלו רק עד למועד החידוש הבא של הפוליסות.	"עסקים כלולים"

1.5 הערות, הבהרות וסייגים

1.5.1 הערות, הבהרות וסייגים

כאמור לעיל, הערך הגלום חושב בהתאם למתודולוגיה ולכללים והעקרונות שנקבעו בדוח הוועדה. ההנחות במודל הן לפי "ההנחות הצפויות באופן המיטבי" (Best Estimate Assumptions), דהיינו, הנחות שהינן פרי השלכת הניסיון הקיים כלפי העתיד במסגרת הסביבה בה פועלות חברות הביטוח, וללא מקדמי שמרנות. מטבע הדברים, היות ומדובר בהערכות עתידיות לזמן ארוך, התוצאות בפועל צפויות להיות שונות מאלה שהוערכו בעת חישוב הערך הגלום. סטיות מהפרמטרים וההנחות שהונחו בחיזוי הערך הגלום יכולות להשפיע באופן מהותי על התוצאה. פרמטרים אלו כוללים, בין היתר:

1. גורמים כלכליים (לדוגמא- ריבית היוון, תשואות).
2. גורמים דמוגרפיים (לדוגמא- שינויים בתמותה ותחלואה).
3. חקיקה והסדרים תחיקתיים בנושאים רלוונטיים.
4. מיסוי.
5. שינויים בסביבה העסקית.

תוצאות עתידיות, הסוטות מההערכות שבוצעו על בסיס "ההנחות הצפויות באופן המיטבי" הן טבעיות וצפוי שיתרחשו אף אם לא יתרחש שינוי כלשהו בפרמטרים האמורים. על כן צפוי, כי התוצאות בפועל מדי שנה תהיינה שונות מאלו החזויות במודל הערך הגלום ולו רק בשל תנודות אקראיות רגילות.

1.5.2 השפעות אחרות

א. הרפורמה בדמי ניהול

בחודש יוני 2012 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול), התשע"ב-2012, תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאים בחוזי ביטוח) (תיקון), התשע"ב-2012 ותקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) (תיקון מס' 4), התשע"ב-2012 שעניינן תיקון לדמי הניהול במוצרי החיסכון הפנסיוני (להלן - "התקנות").

בהתאם לתקנות, דמי הניהול המרבים שייגבו במוצרי ביטוח חיים שיימכרו החל מיום 1 בינואר, 2013, יהיו עד 1.1% מהצבירה ועד 4% מההפקדות והחל מיום 1 בינואר, 2014 יהיו עד 1.05% מהצבירה ועד 4% מההפקדות.

כמו כן אושר כי דמי הניהול המרביים בקופה משלמת לקצבה שניתן לגבות מקצבאות לא יעלה על שיעור של 0.6% מהצבירה וכן כי דמי הניהול המרביים שתהיה רשאית קופה לגבות בגין מנותקי קשר כהגדרתם על פי חוזר המפקח לא יעלה על 0.3% מהצבירה, תוך קביעה כי

במידה והקופה הצליחה ליצור קשר עם עמית שהקשר עימו נותק, היא תהיה רשאית לחזור ולגבות מחשבון העמית, החל ממועד זה ואילך, את שיעור דמי הניהול שגבתה במועד ניתוק הקשר, ולגבי תקופת ניתוק הקשר, תהיה רשאית לגבות שיעור של 0.5% דמי ניהול לשנה בלבד.

כניסת התקנות לתוקף ושינוי תקרת דמי הניהול, צפויים להקטין את דמי הניהול שיגבו על ידי החברה וזאת כתוצאה מהפחתת דמי הניהול שיגבו בגין מוצרי ביטוח שימכרו החל מיום 1 בינואר, 2013 ומהפחתת דמי הניהול בגין עמיתים מנותקי קשר. כמו כן, כניסת התקנות לתוקף עלולה להעלות את שיעור ביטולי פוליסות עם דמי ניהול גבוהים יותר שמכרה החברה בעבר והחלפתן או נידון לפוליסות חדשות עם דמי ניהול נמוכים.

להערכת החברה, הפסקת שיווק תכניות ביטוח חיים משולבות בחסכון הכוללות מקדמי קצבה מובטחים (ראה את הסעיף הבא), עשויה למתן תופעה זו.

ההשפעה הכוללת של התקנות על הכנסותיה ועל רווחיותה בשלב זה איננה ניתנת להערכה במיוחד לאור רפורמות נוספות בתחום החיסכון הפנסיוני שנכנסו לתוקף בשנים האחרונות ו/או שנמצאות בהליכי חקיקה ואשר נועדו להגביר את התחרות, השקיפות והניידות בתחום החיסכון הפנסיוני. בחישוב הערך הגלום ההשפעות האלה נלקחו בחשבון בהתאם להשפעתם על דמי הניהול של הפוליסות שנמכרו בשנת 2013.

ב. הסדרה בנושא מקדמי קצבה מובטחים בפוליסות ביטוח חיים

בחודש נובמבר 2012 פורסם חוזר "מקדמי קצבה המגלמים הבטחת תוחלת חיים". על-פי החוזר נקבע, בין היתר, כי החל ביום 1 בינואר, 2013, חברת ביטוח לא תשווק תכנית ביטוח חיים משולבת בחיסכון הכוללת מקדמי קצבה מובטחים, למעט: 1. מי שמלאו לו לפחות 60 שנה במועד המכירה 2. מי שיש לו חוזה ביטוח חיים הכולל מקדמי קצבה מובטחים ומבקש לבטלו כליל ולנייד את הכספים לחוזה ביטוח חדש עם מקדמי קצבה מובטחים והכל בכפוף לכללים נוספים שנקבעו לעניין זה בחוזר שפורסם. אמנם בשנת 2013 הותר באופן חד-פעמי לשווק כמות מוגבלת של תכניות עם מקדם מובטח תחת מגבלות שונות, אבל החל משנת 2014 לא תתאפשר מכירת חוזה ביטוח עם מקדמים מובטחים אלא בהתאם לחוזר.

בעקבות הפסקת שיווק תכניות ביטוח משולבות בחיסכון עם מקדמי קצבה מובטחים למי שטרם מלאו לו 60 שנה, חלה ירידה נכרת במכירות החדשות של ביטוחי החיים. מאידך, הפסקת שיווק הפוליסות, הכוללות מקדמי קצבה מובטחים כאמור, עשויה לשפר את שיעור שימור הפוליסות ששווקו עד שנת 2012 כולל.

נכון למועד זה, אין בידי החברה יכולת להעריך את השפעת ההסדרה האמורה, ולפיכך חישוב הערך הגלום איננו כולל השפעה זו.

1.5.3 הטיפול בסיכונים

להלן סייגים ביחס להערכת הערך הגלום המפורטת בדו"ח זה, הנובעים מהאופן שבו חישובה החברה את הערך הגלום:

- הנחות בחישוב הערך הגלום - לא נלקחו בחשבון סיכונים קיצוניים אשר ההסתברות להתרחשותם נמוכה מאוד ואשר אין ביכולתה של החברה להעריך את הסתברויות התרחשותם ואת השפעתם על החברה, כגון סיכונים תפעוליים. כמו כן, ההנחות הדמוגרפיות שביסוד המודל גובשו בעיקר על סמך מחקרים וניתוחים המבוססים על ניסיון החברה לאורך השנים האחרונות אשר לא כללו אירועים קיצוניים. אי לכך, ישנה אפשרות תיאורטית לתרחישים קיצוניים שהחברה לא לקחה בחשבון בקביעת ההנחות שביסוד המודל, על-אף הניסיון לקבוע הנחות ריאליות אשר יתאימו לניסיון בפועל בטווח הארוך.
- ביסוד המודל קיימת הנחה כי לא קיימת התאמה (קורלציה) בין גורמי הסיכון השונים, אשר עלולה להשפיע על הערך הגלום באופן מהותי. בשל היעדר נתונים מספקים לבחינת הקורלציה האמורה, לא נבדקה הנחה זו ע"י החברה.
- על פי ההנחות והכללים של הוועדה, ההנחות אמורות להיקבע, בין היתר, כך שתתקבל התוחלת של הערך הגלום לבעלי המניות. בהיעדר נתונים סטטיסטיים מובהקים מתאימים להערכת התפלגות הערך הגלום לכל הגורמים הדמוגרפיים והתפעוליים, השתמשה החברה בהנחות ריאליות של כל פרמטר ופרמטר כשלעצמו, לפי התוחלת של כל גורם רלוונטי.
- הערך הגלום מבוסס על התיאוריה לפיה משקיעים אינם זקוקים לפיצוי עבור סיכונים שאינם סיכוני שוק ובלבד שהם יכולים לפזר את חוסר הוודאות על ידי החזקת תיק השקעות מפוזר ומגוון, ועל ההנחה כי ניתן לפזר את חוסר הוודאות כאמור. בפועל, יתכן ולא ניתן לפזר חלק מהסיכונים הדמוגרפיים והתפעוליים. בהעדר שוק נזיל ועמוק לפיו ניתן להעריך את "מחיר הסיכון" שהשוק נותן לסיכונים אלה, ובהעדר מתודולוגיה מוסכמת לכימות מחיר השוק הרעיוני לסיכונים אלה, לא הקטנו את ערך הגלום בגין סיכונים אלה.
- יצוין כי הוועדה התקשרה עם יועצים אקטואריים מחו"ל על מנת לגבש מתודולוגיה ראויה ומעשית לפיה יותאם הערך הגלום באופן שישקף את עלות הסיכונים הבלתי מגודרים. צפוי כי התאמה זו תתבטא בהפחתת הערך הגלום הן ביחס לשווי תיק בתוקף (VIF) והן ביחס לשווי העסק החדש (VNB) כך שאלו ישקפו באופן הולם יותר את שווים בהתחשב בכל הסיכונים, כולל הסיכונים הלא מגודרים, וזאת בהתאם לפרקטיקה המקובלת בדיווחי הערך הגלום בעולם. התקיימו דינוים בישראל עם היועצים ואולם נכון למועד פרסום דוח זה טרם התקבלו מסקנות סופיות, ולפיכך הוועדה טרם גיבשה מתודולוגיה סדורה בעניין זה. לאור האמור לא ניתן לבצע עדיין את ההתאמה האמורה בדיווח זה.

על מנת לשקף את הערכתם של הסיכונים שלא נלקחו בחשבון כאמור לעיל, קוראי הדוח יכולים להתאים את הערך הגלום המוצג, על-פי שיקול דעתם, באמצעות ניתוחי הרגישות בסעיף 3.6, בפרט באמצעות הרגישות לשיעור ההיוון. יש להדגיש כי, כאמור לעיל, אין בידי החברה להעריך כמותית, באופן אובייקטיבי ומדעי, את השפעת הסוגיות הנ"ל על הערך הגלום, ועל-כן, הרגישויות שהוצגו אינן מהוות הערכה שכזו, אלא הן מספקות כלי למשתמשי הדוח לצורך הערכת השפעת הסוגיות לפי שיקול דעתם.

1.5.4 שיערוך נכסים לפי שווי הוגן

בהתאם לכללים והעקרונות שבדוח הוועדה, לא הותאם שווים החשבונאי של כל נכסי החברה לשווי ההוגן, אלא רק הנכסים החופפים לעסקים הכלולים בערך הגלום. יצוין כי אג"ח מיועדות בביטוח חיים הוערכו, מסיבות טכניות, בהתאם לעלותם המותאמת בספרים, תוך התחשבות בריבית שזכאיות איגרות החוב הללו, באופן שהביא לכך ששוויים ההוגן נכלל בערך הגלום.

1.5.5 הערך הגלום איננו אמור לייצג את השווי הכלכלי או שווי השוק של החברה או של חברת האם שלה, מנורה מבטחים החזקות בע"מ.

יודגש, כי כאמור לעיל שווי התיק בתוקף איננו כולל עסקי ביטוח כללי (אלמנטרי), וכן אינו כולל תחומי פעילות אחרים של החברות בשליטתה של החברה, ואת היכולת ליצור עסקים בעתיד (מוניטין).

כן יודגש, כי הערך הגלום אינו מתייחס למנורה מבטחים החזקות בע"מ, חברת האם של החברה, שלה פעילויות ועסקים נוספים.

כמו כן, הערך הגלום אינו מביא בחשבון סיכונים מסוימים כמפורט בסעיף 1.5.3 לעיל. מובן אפוא, כי לאור האמור לעיל, הערך הגלום איננו מיצג, את שווי השוק או את השווי הכלכלי הכולל של החברה, ואת שווי השוק או את השווי הכלכלי של מנורה מבטחים החזקות בע"מ.

2. מתודולוגית חישוב הערך הגלום

2.1 כללי

עקרונות חישוב הערך הגלום נעשו בהתאם לכללים והעקרונות שבדוח הוועדה, למעט לעניין הטיפול בסיכונים מסוימים המתוארים בסעיף 1.5.3 לעיל, הכל כמפורט בסעיף האמור. ההנחות במודל הן לפי "ההנחות הצפויות באופן המיטבי" (Best Estimate Assumptions), דהיינו - ללא מקדמי שמרנות. המודל אינו כולל שווי של מכירות עתידיות, אך מבחינת רמת ההוצאות וכדומה, החישוב מניח המשך פעילות עסקית. הערך הגלום לוקח בחשבון השפעות של שינויים רגולטוריים אשר פורסמו עד סוף שנת הדיווח.

2.2 טיפול בסיכונים

סיכונים פיננסיים (סיכוני שוק) - סיכוני השוק נלקחו בחשבון לפי עלותם הגלומה במחירי שוק, על ידי שימוש בטכניקה מימונית הנקראת Certainty Equivalent Approach. בטכניקה זו מקטינים את התשואות הצפויות לרמה של שיעורי ריבית חסרת סיכון. יצוין כי התזרים הצפוי מאג"ח מיועדות חושב על בסיס תשואות אג"ח אלו, ותזרים מזומנים בגין הון אף הוא לפי שיעור ריבית חסרת סיכון. לאחר התאמה זו, מהוונים את תזרימי המזומנים החזויים לפי ריבית חסרת סיכון, ללא צורך להוסיף פרמיית סיכון לשיעור ההיוון.

במסגרת התייעצות שמבוצעת בין הוועדה לבין היועצים מחו"ל, כאמור לעיל, הועדה יחד עם היועצים החלו לגבש מתודולוגיה אשר תיתן ביטוי לעובדה כי בפועל ניתן להניח תשואות עודפות על ריבית חסרת סיכון, לאור העובדה שניתן להשקיע בנכסים לא סחירים כנגד התחייבויות ביטוחיות שהן לא נזילות ולפיכך ניתן להניח תוספת לשיעור ריבית חסרת הסיכון אשר מתאים לנכסים סחירים ("פרמיית אי נזילות") כמקובל בפרקטיקה של דיווחי EV בעולם. נכון למועד פרסום דוח זה הועדה טרם גיבשה המלצות מפורטות וסופיות ולכן לא ניתן ביטוי ל"פרמיית אי הנזילות" במסגרת דו"ח זה.

סיכונים שאינם סיכוני שוק – חישוב הערך הגלום מתבסס על התיאוריה הפיננסית אשר על פיה, משקיעים אינם זקוקים לפיצוי נוסף בריבית ההיוון עבור סיכונים שאינם סיכוני שוק ובלבד שהם יכולים לפזר את חוסר הוודאות על ידי החזקת תיק השקעות מפוזר ומגוון. לכן, בהינתן הנחה זו, חושב ערך הגלום על-בסיס הנחות דמוגרפיות ותפעוליות שהן "הנחות הצפויות באופן מיטבי" ועל-ידי היוון של תזרימי המזומנים בשיעור ריבית חסרת סיכון, ללא הוספת מרווחים להנחות או לשיעור ריבית ההיוון. הוועדה בוחנת דרכים לכמת את הסיכונים שאינם ברי פיזור אולם טרם גיבשה המלצות מפורטות וסופיות בנושא.

2.3 הנחות כלכליות

2.3.1 תשואה, ריבית הוון ואינפלציה

התשואה העתידית וריבית ההיוון נקבעו על-פי עקום התשואות של ריבית חסרת סיכון צמודת מדד. שיעורי הריבית חסרת הסיכון (spot) נכון לסוף 2013 הינן:

לסוף שנה	שיעור ריבית	לסוף שנה	שיעור ריבית	לסוף שנה	שיעור ריבית
2014	(0.56%)	2024	1.79%	2034	2.38%
2015	(0.68%)	2025	1.92%	2035	2.40%
2016	(0.48%)	2026	2.03%	2036	2.42%
2017	(0.11%)	2027	2.11%	2037	2.44%
2018	0.30%	2028	2.17%	2038	2.46%
2019	0.66%	2029	2.22%	2039	2.48%
2020	0.96%	2030	2.26%	2040	2.50%
2021	1.21%	2031	2.30%	2041	2.51%
2022	1.43%	2032	2.33%	2042	2.53%
2023	1.63%	2033	2.35%	2043	2.54%

יצוין, כי אין צורך בהנחה מפורשת של אינפלציה עתידית כיוון שכל הסכומים במודל צמודים. כאשר פרמטר מסוים צפוי להשתנות שלא בהתאם לאינפלציה העתידית, נלקחה הנחה מפורשת של החריגה מהאינפלציה העתידית.

2.3.2 מיסוי

מס סטטוטורי החל על מוסד כספי:

שיעור המס על מוסדות

שנה	פיננסיים
2013	36.22%
2014 ואילך	37.71%

2.4 הנחות דמוגרפיות ותפעוליות

כל ההנחות להן השפעה מהותית על הערך הגלום נקבעו לפי האומדנים הטובים ביותר של החברה לגבי כל גורם דמוגרפי ותפעולי, ומשקפות את הציפייה של החברה לעתיד בגין גורמים אלה (ראה גם סעיף 1.5).

2.4.1 הנחות דמוגרפיות

ההנחות הדמוגרפיות, הכלולות בחישוב, נלקחו מתוך מחקרים פנימיים של החברה, ככל שישנם, ומסקנות פרי הפעלת שיקול דעת מקצועי, המבוססים הן על ניסיון רלוונטי והן על שילוב של מידע ממקורות חיצוניים, כגון מידע שהתקבל ממבטחי משנה ולוחות תמותה ותחלואה שפורסמו.

2.4.2 הוצאות הנהלה וכלליות עתידיות

הוצאות הנהלה וכלליות חושבו בהתאם לתוצאות מודל תמחיר פנימי שנערך בחברה לגבי הוצאות הקשורות לעסקים הכלולים, לרבות: הקצאת ההוצאות לתחומים השונים (ביטוח חיים וביטוח בריאות) והעמסת ההוצאות על פעילויות שונות (הפקה, ניהול שוטף, השקעות וכו'). החברה הניחה שההוצאות בעתיד יעלו בשיעור מדד המחירים לצרכן.

2.5 שיטת החישוב

2.5.1 הון עצמי מותאם (ANW)

סכום ההון העצמי נלקח מתוך הדוחות הכספיים של החברה ליום 31 בדצמבר 2013. סכום זה הוקטן בסכום הוצאות הרכישה הנדחות לפי היתרה במאזן, בניכוי העתודה למס נדחה שבגינן ובניכוי הטבת המס הצפויה בגין חלק הוצאות הרכישה הנדחות המוכרות למס הכנסה. כמו כן, נוסף שיערוך לשווי הוגן של הנכסים המוחזקים במסגרת עסקים הכלולים בחישוב הערך הגלום.

2.5.2 ערך נוכחי של רווחים עתידיים (PVFP)

הערך הנוכחי של רווחים עתידיים חושב באמצעות מודל אקטוארי המתבסס על נתוני הפוליסות ונתונים אחרים המצויים בידי החברה. מודל זה מאפשר ביצוע של תחזית תזרימי מזומנים עתידיים והיוונים.

2.5.3 עלות הון נדרש (CoC)

בוצעה תחזית של ההון הנדרש על פי הדרישות הקיימות ובהתאם להתפתחות העתידית הצפויה של העסקים הכלולים. עלות ההון הינה היוון המס על רווחי השקעה על ההון הנדרש בגין העסקים הכלולים.

2.5.4 ערך עסקים חדשים (VNB)

ערך העסקים החדשים מחושב כערך נוכחי של רווחים מעת המכירה עד תום תקופת הפוליסה. הערך נוכחי של הרווחים חושב באמצעות מודל אקטוארי המתבסס על נתוני הפוליסות ונתונים אחרים כדי לשקף את תרומת התפוקה של השנה לערך הגלום. חישוב ה VNB נערך בגין האוכלוסיות הבאות:

- כל הפוליסות שהופקו בשנת 2013.
- כיסויים חדשים שהופקו במהלך 2013 כתוספת לפוליסות שהופקו לפני 2013.

- פוליסות קבוצתיות שחודשו במהלך 2013.

יובהר כי הערך הנוכחי של הרווחים העתידיים (PVFP) כולל את ערך הרווחים, מסוף שנת 2013 ואילך בגין עסקים חדשים כאמור.

2.6 טיפול באופציות והבטחות פיננסיות

לא קיימות בעסקים הכלולים אופציות והבטחות פיננסיות מהותיות לטובת המבוטחים.

2.7 ניתוח השינוי ב-EV והרווח על בסיס EV

הטבלה בסעיף 3.4 להלן מציגה את השינוי בערך גלום, מחולק למרכיבי ההון המותאם והשווי תיק (בניכוי עלות ההון), כולל העברות בין שני מרכיבים אלה. כל הסכומים מוצגים לאחר מס. השינוי מפורט לגורמי ההשפעה השונים שלו, כדלקמן:

1. **התאמות לערך גלום ליום 31.12.2012** - בסעיף זה נכללו תיקונים ביחס לנתוני הפתיחה, כולל שינויים במתודולוגית החישוב. בשנת בדו"ח בוצעו תיקונים טכניים למודל אשר הקטינו את הערך הגלום בסך של 24 מיליוני ש"ח.

2. **שינויים בהנחות תפעוליות ודמוגרפיות** - מדי שנה החברה מעדכנת את ההנחות לפיהן מעריכים את ערך הגלום. העדכונים בוצעו בהתאם לנתונים חדשים לגבי הניסיון בפועל ולשינויים בציפיות הנהלת החברה. בביטוח חיים ובריאות השינויים העיקריים החיוביים היו בעדכון הנחות שיעורי התחלואה, הביטולים וההוצאות והשינויים העיקריים השליליים היו בעדכון שיעורי התמותה. השינויים הסתכמו בגידול של 192 מיליוני ש"ח.

3. **רווח צפוי על ערך הגלום** – הערך הגלום צפוי להניב רווחים אף אם החברה לא הייתה מוכרת עסקים חדשים ולא הייתה פועלת בתחומים נוספים שאינם כלולים ב-EV. רווחים אלה נובעים מ-3 מקורות:

א. **תשואה צפויה על שווי התיק בתוקף בסוף התקופה הקודמת** – הכנסות צפויות אלו מבוססות על שיעור התשואה הריאלית (מעל למדד) הצפויה בתחילת השנה, כולל מרווחים מעל ריבית חסרת סיכון שהיו צפויים להתקבל.

ב. **תשואה צפויה על ההון העצמי המותאם** – ההכנסות מהשקעות הצפויות מהנכסים העומדים כנגד ההון המותאם. הכנסות צפויות אלו מבוססות על שיעור התשואה הריאלית (מעל למדד) הצפוי בתחילת השנה, כולל מרווחים מעל ריבית חסרת סיכון שהיו צפויים להתקבל.

ג. **רווח כולל הצפוי לעבור משווי התיק בתוקף להון העצמי המתואם במהלך שנת 2013** – במהלך שנת 2013 ירד הרווח החזוי לשנת 2013 משווי התיק, והתווסף להון המותאם, כך שבסך הכל מקור זה לא משפיע על סך ערך הגלום בכללותו, אלא מביא להעברה ממרכיב

שווי התיק בתוקף למרכיב ההון המותאם. בהתאם לשיטת קביעת ההון העצמי המותאם, רווח זה אינו כולל השפעת הפחתת ה-DAC.

4. **השפעת הסטיות מההנחות התפעוליות והדמוגראפיות במהלך 2013** – מטבע הדברים, הניסיון בפועל לגבי שיעורי התביעות, הביטולים, ההוצאות וכדומה היו שונים במהלך התקופה מאלו שהונחו לצורך חישוב ערך הגלום. סטיות אלו משפיעות גם על הרווחים הצפויים לאחר השנה וגם על הרווחים של השנה עצמה, וההשפעות מוצגות בסעיף זה בנפרד על השווי תיק בתוקף ועל ההון המותאם בהתאמה. בנוסף, סעיף זה כולל את ההשפעה ממספר גורמים שכל אחד מהם לא מהותי להערכת החברה, הכוללים, בין היתר, שינויים לפוליסות ביטוח קיימות, תנאי ביטוח משנה או הסכמי עמלות עם סוכנים.

5. **רווח מעסקים חדשים** – הערך הגלום אינו כולל את הערך הצפוי להתווסף מעסקים חדשים שימכרו בעתיד. על כן, סעיף זה מציג את התוספת לערך הגלום לסוף התקופה הקודמת, עקב מכירת פוליסות ביטוח חדשות במהלך השנה. התוספת מחולקת להשפעה בפועל מהעסקים החדשים על הרווחים בתקופה עצמה (מוצגת תחת ההון המותאם) ולרווחים הצפויים מהעסקים החדשים בעתיד (ומוצג תחת השווי תיק בתוקף).

6. **הוצאות פיתוח שלא נכללו ב-EV** – כאן מוצגת ההשפעה, על הרווחים בפועל בשנה, של ההוצאות החריגות שלא נכללו בערך גלום, אלא יוחסו למכירות עתידיות. בשנת 2013 לא היו הוצאות פיתוח שלא נכללו ב-EV.

נהוג לכנות את סיכום השינויים בסעיפים 2 עד 6 "רווח תפעולי על בסיס ערך גלום". סיכום זה משקף את הערך שהתווסף לערך הגלום, או הרווח במונחי ערך, הנובע בפעילות השוטפת של החברה, למעט ההשפעה מעסקים שלא כלולים ב-EV (כגון ביטוח אלמנטרי) ולפני ההשפעה של אינפלציה וגורמים כלכליים לא צפויים, כגון שינויים שלא היו צפויים בשיעורי הריבית בשוק, בשוק ההון ובאינפלציה.

7. **רווח מפריטים מיוחדים** - לא היה רווח מפריטים מיוחדים בשנת 2013.

8. **השפעת אינפלציה במהלך 2013** – סעיף זה כולל את השפעת תשואה רעיונית על הון החברה המתואם ועל כל תזרימי ה-VIF, בשיעור האינפלציה בשנת 2013 (1.9%). בסעיפים הבאים מוצגת ההשפעה של התשואות הריאליות מעל המדד.

9. רווח מסטיות מההנחות הכלכליות במהלך 2013 ומשינויים להנחות כלכליות – סעיף זה כולל שלושה מרכיבים:

א. ההשפעה על שווי התיק כתוצאה משינויים בהנחות הכלכליות אשר מבוססות על הריביות בשוק בסוף השנה הקודמת לעומת ההנחות הכלכליות אשר מבוססות על ריביות השוק בסוף שנת 2013. הנחות אלו כוללות את ריבית ההיוון ואת התשואות הצפויות.

ב. ההשפעה מהסטיות של הפרמטרים הכלכליים בפועל במהלך השנה לעומת התשואה שהיתה צפויה בתחילת השנה, כולל מרווחים מעל הריבית חסרת הסיכון שהיו צפויים להתקבל. ההשפעה הינה בשני מרכיבי ה-EV:

- בהון המותאם - עקב ההשפעה על הרווח בעיקר מתשואות שונות מהצפוי על נכסי החברה העומדים כנגד ההון וכנגד עתודות הביטוח בגין העסקים הכלולים.

- בשווי התיק – עקב ההשפעה על הרווחים העתידיים כתוצאה מההשפעה על יתרות החסכון מהפער בין התשואות שהושגו בפועל מעל אלה שנצפו לפני שנה.

ג. ירידה בשווי התיק בתוקף כתוצאה מהעלאת שיעורי המס ב- 83 מיליוני ש"ח.

נהוג לכנות את סיכום השינויים בסעיפים 2 עד 9 "רווח על בסיס ערך גלום" בגין עסקים כלולים. סכום זה משקף את הערך שהתווסף לערך הגלום, או הרווח במונחי ערך, הנובע מפעילות שוטפת של החברה, כולל ההשפעות מגורמים כלכליים וכולל פריטים מיוחדים, אך ללא ההשפעה של עסקים שלא כלולים ב-EV (כגון ביטוח אלמנטרי).

10. רווח מעסקים לא-כלולים – סך הערך הגלום כולל את מלוא ההון העצמי של החברה, ועל כן חלק מהגידול/קיטון בערך גלום מוסבר מהרווחים/ההפסדים של תחומי פעילות שאינם כלולים בשווי תיק. בסעיף זה (קיטון להון מותאם), כלולים הוצאות מימון שלא שויכו למגזרי הפעילות בסך 82 מיליוני ש"ח (לפני מס).

סיכום השינויים בסעיפים 2 עד 10 הינו "רווח על בסיס ערך גלום, כולל רווח מעסקים לא כלולים", כאשר הרווח לעסקים לא כלולים נמדד על בסיס "רווח כולל" חשבונאי.

11. הזרמת הון / (תשלום דיבידנדים) – תנועת ההון נובע מתשלום דיבידנד בסך 409 מיליוני ש"ח מהחברה.

2.8 מבחני רגישות

במבחני הרגישות המוצגים בסעיף 3.6 להלן, אומצו הגישות הבאות:

1. הרגישויות מתייחסות לכל העסקים הכלולים אלא אם צוין אחרת.
2. מבחני הרגישות מתייחסים לכל הנחה בנפרד, ללא מדידה של השפעות מצטברות או מתקזזות או שינויים נגזרים על גורמים אחרים וכדומה.

3. הרגישות בגין ערך העסקים החדשים מתייחסת לשינויים מסוף שנת 2013 ואילך, ולא לתקופה מעת המכירה ועד לסוף שנת 2013.
4. **תמותה של מבוטחים שאינם מקבלי קצבה** – מבחני הרגישות של שיעורי תמותה (כולל מוות מתאונה), לא כולל תמותה של מבוטחים מקבלי קצבאות זקנה ומקבלי פיצוי חודשי בגין אובדן כושר או סיעוד.
5. **תמותה של מקבלי קצבת זקנה** – מבחן רגישות של שיעורי תמותה למקבלי קצבאות זקנה בלבד, לא כולל תמותה של מקבלי קצבאות אחרים.
6. **תחלואה** – מבחן הרגישות כולל את כל התביעות שאינם מקרי מוות הכלולים בסעיף 4 קטן לעיל, כולל תחלואה ממחלות קשות, אובדן כושר עבודה, סיעוד, ניתוחים ואשפוז, נכות מתאונה וכו'. המבחן מתייחס לשכיחויות של מקרי תביעה ולא לתקופת תשלום התביעות בגין אי-כושר עבודה וסיעוד.
7. **ריבית** – תוצאת מבחן הרגישות כוללות את:
 - א. השפעת שינוי שיעור ריבית המשמש כריבית היוון והתשואה הצפויה מהשקעות נכסי החברה על ערך נוכחי של הרווחים העתידיים (PVFP).
 - ב. השפעת שינוי שיעור הריבית על שווי נכסים נושאי ריבית שקלית או צמודה, המגבים את העסקים הכלולים.
8. **שיעור לקיחת קצבה** - השפעה אפשרית על פוליסות עם מקדם קצבה באם שיעור המבוטחים שבוחרים לקחת קצבה יעלה ב-10%.

2.9 סקירת דוח הערך הגלום

דוח הערך הגלום ליום 31.12.2013 וערך העסקים החדשים לשנה שהסתיימה באותו תאריך, וכן מבחני הרגישות ביחס אליהם נסקר על ידי ר"ח קוסט פורר גבאי את קסירר (Ernst and Young). דוח הסוקר החיצוני מצורף בנספח א' לדוח זה.

3. תוצאות (במיליוני ₪)

3.1 הערך הגלום נכון ל-31/12/2013

מיליוני ₪	EV בגין עסקים כלולים בביטוח חיים ובריאות
הון עצמי מותאם (ראה סעיף 3.3 להלן)	1,146
ערך נוכחי של רווחים עתידיים בניכוי מס	2,688
בניכוי עלות הון נדרש	(71)
ערך גלום	3,763

3.2 ערך עסקים חדשים של מכירות בשנת 2013

מיליוני ₪	VNB בגין עסקים כלולים בביטוח חיים ובריאות
ערך עסקים חדשים לפני עלות הון נדרש	157
עלות הון נדרש בגין עסקים חדשים	(8)
סה"כ ערך עסקים חדשים	149

3.3 התאמה בין ההון העצמי המותאם לבין ההון העצמי בדוחות הכספיים

במיליוני ₪	
1,483	הון עצמי (מאזן החברה)
173	שיערוך נכסים החופפים לעסקים הכלולים והמוצגים בדוחות הכספיים לפי עלות לשווי הוגן בניכוי מס
(787)	בניכוי הוצאות רכישה נדחות (DAC)
277	בתוספת מס בגין DAC
1,146	הון עצמי מתואם בגין העסקים הכלולים

3.4 ניתוח השינוי ב-EV והרווח על בסיס EV

ערך גלום	שווי תיק בתוקף	הון עצמי מותאם	ראה סעיף	
3,611	2,257	1,354		ערך גלום ליום 31.12.2012
(24)	(24)		2.7.1	התאמות לערך גלום ליום 31.12.2012
3,587	2,233	1,354		ערך גלום מותאם ליום 31.12.2012
				רווח תפעולי ריאלי מהתיק בתוקף ליום 31.12.2012:
192	199	(7)	2.7.2	- שינויים בהנחות תפעוליות ודמוגרפיות
126	90	36	2.7.3	- גידול ריאלי צפוי
-	(182)	182	2.7.3	- רווח כולל (ריאלי) צפוי לעבור משווי תיק להון עצמי במהלך 2013
				- השפעת הסטיות מההנחות התפעוליות והדמוגרפיות במהלך 2012 ושינויים אחרים לתיק בתוקף
(23)	(39)	16	2.7.4	
295	68	227		סה"כ
149	328	(179)	2.7.5	רווח מעסקים חדשים
-	-	-	2.7.6	הוצאות פיתוח שלא נכללו ב- EV
444	396	48		רווח תפעולי לפי ערך גלום
-	-	-	2.7.7	רווח מפריטים מיוחדים
59	43	16	2.7.8	השפעת אינפלציה במהלך 2013
53	(55)	108	2.7.9	רווח מסטיות מההנחות הכלכליות במהלך 2013 ומשינויים להנחות כלכליות
556	384	172		סה"כ רווח על בסיס ערך גלום - בגין עסקים כלולים והון
29	-	29	2.7.10	רווח כולל מעסקים לא-כלולים
585	384	201		סה"כ רווח על בסיס ערך גלום – כולל כל עסקי החברה
(409)	-	(409)	2.7.11	תנועות הון
176				סה"כ שינוי ב-EV
3,763	2,617	1,146		ערך גלום ליום 31.12.2013

3.5 פירוט הפער בין השינוי בהון העצמי המותאם לבין הרווח הנקי של החברה לשנת 2013

269	רווח נקי
(25)	פריטים שהועברו דרך קרן הון
244	רווח כולל (לאחר מס)
(81)	שינוי ב- DAC לפני מס
29	מס בגין השינוי ב- DAC
9	שינוי שיערוך נכסים בשווי הוגן בניכוי מס
201	רווח כולל מותאם לבסיס של ערך גלום
(409)	תנועות הון
(208)	סה"כ שינוי בהון העצמי המותאם

3.6 ניתוח רגישות בגין עסקים כלולים בהתאם לדרישת החוזר

ראה סעיף	שינוי בערך גלום		שינוי בערך עסקים חדשים	
	במליוני ₪	ב - %	במליוני ₪	ב - %
התוצאה הבסיסית	3,763		149	
הפחתה של 0.5% בריבית חסרת הסיכון	2.8.7	5	14	9.4
עליה של 10% בהוצאות הנהלה וכלליות		(176)	(22)	(14.8)
עליה יחסית של 10% בשיעורי הביטולים (כולל פדיונות וסילוקים)		(171)	(36)	(24.2)
עליה של 10% בשיעורי התמותה בגין מבוטחים לפני גיל פרישה	2.8.4	(76)	(15)	(10.1)
עליה של 10% בשיעורי התחלואה	2.8.6	(219)	(35)	(23.5)
ירידה יחסית של 10% בשיעור התמותה עבור מקבלי קצבאות זקנה	2.8.5	(69)	(2)	(1.3)
תרחיש עליה של 10% בשיעור מקבלי קצבה (בהתאם לסעיף 1.5.2)	2.8.8	(23)	1	0.7

במידה ולניתוח הרגישות השפעה סימטרית לשני הכיוונים, מוצג לעיל השינוי בכיוון האחד בלבד.

אברהם לוונגליק
אקטואר ראשי

מוטי רוזן
מנכ"ל

תל אביב, 28 במאי, 2013

28 במאי, 2014

לכבוד הדירקטוריון של

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

א.ג.נ.

הנדון : סקירת דוח הערך הגלום ליום 31.12.2013

א. לבקשתכם סקרנו את המידע, אשר הוכן על ידי מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן החברה), בדבר הערך הגלום ליום 31.12.2013, ערך העסקים החדשים לשנה שהסתיימה באותו תאריך, ניתוח התנועה בערך הגלום ומבחי הרגישות ביחס אליהם, המתייחסים לפוליסות ביטוח חיים ובריאות ארוכות טווח (להלן – "דוח הערך הגלום").

ב. סקירתנו כללה, בין היתר:

1. דיונים וביורורים עם הגורמים הרלבנטיים בחברה, ביצוע נהלים אנליטיים בהתייחס לתוצאות המוצגות בדוח הערך הגלום ובהתייחס למידע פיננסי וסטטיסטי אחר.

2. התאמה בין תוצאות החישוב ומידע פיננסי של החברה.

3. השוואה של הנחות הדמוגרפיות והתפעוליות, לפיהם נערך דוח הערך הגלום, עם ניסיון העבר בחברה ומידע חיצוני רלוונטי.

4. בחינת ההתאמה של המתודולוגיה, ההנחות ודרך ההצגה, לפיהם נערך דוח הערך הגלום, לחוזר המפקח על הביטוח מספר 1-11-2007 על נספחיו (להלן חוזר המפקח). חוזר המפקח אימץ את הכללים והעקרונות שנקבעו בדוח וועדה משותפת של חברות הביטוח והמפקח על הביטוח (להלן "הוועדה"), אשר פעלה בליווי יועצים מישראל ומח"ל.

ג. בהתבסס על סקירתנו, ובהסתמך על נתונים ומידע שסופקו על ידי החברה הרינו לציין כדלקמן:

1. המתודולוגיה וההנחות שתוארו בדוח הערך הגלום עומדות, מכל הבחינות המהותיות בחוזר המפקח, בכפוף לאמור בסעיף ד(3) להלן.

2. אופן הגילוי בדוח הערך הגלום עומד מכל הבחינות המהותיות בחוזר המפקח ובהוראות המפורטות ב- "פורמט גילוי" אשר הוכן על ידי הוועדה בתאום עם המפקח על הביטוח. "פורמט גילוי" זה טרם פורסם על ידי המפקח על הביטוח כתוספת לחוזר המפקח.

3. לא עלה בסקירתנו דבר המצביע על כך כי ההנחות הדמוגרפיות והתפעוליות אשר הוצגו בפנינו במהלך הסקירה אינן סבירות בהתבסס על ניסיון החברה בעבר ובהווה וציפיות ההנהלה לגבי העתיד, בכפוף לאמור בסעיף ד(2) להלן.

4. לא עלה בסקירתנו דבר המצביע על כך שהערך הגלום בסך 3,763 מליון ש"ח, הערך של עסקים חדשים בסך 149 מליון ש"ח, מבחי הרגישות ביחס אליהם וניתוח התנועה בערך הגלום לא הוערכו כיאות על פי המתודולוגיה וההנחות שתוארו בדוח הערך הגלום ושהוצגו בפנינו במהלך הסקירה.

ד. אנו מפנים את תשומת הלב לנושאים הבאים:

1. דוח הערך הגלום הוכן על בסיס הנחות שהינן פרי השלכת הניסיון הקיים כלפי העתיד במסגרת הסביבה בה פועלת החברה. מטבע הדברים, היות ומדובר בהערכות עתידיות לזמן ארוך, התוצאות בפועל צפויות להיות שונות מאלה שהוערכו בעת חישוב הערך הגלום.
2. קיימת אי ודאות לגבי השלכות של הרפורמות בענפי החיסכון ארוך טווח והבראות. חישוב הערך הגלום אינו כולל חלק מההשפעות האפשריות, אם יהיו, כמפורט בסעיף 1.5.2 לדוח הערך הגלום.
3. הערות, הבהרות וסייגים לגבי הטיפול בסיכונים המתוארים בסעיף 1.5.3 לדוח הערך הגלום.

בכבוד רב,

קוסט, פורר גבאי את קסירר

רואי חשבון

דיווח
בדבר "הערך הגלום" (Embedded Value)
של
מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ

ליום 31.12.2013

תוכן

2.....	תוכן	
3.....	כללי	1
3.....	רקע והיקף הגילוי	1.1
4.....	הבהרה לעניין מידע צופה פני עתיד	1.2
4.....	פרקים עיקריים במסמך	1.3
4.....	הגדרות	1.4
5.....	הערות, הבהרות וסייגים	1.5
5.....	כללי	1.5.1
5.....	השפעות אחרות	1.5.2
5.....	הטיפול בסיכונים	1.5.3
6.....	שיערוך נכסים לפי שווי הוגן	1.5.4
6.....	הסדרי סבסוד ממשלתי לקרנות פנסיה	1.5.5
6.....	הערך הגלום איננו אמור לייצג את השווי הכלכלי או שווי השוק של החברה או של חברת האם שלה,	1.5.6
7.....	מנורה מבטחים החזקות בע"מ	
7.....	מתודולוגית חישוב הערך הגלום	2
7.....	כללי	2.1
7.....	טיפול בסיכונים	2.2
8.....	הנחות כלכליות	2.3
8.....	תשואה, ריבית הוון ואינפלציה	2.3.1
8.....	מיסוי	2.3.2
8.....	הנחות דמוגרפיות ותפעוליות	2.4
8.....	הנחות דמוגרפיות	2.4.1
8.....	הוצאות הנהלה וכלליות עתידיות	2.4.2
9.....	שיטת החישוב	2.5
9.....	הון עצמי מותאם (ANW)	2.5.1
9.....	ערך נוכחי של רווחים עתידיים (PVFP)	2.5.2
9.....	עלות הון נדרש (CoC)	2.5.3
9.....	ערך עסקים חדשים (VNB)	2.5.4
9.....	טיפול באופציות והבטחות פיננסיות	2.6
9.....	ניתוח השינוי ב-EV והרווח על בסיס EV	2.7
11.....	מבחני רגישות	2.8
11.....	סקירת דוח הערך הגלום	2.9
12.....	תוצאות (במליוני ש"ח)	3
12.....	הערך הגלום נכון ל-31/12/2013	3.1
12.....	ערך עסקים חדשים של מכירות בשנת 2013	3.2
12.....	התאמה בין ההון העצמי המותאם לבין ההון העצמי בדוחות הכספיים	3.3
13.....	ניתוח השינוי ב-EV והרווח על בסיס EV	3.4
14.....	פירוט הפער בין השינוי בהון העצמי המותאם לבין הרווח הנקי לחברה	3.5
14.....	ניתוחי הרגישות בגין עסקי ניהול קרנות פנסיה	3.6

1.1 רקע והיקף הגילוי

על-פי חוזר המפקח על הביטוח, מיום 12 באוגוסט 2007 (חוזר ביטוח 1-11-2007) ("החוזר"), על חברות הביטוח לפרסם מידי שנה, יחד עם הדוחות הכספיים לרבעון הראשון של השנה, מידע בדבר הערך הגלום ("Embedded Value" או "EV") בפוליסות ביטוח לטווח ארוך (ביטוח חיים וביטוח בריאות) לסוף השנה הקודמת. החובה לפרסם מידע בדבר הערך הגלום אינה חלה על פעילות ניהול קרנות פנסיה אולם הנהלת חברת מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ החליטה לפרסם את נתוני הערך הגלום של עסקי הפנסיה שבניהולה. עד לדיווח על הערך הגלום ליום 31/12/2011 - נתוני הערך הגלום של עסקי הפנסיה במנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ פורסמו במסגרת נתוני חברת הביטוח מנורה מבטחים ביטוח בע"מ אולם במהלך פברואר 2012 הועברו מניות מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ ממנורה מבטחים ביטוח בע"מ למנורה מבטחים החזקות בע"מ ולכן הפרסום החל מ - 31/12/2012 נעשה במסגרת הדוח הכספי של מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ.

דיווח זה נערך על פי הכללים והעקרונות שקבע המפקח על הביטוח, אשר אימץ את הכללים והעקרונות שנקבעו בדוח וועדה משותפת של חברות הביטוח והמפקח על הביטוח, אשר פעלה בליווי יועצים מישראל ומחול"ל (להלן: "הוועדה" ו-"דוח הוועדה"), למעט לעניין הטיפול בסיכונים מסוימים המתוארים בסעיף 1.5.3 להלן, הכול כמפורט בסעיף כאמור.

אופן הגילוי בדוח זה הינו בהתאם לכללי הגילוי הכלליים בדוח הוועדה ולהוראות המפורטות בטיוטת "פורמט הגילוי" אשר הוכן על ידי הוועדה בתיאום עם הממונה. "פורמט הגילוי" טרם פורסם על ידי הממונה כתוספת לחוזר.

הכללים והעקרונות שנקבעו בדוח הוועדה מפורסמים באתר משרד האוצר - אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון (www.mof.gov.il).

דיווח זה כולל את הערך הגלום של עסקי ניהול הפנסיה של החברה, שחושבו לפי העקרונות האמורים, בשינויים המחויבים. לדוח זה מצורף דוח סקירה של סוקר חיצוני בדבר הערך הגלום ליום 31.12.2013 וערך העסקים החדשים, המתייחסים לעסקי ניהול קרנות הפנסיה לשנה שהסתיימה באותו מועד, וכן מבחני הרגישות ביחס אליהם וניתוח התנועה בערך הגלום לשנת 2013.

1.2 הבהרה לעניין מידע צופה פני עתיד

קביעת הערך הגלום וערך העסקים החדשים (כהגדרת מונח זה להלן) התבססה על תחזיות, הערכות ואומדנים לאירועים עתידיים שהתממשותם אינה ודאית ואינם בשליטתה של החברה, ויש לראות בהם כ - "מידע צופה עתיד" כהגדרתו בסעיף 32א לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. אין מניעה כי תחזיות, הערכות ואומדנים אלו, כולם או חלקם, לא יתממשו או שיתממשו באופן שונה מכפי שהוצג בדוח הערך הגלום, ולפיכך התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מכפי שנחזה.

1.3 פרקים עיקריים במסמך

רקע כללי והסבר של שיטת החישוב.
התייחסות להנחות ששימשו בבסיס החישוב.
תוצאות הערך הגלום וערך עסקים חדשים.
תוצאות ניתוחי רגישות של הערך הגלום.
ניתוח התנועה של הערך הגלום

1.4 הגדרות

ההגדרות להלן מהוות הסבר תמציתי למושגים עיקריים, המשמשים להבנת הדיווח להלן. תיאורים והסברים מלאים נמצאים בכללים והעקרונות שבדוח הוועדה.

ערך נוכחי של רווחים עתידיים או "PVFP"	היוון תזרים הרווחים הצפויים העתידיים, הנובעים מהתיק הקיים של העסקים הכלולים (ראה סעיף 2.5.2 להלן).
"הון עצמי מותאם" או "ANW"	ההון העצמי של החברה, לאחר מספר התאמות כדי שיהיה עקבי עם שווי התיק בתוקף (ראה סעיף 2.5.1 להלן).
"עלות ההון הנדרש"	עלות ההון הנדרש הינה ההשפעה, מבחינת בעלי המניות, על הערך הגלום בעקבות הדרישה על החברה להחזיק הון מינימלי (ראה סעיף 2.5.3 להלן).
"שווי תיק בתוקף" או "VIF"	הערך נוכחי של רווחים עתידיים בניכוי עלות ההון הנדרש.
"הערך הגלום" או "Embedded Value" או "EV"	הערך הגלום מורכב מצירוף שני הרכיבים הבאים: "שווי תיק בתוקף" (VIF); ו- "הון עצמי מותאם" (ANW).
	יובהר כי ההון העצמי המותאם הינו הון עצמי המתייחס למכלול פעילויות בגין החברה כולה ולא בגין העסקים הכלולים ב-VIF בלבד. כמוכן יובהר כי שווי התיק בתוקף אינו כולל: • תחום פעילות ניהול קופות גמל. • היכולת ליצור עסקים נוספים בעתיד (מוניטין).
"ערך עסקים חדשים" או "Value of New Business" או "VNB"	ערך נוכחי של רווחי העסקים מעת המכירה ועד תום תקופת הביטוח אשר נמכרו במהלך השנה מלפני תאריך הדיווח.
"עסקים כלולים"	העסקים הכלולים בחישוב שווי התיק בתוקף: עסקי ניהול קרנות פנסיה המתנהלות על ידי החברה.

1.5 הערות, הבהרות וסייגים

1.5.1 כללי

כאמור לעיל, הערך הגלום חושב בהתאם למתודולוגיה ולכללים והעקרונות שנקבעו בדוח הוועדה. ההנחות במודל הן לפי "ההנחות הצפויות באופן המיטבי" (Best Estimate Assumptions), דהיינו, הנחות שהינן פרי השלכת הניסיון הקיים כלפי העתיד במסגרת הסביבה בה פועלת החברה המנהלת את קרנות הפנסיה, וללא מקדמי שמרנות. מטבע הדברים, היות ומדובר בהערכות עתידיות לזמן ארוך, התוצאות בפועל צפויות להיות שונות מאלה שהוערכו בעת חישוב הערך הגלום.

סטיות מהפרמטרים וההנחות שהונחו בחיזוי הערך הגלום יכולות להשפיע באופן מהותי על התוצאה. פרמטרים אלו כוללים, בין היתר:

1. גורמים כלכליים (לדוגמא- ריבית היוון, תשואות).
2. גורמים דמוגרפיים (לדוגמא- שינויים בתמותה ותחלואה).
3. חקיקה והסדרים תחיקתיים בנושאים רלוונטיים.
4. מיסוי.
5. שינויים בסביבה העסקית.

תוצאות עתידיות, הסטיות מההערכות שבוצעו על בסיס "ההנחות הצפויות באופן המיטבי" הן טבעיות וצפוי שיתרחשו אף אם לא יתרחש שינוי כלשהו בפרמטרים האמורים. על כן צפוי, כי התוצאות בפועל מדי שנה תהיינה שונות מאלו החזויות במודל הערך הגלום ולו רק בשל תנודות אקראיות רגילות.

1.5.2 השפעות אחרות

מיסוי החברה המנהלת

בחודש יוני 2013 פורסם צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (תיקון), התשע"ג-2013 אשר קבע כי שיעור מס השכר החל על מוסדות כספיים יעמוד על 18% מהשכר ששולם בעד עבודה בחודש יוני 2013 ואילך ומס הרווח יעמוד על 18% מהרווח שהופק (שיעור מס השכר שהיה בתוקף עד מועד זה היה 17%).

ביום 30 ביולי, 2013 אושרה בכנסת התכנית הכלכלית לשנים 2013-2014 (חוק התקציב), אשר כוללת בין היתר שינויים פיסקאליים אשר מטרתם העיקרית היא העמקת גביית המיסים. השינויים האמורים כוללים, בין היתר, העלאת שיעור מס החברות מ- 25% ל- 26.5% החל משנת 2014.

1.5.3 הטיפול בסיכונים

להלן סייגים ביחס להערכת הערך הגלום המפורטת בדו"ח זה, הנובעים מהאופן שבו חישוב החברה את הערך הגלום:

- **הנחות בחישוב הערך הגלום** - בשונה מהאמור בדוח הוועדה, לא נלקחו בחשבון סיכונים קיצוניים אשר ההסתברות להתרחשותם נמוכה מאוד ואשר אין ביכולתה של החברה להעריך את ההסתברויות התרחשותם ואת השפעתם על החברה, כגון סיכונים תפעוליים.
- כמו כן, ההנחות הדמוגרפיות שביסוד המודל גובשו בעיקר על סמך מחקרים וניתוחים המבוססים על ניסיון החברה לאורך השנים האחרונות אשר לא כללו אירועים קיצוניים. אי לכך, ישנה אפשרות תיאורטית לתרחישים קיצוניים שהחברה לא לקחה בחשבון בקביעת ההנחות שביסוד המודל, על-אף הניסיון לקבוע הנחות ריאליות אשר יתאימו לניסיון בפועל בטווח הארוך.

- ביסוד המודל קיימת הנחה כי לא קיימת התאמה (קורלציה) בין גורמי הסיכון השונים, אשר עלולה להשפיע על הערך הגלום באופן מהותי. בשונה מהאמור בדוח הוועדה, בשל היעדר נתונים מספקים לבחינת הקורלציה האמורה, לא נבדקה הנחה זו ע"י החברה.
- על פי ההנחיות והכללים של הוועדה, ההנחות אמורות להיקבע, בין היתר, כך שתתקבל התוחלת של הערך הגלום לבעלי המניות. בהיעדר נתונים סטטיסטיים מובהקים מתאימים להערכת התפלגות הערך הגלום לכל הגורמים הדמוגרפיים והתפעוליים, השתמשה החברה בהנחות ריאליות של כל פרמטר ופרמטר כשלעצמו, לפי התוחלת של כל גורם רלוונטי.
- הערך הגלום מבוסס על התיאוריה לפיה משקיעים אינם זקוקים לפיצוי עבור סיכונים שאינם סיכוני שוק ובלבד שהם יכולים לפזר את חוסר הוודאות על ידי החזקת תיק השקעות מפוזר ומגוון, ועל ההנחה כי ניתן לפזר את חוסר הוודאות כאמור. בפועל, יתכן ולא ניתן לפזר חלק מהסיכונים הדמוגרפיים והתפעוליים. בהעדר שוק נזיל ועמוק לפיו ניתן להעריך את "מחיר הסיכון" שהשוק נותן לסיכונים אלה, ובהעדר מתודולוגיה מוסכמת לכימות מחיר השוק הרעיוני לסיכונים אלה, לא הקטנו את ערך הגלום בגין סיכונים אלה.
- יציין כי קודם למועד פרסום הדו"ח התקשרה הוועדה עם יועצים אקטואריים מחו"ל על מנת לגבש מתודולוגיה ראויה ומעשית לפיה יותאם הערך הגלום באופן שישקף את עלות הסיכונים הבלתי מגודרים. צפוי כי התאמה זו תתבטא בהפחתת הערך הגלום הן ביחס לשווי תיק בתוקף (VIF) והן ביחס לשווי העסק החדש (VNB) כך שאלו ישקפו באופן הולם יותר את שוויים בהתחשב בכל הסיכונים, כולל הסיכונים הלא מגודרים, וזאת בהתאם לפרקטיקה המקובלת בדיווחי הערך הגלום בעולם. נכון למועד פרסום דוח זה טרם התקבלו המלצות מפורטות או סופיות מהיועצים האמורים, ולפיכך הוועדה טרם גיבשה מתודולוגיה סדורה בענין זה. לאור האמור לא ניתן לבצע עדיין את ההתאמה האמורה בדיווח זה.
- על מנת לשקף את הערכתם של הסיכונים שלא נלקחו בחשבון כאמור לעיל, קוראי הדוח יכולים להתאים את הערך הגלום המוצג, על-פי שיקול דעתם, באמצעות ניתוחי הרגישות בסעיף 3.5. יש להדגיש כי, כאמור לעיל, אין בידי החברה להעריך כמותית, באופן אובייקטיבי ומדעי, את השפעת הסוגיות הנ"ל על הערך הגלום, ועל-כן, הרגישויות שהוצגו אינן מהוות הערכה שכזו, אלא הן מספקות כלי למשתמשי הדוח לצורך הערכת השפעת הסוגיות לפי שיקול דעתם.

1.5.4 שיערוך נכסים לפי שווי הוגן

בהתאם לכללים והעקרונות שבדוח הוועדה, ולכללי ניהול קרנות פנסיה חדשות, לא הותאם שוויים החשבונאי של אגרות חוב המיועדות בקרן הפנסיה המקיפה לשווי ההוגן, ובהתאם לכך שווי התיק חושב תוך התחשבות בריבית שזכאיות איגרות החוב הללו, אשר תיזקף לטובת עמיתי הקרן.

1.5.5 הסדרי סבסוד ממשלתי לקרנות פנסיה

בחישוב הערך הגלום וערך העסקים החדשים של עסקי ניהול פנסיה, הניחה החברה שלא יחולו שינויים בהסדרי הסבסוד הממשלתי השונים, המתבטאים בשיעורי תשואה מובטחים על אג"ח מיועדות קיימות ו/או צפויות להיות מונפקות בעתיד.

1.5.6 הערך הגלום איננו אמור לייצג את השווי הכלכלי או שווי השוק של החברה או של חברת האם שלה, מנורה מבטחים החזקות בע"מ.

יודגש, כי הערך הגלום אינו מתייחס למנורה מבטחים החזקות בע"מ, חברת האם של החברה, שלה פעילויות ועסקים נוספים. כמו כן, הערך הגלום אינו מביא בחשבון סיכונים מסוימים כמפורט בסעיף 1.5.3 לעיל. מובן אפוא, כי לאור האמור לעיל, הערך הגלום איננו מיצג, את שווי השוק או את השווי הכלכלי הכולל של החברה, ואת שווי השוק או את השווי הכלכלי של מנורה מבטחים החזקות בע"מ.

2 מתודולוגית חישוב הערך הגלום

2.1 כללי

עקרונות חישוב הערך הגלום נעשו בהתאם לכללים והעקרונות שבדוח הוועדה, למעט לעניין הטיפול בסיכונים מסוימים המתוארים בסעיף 1.5.3 לעיל, הכל כמפורט בסעיף האמור. ההנחות במודל הן לפי "ההנחות הצפויות באופן המיטבי" (Best Estimate Assumptions), דהיינו - ללא מקדמי שמרנות. המודל אינו כולל שווי של מכירות עתידיות, אך מבחינת רמת ההוצאות וכדומה, החישוב מניח המשך פעילות עסקית.

2.2 טיפול בסיכונים

סיכונים פיננסיים (סיכוני שוק) - סיכוני השוק נלקחו בחשבון לפי עלותם הגלומה במחירי שוק, על ידי שימוש בטכניקה מימונית הנקראת Certainty Equivalent Approach. בטכניקה זו מקטינים את התשואות הצפויות לרמה של שיעורי ריבית חסרת סיכון. יצוין כי התזרים הצפוי מאג"ח מיועדות חושב על בסיס תשואות אג"ח אלו, ותזרים מזומנים בגין הון אף הוא לפי שיעור ריבית חסרת סיכון. לאחר התאמה זו, מהווים את תזרימי המזומנים החזויים לפי ריבית חסרת סיכון, ללא צורך להוסיף פרמיית סיכון לשיעור ההיוון.

במסגרת התייעצות שמבוצעת בין הוועדה לבין היועצים מחו"ל, כאמור לעיל, הועדה יחד עם היועצים החלו לגבש מתודולוגיה אשר תיתן ביטוי לעובדה כי בפועל ניתן להניח תשואות עודפות על ריבית חסרת סיכון, לאור העובדה שניתן להשקיע בנכסים לא סחירים כנגד התחייבויות ביטוחיות שהן לא נזילות ולפיכך ניתן להניח תוספת לשיעור ריבית חסרת הסיכון אשר מתאים לנכסים סחירים ("פרמיית אי נזילות") כמקובל בפרקטיקה של דיווחי EV בעולם. התאמת שיעור ריבית חסרת הסיכון, בגין פרמיית "אי הנזילות" צפויה להביא לגידול של הערך הגלום. נכון למועד פרסום דוח זה הועדה טרם גיבשה המלצות מפורטות וסופיות ולכן לא ניתן ביטוי ל"פרמיית אי הנזילות" במסגרת דו"ח זה.

סיכונים שאינם סיכוני שוק – חישוב הערך הגלום מתבסס על התיאוריה הפיננסית אשר על פיה, משקיעים אינם זקוקים לפיצוי נוסף בריבית ההיוון עבור סיכונים שאינם סיכוני שוק ובלבד שהם יכולים לפזר את חוסר הוודאות על ידי החזקת תיק השקעות מפוזר ומגוון. לכן, בהינתן הנחה זו, חושב ערך הגלום על-בסיס הנחות דמוגרפיות ותפעוליות שהן "הנחות הצפויות באופן מיטבי" ועל-ידי היוון של תזרימי המזומנים בשיעור ריבית חסרת סיכון, ללא הוספת מרווחים להנחות או לשיעור ריבית ההיוון.

2.3 הנחות כלכליות

2.3.1 תשואה, ריבית הון ואינפלציה

התשואה העתידית וריבית ההיוון נקבעו על-פי עקום התשואות של ריבית חסרת סיכון צמודת מדד. שיעורי הריבית חסרת הסיכון (spot) נכון לסוף 2013 הינן:

לסוף שנה	ריבית	לסוף שנה	ריבית	לסוף שנה	ריבית
2014	-0.565%	2024	1.793%	2034	2.376%
2015	-0.675%	2025	1.924%	2035	2.399%
2016	-0.481%	2026	2.026%	2036	2.420%
2017	-0.111%	2027	2.106%	2037	2.441%
2018	0.296%	2028	2.167%	2038	2.462%
2019	0.662%	2029	2.217%	2039	2.484%
2020	0.957%	2030	2.259%	2040	2.506%
2021	1.207%	2031	2.295%	2041	2.527%
2022	1.427%	2032	2.326%	2042	2.549%
2023	1.625%	2033	2.352%	2043	2.570%

יצוין, כי אין צורך בהנחה מפורשת של אינפלציה עתידית כיוון שכל הסכומים במודל צמודים. כאשר פרמטר מסוים צפוי להשתנות שלא בהתאם לאינפלציה העתידית, נלקחה הנחה מפורשת של החריגה מהאינפלציה העתידית.

2.3.2 מיסוי

מס סטטוטורי החל על מוסד כספי (נכון לחקיקה הקיימת בסוף שנת 2013):

שנה	שיעור המס כולל במוסדות פיננסיים	שיעור מס רווח הכלול בשיעור המס הכולל
2013	36.22	17.58
2014 ואילך	37.71	18.00

2.4 הנחות דמוגרפיות ותפעוליות

כל ההנחות להן השפעה מהותית על הערך הגלום נקבעו לפי האומדנים הטובים ביותר של החברה לגבי כל גורם דמוגרפי ותפעולי, ומשקפות את הציפייה של החברה לעתיד בגין גורמים אלה (ראה גם סעיף 1.5).

2.4.1 הנחות דמוגרפיות

ההנחות הדמוגרפיות, הכלולות בחישוב, נלקחו מתוך מחקרים פנימיים של החברה, ככל שישנם, ומסקנות פרי הפעלת שיקול דעת מקצועי, המבוססים הן על ניסיון רלוונטי והן על שילוב של מידע ממקורות חיצוניים ולוחות תמותה ותחלואה שפורסמו.

2.4.2 הוצאות הנהלה וכלליות עתידיות

הוצאות הנהלה וכלליות חושבו בהתאם לתוצאות מודל תמחירי פנימי שנערך בחברה לגבי הוצאות הקשורות לעסקים הכלולים, לרבות: הקצאת ההוצאות למבוטחים "משלמים", מבוטחים שאינם "משלמים" ומקבלי קצבה והעמסת ההוצאות על פעילויות שונות (הפקה, ניהול שוטף, השקעות וכו'). החברה הניחה שההוצאות בעתיד יעלו בשיעור מדד המחירים לצרכן.

2.5 שיטת החישוב

2.5.1 הון עצמי מותאם (ANW)

סכום ההון העצמי נלקח מתוך הדוחות הכספיים של החברה ליום 31 בדצמבר 2013. סכום זה הוקטן בסכום הוצאות הרכישה הנדחות לפי היתרה במאזן, בניכוי העתודה למס נדחה שבגינן ובניכוי הטבת המס הצפויה בגין חלק הוצאות הרכישה הנדחות המוכרות למס הכנסה.

2.5.2 ערך נוכחי של רווחים עתידיים (PVFP)

הערך הנוכחי של רווחים עתידיים חושב באמצעות מודל אקטוארי המתבסס על נתוני עמיתי קרנות הפנסיה, ונתונים אחרים המצויים בידי החברה. מודל זה מאפשר ביצוע של תחזית תזרימי מזומנים עתידיים והיוונים.

2.5.3 עלות הון נדרש (CoC)

בוצעה תחזית של ההון הנדרש על פי הדרישות הקיימות ובהתאם להתפתחות העתידית הצפויה של העסקים הכלולים. עלות ההון הינה היוון המס על רווחי השקעה על ההון הנדרש בגין העסקים הכלולים.

2.5.4 ערך עסקים חדשים (VNB)

ערך העסקים החדשים מחושב כערך נוכחי של רווחים מעת ההצטרפות של העמית לקרן הפנסיה ועד תום תקופת תשלומי הפנסיה. הערך נוכחי של הרווחים חושב באמצעות מודל אקטוארי המתבסס על הנתונים האישיים של העמיתים ונתונים אחרים כדי לשקף את תרומת התפוקה של השנה לערך הגלום. חישוב ה VNB נערך בגין כל העמיתים החדשים שהצטרפו לקרנות הפנסיה בשנת 2013. יובהר כי הערך הנוכחי של הרווחים העתידיים (PVFP) כולל את ערך הרווחים, מסוף שנת 2013 ואילך בגין עסקים חדשים כאמור.

2.6 טיפול באופציות והבטחות פיננסיות

לא קיימות בעסקים הכלולים אופציות והבטחות פיננסיות מהותיות לטובת העמיתים.

2.7 ניתוח השינוי ב-EV והרווח על בסיס EV

הטבלה בסעיף 3.4 להלן מציגה את השינוי בערך גלום, מחולק למרכיבי ההון המותאם והשווי תיק (בניכוי עלות ההון), כולל העברות בין שני מרכיבים אלה. כל הסכומים מוצגים לאחר מס. השינוי מפורט לגורמי ההשפעה השונים שלו, כדלקמן:

1. התאמות לערך גלום ליום 31.12.2012 - בוצעו בדוח תיקונים בסך של 31 מיליון ש"ח ביחס לנתוני הפתיחה.
2. שינויים בהנחות תפעוליות ודמוגרפיות - מדי שנה החברה מעדכנת את ההנחות לפיהן מעריכים את ערך הגלום. העדכונים בוצעו בהתאם לנתונים חדשים לגבי הניסיון בפועל ולשינויים בציפיות הנהלת החברה. השינויים הסתכמו בעליה של 278 מיליוני ש"ח ונובעים בעיקר מהקטנה בהנחת ההוצאות ומעדכון שיעורי הגידול בשכר המבוטח.
3. רווח צפוי על ערך הגלום - הערך הגלום צפוי להניב רווחים אף אם החברה לא הייתה מוכרת עסקים חדשים ולא הייתה פועלת בתחומים נוספים שאינם כלולים ב-EV. רווחים אלה נובעים מ-3 מקורות:

- א. תשואה צפויה על שווי התיק בתוקף בסוף התקופה הקודמת – הכנסות צפויות אלו מבוססות על שיעור התשואה הריאלית (מעל למדד) הצפויה בתחילת השנה, כולל מרווחים מעל ריבית חסרת סיכון שהיו צפויים להתקבל.
- ב. תשואה צפויה על ההון העצמי המותאם – ההכנסות מהשקעות הצפויות מהנכסים העומדים כנגד ההון המותאם. הכנסות צפויות אלו מבוססות על שיעור התשואה הריאלית (מעל למדד) הצפויה בתחילת השנה, כולל מרווחים מעל ריבית חסרת סיכון שהיו צפויים להתקבל.
- ג. רווח כולל הצפוי לעבור משווי התיק בתוקף להון העצמי המתואם במהלך שנת 2013- במהלך שנת 2013 ירד הרווח החזוי לשנת 2013 משווי התיק, והתווסף להון המותאם, כך שבסך הכל מקור זה לא משפיע על סך ערך הגלום בכללותו, אלא מביא להעברה ממרכיב שווי התיק בתוקף למרכיב ההון המותאם. בהתאם לשיטת קביעת ההון העצמי המותאם, רווח זה אינו כולל השפעת הפחתת ה-DAC.
4. השפעת הסטיות מההנחות התפעוליות והדמוגרפיות במהלך 2013 - מטבע הדברים, הניסיון בפועל לגבי שיעורי הביטולים, ההוצאות וכדומה היו שונים במהלך התקופה מאלו שהונחו לצורך חישוב ערך הגלום. סטיות אלו משפיעות גם על הרווחים הצפויים לאחר השנה וגם על הרווחים של השנה עצמה, וההשפעות מוצגות בסעיף זה בנפרד על השווי תיק בתוקף ועל ההון המותאם בהתאמה. בנוסף, סעיף זה כולל את ההשפעה ממספר גורמים כגון השפעת שינויים בדמי גמולים ובהטבות (הנחות בדמי ניהול).
5. רווח מעסקים חדשים – הערך הגלום אינו כולל את הערך הצפוי להתווסף מעסקים חדשים שימכרו בעתיד. על כן, סעיף זה מציג את התוספת לערך הגלום לסוף התקופה הקודמת, עקב הצטרפות עמיתים חדשים לקרנות הפנסיה. התוספת מחולקת להשפעה בפועל מהעסקים החדשים על הרווחים בתקופה עצמה (מוצגת תחת ההון המותאם) ולרווחים הצפויים מהעסקים החדשים בעתיד (ומוצג תחת השווי תיק בתוקף).
6. הוצאות פיתוח שלא נכללו ב-EV – כאן מוצגת ההשפעה, על הרווחים בפועל בשנה, של ההוצאות החרוגות שלא נכללו בערך גלום, אלא יוחסו למכירות עתידיות. בשנת 2013 לא היו הוצאות פיתוח שלא נכללו ב-EV.
- נהוג לכנות את סיכום השינויים בסעיפים 2 עד 6 "רווח תפעולי על בסיס ערך גלום". סכום זה משקף את הערך שהתווסף לערך הגלום, או הרווח במונחי ערך, הנובע בפעילות השוטפת של החברה, למעט ההשפעה מעסקים שלא כלולים ב-EV ולפני ההשפעה של אינפלציה וגורמים כלכליים לא צפויים, כגון שינויים שלא היו צפויים בשיעורי הריבית בשוק, בשוק ההון ובאינפלציה.
7. רווח מפריטים מיוחדים – סעיף זה כלל בדוח ל 12/2012 את השפעת הגדלת עלות ההון כתוצאה מתקנות ההון העצמי המינימלי הנדרש מהחברה המנהלת. בדוח ל 12/2013 אין פריטים מיוחדים.
8. השפעת אינפלציה במהלך 2013 – סעיף זה כולל את השפעת תשואה רעיונית על הון החברה המתואם ועל כל תזרימי ה-VIF, בשיעור האינפלציה בשנת 2013 (1.91%). בסעיפים הבאים מוצגת ההשפעה של התשואות הריאליות מעל המדד.

9. רווח מסטיות מההנחות הכלכליות במהלך 2013 ומשינויים להנחות כלכליות – סעיף זה כולל שלשה מרכיבים:

א. ההשפעה על שווי התיק משינויים בהנחות הכלכליות אשר מבוססות על הריביות בשוק. הנחות אלו כוללות את ריבית ההיוון ואת התשואות הצפויות.

ב. ההשפעה מהסטיות של הפרמטרים הכלכליים בפועל במהלך השנה לעומת התשואה שהיתה צפויה בתחילת השנה, כולל מרווחים מעל הריבית חסרת הסיכון שהיו צפויים להתקבל. ההשפעה הינה בשני מרכיבי ה-EV:

- בהון המותאם - עקב ההשפעה על הרווח בעיקר מתשואות שונות מהצפוי על נכסי החברה העומדים כנגד ההון.

- בשווי התיק – עקב ההשפעה על הרווחים העתידיים כתוצאה מההשפעה על יתרות החסכון מהפער בין התשואות שהושגו בפועל מעל אלה שנצפו לפני שנה.

ג. ירידה בשווי התיק בתוקף כתוצאה מהעלאת שיעורי המס בסך של 127 מל"ש.

נהוג לכנות את סיכום השינויים בסעיפים 2 עד 9 "רווח על בסיס ערך גלום" בגין עסקים כלולים. סכום זה משקף את הערך שהתווסף לערך הגלום, או הרווח במונחי ערך, הנובע מפעילות שוטפת של החברה, כולל ההשפעות מגורמים כלכליים וכולל פריטים מיוחדים, אך ללא ההשפעה של עסקים שלא כלולים ב-EV.

2.8 מבחני רגישות

במבחני הרגישות המוצגים בסעיף 3.5 להלן, אומצו הגישות הבאות:

1. הרגישויות מתייחסות לכל העסקים הכלולים אלא אם צוין אחרת.
2. מבחני הרגישות מתייחסים לכל הנחה בנפרד, ללא מדידה של השפעות מצטברות או מתקזזות או שינויים נגזרים על גורמים אחרים וכדומה.
3. הרגישות בגין ערך העסקים החדשים מתייחסת לשינויים מסוף שנת 2013 ואילך, ולא לתקופה מעת המכירה ועד לסוף שנת 2013.
4. ריבית - השפעת שינוי שיעור ריבית המשמש כריבית היוון והתשואה הצפויה מהשקעות נכסי קרנות הפנסיה על ערך נוכחי של הרווחים העתידיים (PVFP).
5. הוצאות הנחלה וכלליות - שינוי של הוצאות ההנהלה בשיעור של 10%.
6. עליית שכר - בדיקת השפעת שינוי שיעור הגידול בשכר בשיעור 1% + או בשיעור של 1% -.

2.9 סקירת דוח הערך הגלום

דוח הערך הגלום ליום 31.12.2013 וערך העסקים החדשים לשנה שהסתיימה באותו תאריך, וכן מבחני הרגישות ביחס אליהם נסקר על ידי רו"ח קוסט פורר גבאי את קסירר (Ernst and Young). דוח הסוקר החיצוני מצורף בנספח א' לדוח זה.

3 תוצאות (במיליוני ש"ח)

3.1 הערך הגלום נכון ל-31/12/2013

מיליוני ש"ח	EV בגין עסקי ניהול קרנות פנסיה
הון עצמי מותאם (ראה סעיף 3.3 להלן)	94
ערך נוכחי של רווחים עתידיים בניכוי מס	5,000
בניכוי עלות הון נדרש	(42)
ערך גלום	5,052

3.2 ערך עסקים חדשים של מכירות בשנת 2013

מיליוני ש"ח	VNB בגין עסקי ניהול קרנות פנסיה
ערך עסקים חדשים לפני עלות הון נדרש	213
עלות הון נדרש בגין עסקים חדשים	2
סה"כ ערך עסקים חדשים	211

3.3 התאמה בין ההון העצמי המותאם לבין ההון העצמי בדוחות הכספיים

טבלה 3.3 - חברה מנהלת קרנות פנסיה

במיליוני ש"ח	
הון עצמי (מאזן החברה המנהלת)	196
בניכוי הוצאות רכישה נדחות (DAC)	(157)
בתוספת מס בגין DAC	55
הון עצמי מותאם לחברה מנהלת קרנות פנסיה	94

3.4 ניתוח השינוי ב-EV והרווח על בסיס EV

טבלה 3.4 החברה המנהלת קרנות פנסיה

ערך גלום	שווי תיק בתוקף	הון עצמי מותאם	ראה סעיף	
4,294	4,207	87		ערך גלום ליום 31/12/2012
-31	-31	-	2.7.1	התאמות לערך גלום ליום 31/12/2012
4,263	4,176	87		ערך גלום מותאם ליום 31/12/2012
				רווח תיפעולי מהתיק בתוקף ליום 31/12/2012
278	278		2.7.2	- שינויים בהנחות תפעוליות ודמוגרפיות
59	57	2	2.7.3	- גידול ריאלי צפוי
-	-96	96	2.7.3	- רווח כולל (ריאלי) צפוי לעבור משווי תיק להון עצמי בשנת 2012
157	165	-8	2.7.4	- השפעת הסטיות מההנחות התיפעוליות והדמוגרפיות במהלך שנת 2013 ושינויים אחרים לתיק בתוקף
494	404	90		סה"כ
211	251	-40	2.7.5	רווח מעסקים חדשים
-	-		2.7.6	הוצאות פיתוח שלא נכללו ב - EV
705	655	50		רווח תיפעולי לפי ערך גלום
-	-	-	2.7.7	רווח מפריטים מיוחדים
86	85	1	2.7.8	השפעת אינפלציה במהלך 2012
43	42	1	2.7.9	רווח מסטיות מההנחות הכלכליות במהלך שנת 2013 ומשינויים להנחות כלכליות
834	782	52		סה"כ רווח על בסיס ערך גלום - בגין עסקים כלולים
-	-	-		רווח כולל מעסקים לא כלולים
834	782	52		סה"כ רווח על בסיס ערך גלום - בגין עסקים כלולים והון
-45		-45		תנועות בהון (דיבידנד שחולק ב 2013)
5,052	4,958	94		ערך גלום ליום 31/12/2013

3.5 פירוט הפער בין השינוי בהון העצמי המותאם לבין הרווח הנקי לחברה

69	רווח נקי
0	פריטים שהועברו דרך קרן הון
69	רווח כולל לאחר מס
-30	שינוי ב-DAC לפני מס
13	מס בגין השינוי ב-DAC שלא נכלל בשווי התיק בתוקף
0	שיערוך נכסים בשווי הוגן בניכוי מס
0	שינוי נטו בשווי תיק / מוניטין הרשום במאזן
52	רווח כולל מותאם לבסיס של ערך גלום
-45	תנועות הון
7	סה"כ שינוי בהון העצמי המותאם

3.6 ניתוחי הרגישות בגין עסקי ניהול קרנות פנסיה

שינוי בערך עסקים חדשים		שינוי בערך גלום		
ב - %	במיליוני ₪	ב - %	במיליוני ₪	
	211		5052	התוצאה הבסיסית
9.48	20	5.74	290	הפחתה של 0.5% בריבית ההיוון
-9.00	-19	-4.12	-208	עלייה של 10% בהוצאות הנהלה וכלליות
-16.11	-34	-7.26	-367	ירידה של 1% בעליית השכר
18.48	39	8.41	425	עלייה של 1% בעליית השכר
-18.01	-38	-8.45	-427	עלייה של 10% בשיעורי הביטולים (כולל פידיונות והקפאות)
20.85	44	9.46	478	ירידה של 10% בשיעורי הביטולים (כולל פידיונות והקפאות)
-8.53	-18	-7.52	-380	תרחיש - עלייה של 20% בהחזר מצבירה כתוצאה מכניסת הבנקים לייעוץ הפנסיוני או מהשפעות אחרות

במידה ולניתוח הרגישות השפעה סימטרית לשני הכיוונים, מוצג לעיל השינוי בכיוון האחד בלבד.

ישעיהו אורזיצר
האקטואר הראשי

יהודה בן אסאייג
מנכ"ל

26 במאי, 2014

לכבוד הדירקטוריון של

מנורה מבטחים פנסיה בע"מ

א.ג.נ.

הנדון : סקירת דוח הערך הגלום ליום 31.12.2013

א. לבקשתכם סקרנו את המידע, אשר הוכן על ידי מנורה מבטחים פנסיה בע"מ (להלן החברה), בדבר הערך הגלום ליום 31.12.2013, ערך העסקים החדשים לשנה שהסתיימה באותו תאריך, ניתוח התנועה בערך הגלום ומבחי הרגישות ביחס אליהם, המתייחסים לעסקי ניהול קרנות פנסיה (להלן – "דוח הערך הגלום").

ב. סקירתנו כללה, בין היתר:

1. דיונים וביורורים עם הגורמים הרלבנטיים בחברה, ביצוע נהלים אנליטיים בהתייחס לתוצאות המוצגות בדוח הערך הגלום ובהתייחס למידע פיננסי וסטטיסטי אחר.
2. התאמה בין תוצאות החישוב ומידע פיננסי של החברה.
3. השוואה של הנחות הדמוגרפיות והתפעוליות, לפיהם נערך דוח הערך הגלום, עם ניסיון העבר בחברה ומידע חיצוני רלוונטי.
4. בחינת ההתאמה של המתודולוגיה, ההנחות ודרך ההצגה, לפיהם נערך דוח הערך הגלום, לחוזר המפקח על הביטוח מספר 11-1-2007 על נספחיו (להלן חוזר המפקח). חוזר המפקח אימץ את הכללים והעקרונות שנקבעו בדוח וועדה משותפת של חברות הביטוח והמפקח על הביטוח (להלן "הוועדה"), אשר פעלה בליווי יועצים מישראל ומחו"ל.

ג. בהתבסס על סקירתנו, ובהסתמך על נתונים ומידע שסופקו על ידי החברה הרינו לציין כדלקמן:

1. המתודולוגיה וההנחות שתוארו בדוח הערך הגלום עומדות, מכל הבחינות המהותיות בחוזר המפקח, בכפוף לאמור בסעיף ד(3) להלן.
2. אופן הגילוי בדוח הערך הגלום עומד מכל הבחינות המהותיות בחוזר המפקח ובהוראות המפורטות ב- "פורמט גילוי" אשר הוכן על ידי הוועדה בתאום עם המפקח על הביטוח. "פורמט גילוי" זה טרם פורסם על ידי המפקח על הביטוח כתוספת לחוזר המפקח.
3. לא עלה בסקירתנו דבר המצביע על כך כי ההנחות הדמוגרפיות והתפעוליות אשר הוצגו בפנינו במהלך הסקירה אינן סבירות בהתבסס על ניסיון החברה בעבר ובהווה וציפיות ההנהלה לגבי העתיד, בכפוף לאמור בסעיף ד(2) להלן.
4. לא עלה בסקירתנו דבר המצביע על כך שהערך הגלום בסך 5,052 מליון ש"ח, הערך של עסקים חדשים בסך 211 מליון ש"ח, מבחי הרגישות ביחס אליהם וניתוח התנועה בערך הגלום לא הוערכו כיאות על פי המתודולוגיה וההנחות שתוארו בדוח הערך הגלום ושהוצגו בפנינו במהלך הסקירה.

ד. אנו מפנים את תשומת הלב לנושאים הבאים:

1. דוח הערך הגלום הוכן על בסיס הנחות שהינן פרי השלכת הניסיון הקיים כלפי העתיד במסגרת הסביבה בה פועלת החברה. מטבע הדברים, היות ומדובר בהערכות עתידיות לזמן ארוך, התוצאות בפועל צפויות להיות שונות מאלה שהוערכו בעת חישוב הערך הגלום.
2. הערות, הבהרות וסייגים לגבי הטיפול בסיכונים המתוארים בסעיף 1.5.3 לדוח הערך הגלום.
3. פרסומו של הערך הגלום של עסקי ניהול קרנות פנסיה אינו מתחייב על פי הנחיות המפקח.

בכבוד רב,

קוסט, פורר גבאי את קסירר

רואי חשבון